

IZVJEŠĆE O NAPRETKU (*PROGRESS REPORT*)

Uredba (EU) br. 1303/2013

Članak 52.

Izvješće o napretku

1. Država članica do 31. kolovoza 2017. i do 31. kolovoza 2019. Komisiji podnosi izvješće o napretku provedbe sporazuma o partnerstvu na dan 31. prosinca 2016., odnosno 31. prosinca 2018.

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2015/207

od 20. siječnja 2015.

PRILOG I.

Model za izvješće o napretku

DIO I.

Informacije i procjena potrebni za sve europske strukturne i investicijske fondove (ESI fondove)

1. Promjene u razvojnim potrebama u državi članici nakon usvajanja sporazuma o partnerstvu (članak 52. stavak 2. točka (a) Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (1))
--

a) **Opći opis i procjena promjena u razvojnim potrebama**, uključujući opis promjena u razvojnim potrebama koje su utvrđene u **novim odgovarajućim preporukama za pojedinu zemlju** koje su donesene u skladu s člankom 121. stavkom 2. i člankom 148. stavkom 4. Ugovora.

1. Istraživanje, razvoj i inovacije

Važnijih promjena u trendovima u području istraživanja i razvoja nema. Hrvatska i dalje znatno zaostaje za prosjekom EU kad je riječ o izdvajanjima za I&R kao i u pogledu zaposlenosti istraživača, a naročito u privatnom sektoru. Efikasnost I&R aktivnosti je i dalje niska u smislu učinaka na povećanje tehnološkog sadržaja proizvodnje i usluga u Hrvatskoj, što je vidljivo i kroz pad broja patenata posljednjih godina. I dalje je prisutan problem niskog sadržaja znanja i tehnologije u hrvatskom izvozu. Suradnja privatnih i javnih subjekata istraživanja, razvoja i inovativnosti i dalje ne zadovoljava, a poseban problem predstavljaju slabosti u sustavu financiranja javnih I&R projekata.

Ključne potrebe u sektoru su:

- u kratkom roku povećati udjel izdataka za I&R u BDP-u s 0,75% u 2015. na iznad 1%, kako poticanjem I&R aktivnosti poslovnog sektora tako i u okviru znanosti i visokog obrazovanja kroz povećana ulaganja iz državnog proračuna
- Programe potpore poduzećima treba još jače usmjeriti na poticanje proizvodnih i procesnih inovacijskih aktivnosti;
- Dodatno ojačati suradnju poduzeća sa znanstveno-istraživačkim ustanovama kroz snažnije financijske poticaje za zajedničke projekte
- Snažnije poticati istraživanje i razvoj u javnim organizacijama u tzv. STEM područjima (znanost, tehnologija, inženjerstvo i matematika);

- Povećati zaposlenosti istraživača u STEM područjima s naglaskom na zapošljavanje u privatnom sektoru;
- Smanjiti visoku fragmentiranost istraživačkih projekata financiranih iz javnih izvora te poboljšati sustav vrednovanja rezultata financiranih projekata kao osnovicu za daljnja financiranja
- Dodatno ojačati mjere za privlačenje investicija u djelatnosti više i visoke tehnologije odnosno djelatnosti s većim korištenjem znanja i inovativnosti u vrijednosti proizvodnje

2. Informacijsko-komunikacijske tehnologije

Važnijih promjena u razvojnim potrebama u području IKT-a nema. RH i dalje zaostaje u dostupnosti suvremenih telekomunikacijskih mreža te kasni s uvođenjem nove generacije mreža velikih brzina. Konkurencija na tržištu je slaba uslijed dominantne uloge jednog operatera (posebno u fiksnoj mreži). U posljednje dvije godine povećava se broj javnih usluga za građane i tvrtke putem platforme e-Građani, međutim, još uvijek ima puno mogućnosti za daljnji razvoj. Napredak u uspostavi Centra dijeljenih usluga kao jednog od najvažnijih državnih informacijskih projekata je vrlo spor. IKT pismenost hrvatskih građana je poboljšana, ali i dalje ima prostora za napredak. Najvažnija pozitivna promjena je iznimno brzi rast izvoza računalnih usluga što ukazuje na postojanje značajnog potencijala za budući gospodarski rast u tom segmentu.

Ključne potrebe u sektoru su:

- Nužno je ubrzati izgradnju infrastrukture komunikacijskih mreža velikih brzina;
- Ubrzati razvoj digitalnih javnih usluga i nastaviti s unaprjeđivanjem platforme e-Građani te s uključivanjem novih javnih e-usluga. Nužan je daljnji razvoj koncepta e-poslovanja kao i ubrzanje realizacije projekta Centra dijeljenih usluga;
- Povećati ulaganja za osiguranje kvalitetnih programa cjeloživotnog obrazovanja u području IKT-a te osigurati uvjete za što ranije uključivanje predmeta informatike u školske kurikule.

3. Mala i srednja poduzeća

Od 2013. pristup izvorima financiranja za MSP se znatno poboljšao, a što je povezano s boljom općom gospodarskom situacijom, poboljšanjem likvidnosti bankarskog sustava te većom dostupnosti fondova EU za te namjene. Međutim, MSP i dalje ne ulažu dovoljno u aktivnosti I&R-a kako bi uvela nove proizvode i usluge na tržište. Ocjena kvalitete poduzetničke infrastrukture ukazuje na nedovoljno iskorišteni potencijal postojeće infrastrukture te neusklađenost ponude s očekivanjima i potrebama poduzeća. Administrativne barijere i dalje znatno opterećuju poslovanje poduzetnika, usprkos pomacima u prethodnim godinama.

Ključne potrebe u sektoru su:

- Sustavno jačati mjere i reforme koje imaju izravne učinke na lakše poslovanje poduzetnika kroz ostvarivanje zacrtanih ciljeva Vlade za rasterećenje poduzetnika;
- Pojačati potporu za MSP kroz ulaganja u vlasnički kapital, a naročito ona koji bi podupirali inovativni razvoj poduzetnika u fazama povećanog rizika (fondovi rizičnog kapitala, poslovni anđeli);
- Poticanje različitih oblika inovacijskih i izvoznih aktivnosti MSP i suradnje s istraživačkim i obrazovnim sektorom kroz povećanje ulaganja u IRI.

- Daljnje jačanje poduzetničkih vještina i znanja treba postati prioritet kroz redovno i cjeloživotno obrazovanje, kako formalno tako i neformalno;
- Kod potpornih institucija, poticati stvaranje visoko specijalizirane poslovne podrške veće dodane vrijednosti u svim fazama razvoja poduzeća

4. Energija – Podrška prijelazu prema ekonomiji temeljenoj na niskoj razini emisije CO₂ u svim sektorima

Ključna promjena razvojnih potreba se odnosi na postizanje veće energetske sigurnosti Hrvatske. Ostvarenje tog cilja koči spora provedba novih energetskih projekata koji bi trebali ojačati diverzifikaciju izvora poput izgradnje LNG terminala. Proteklih godina zabilježen je iznimno veliki porast ulaganja u OIE, a posebno u vjetroelektrane, što je rezultat vrlo izdašnog subvencioniranja proizvođača. Međutim, financijski teret takvog sustava je postao preveliki za krajnje korisnike i stoga ga je potrebno mijenjati. RH i dalje zaostaje za EU u pogledu korištenja OIE u prometu, što je najviše povezano sa slabostima u željezničkom sektoru. U javnom prijevozu i dalje postoji jako puno prostora za poboljšanje energetske učinkovitosti. Provedba programa energetske učinkovitosti u tom i drugim područjima i dalje ide prilično sporo uslijed slabih administrativnih kapaciteta.

Ključne potrebe u sektoru su:

- Ubrzati realizaciju projekata koji doprinose smanjenju energetske ovisnosti kao i povećanju stupnja diverzificiranosti izvora energije.
- Postojeći model poticanja proizvodnje energije iz obnovljivih izvora energije je neodrživ i potrebno ga je mijenjati.
- Ojačati mehanizme provedbe programa energetske učinkovitosti kako bi se isti ubrzali, a prije svega u zgradarstvu koje ima najveći potencijal za doprinos ukupnom povećanju energetske učinkovitosti.
- Posebnu pažnju treba usmjeriti na poboljšanje energetske učinkovitosti u prometu.

5. Klimatske promjene

Premda je od ulaska u EU započet niz aktivnosti koje imaju za cilj sustavnije bavljenje problematikom klimatskih promjena, još uvijek nije uspostavljen cjelovit i funkcionalan institucionalan sustav za upravljanje prilagodbama klimatskim promjenama, a što se najviše očituje kroz vrlo spori razvoj strateškog okvira kao i zastoje u provedbi ključnih projekata.

Ključne potrebe u sektoru su:

- Jačanje istraživačkih aktivnosti radi dobivanja što kvalitetnijih analitičkih podloga za procjenu osjetljivosti i rizika koji su vezani za klimatske promjene.
- Jačanje upravljačkih kapaciteta za prilagodbu, prevenciju i upravljanje rizicima povezanim s klimatskim promjenama tih kapaciteta. Posebnu pažnju treba posvetiti uspostavi mehanizama za koordinaciju provedbe te praćenja uspješnosti realizacije Strategije prilagodbe klimatskim promjenama.
- Ubrzati provedbene aktivnosti koje se odnose na korištenje sredstava iz OPKK za potrebe razvoja sustava za borbu protiv klimatskih promjena, a posebno aktivnosti u dijelu koji se odnosi na poboljšanje upravljanja poplavnim područjima te područjima izloženima značajnim rizicima od požara.

6. Okoliš

Razvojne potrebe u području okoliša su ostale iste, uglavnom uslijed vrlo spore provedbe ključnih projekata i poteškoća u usuglašavanju oko strateškog okvira za ulaganja u pojedinim područjima poput gospodarenja otpadom. Najveći udio komunalnog otpada u RH se i dalje odlaže na odlagališta. Iako se bilježi blagi porast recikliranja komunalnog otpada, stopa reciklaže je još uvijek više nego dvostruko niža u odnosu na prosjek EU. Pozitivno je da rastu količine posebnih vrsta otpada koji se ponovo koristi. Gubici vode javne vodoopskrbne mreže su uslijed nedovoljno ulaganja i dalje jako visoki. Razvoj sustava javne odvodnje napreduje jako sporo te je dovedeno u pitanje ispunjavanje obveza iz EU direktiva. Pojedina zaštićena prirodna područja suočavaju se s problemom neodgovarajućeg upravljanja uslijed značajnih pritisaka velikog broja posjetitelja.

Ključne potrebe u sektoru su:

- ubrzati provedbu projekata u području gospodarenja otpadom kako bi se što prije ispunile obveze iz odgovarajućih EU direktiva te ostvario napredak prema kružnom gospodarstvu
- daljnje poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture, a posebno smanjenje gubitaka vode u sustavu, povećanje razine priključenosti na sustave javne odvodnje te veća pokrivenost stanovništva uređajima za pročišćavanje otpadnih voda.
- unaprijediti upravljanje zaštićenim područjima, a posebno u područjima izloženim značajnom pritisku velikog broja posjetitelja

7. Promet

Ključne razvojne potrebe u području prometa su i dalje ostale iste. Najlošija je situacija u pogledu razvoja željeznice koja kontinuirano zaostaje za ostalim vidovima prometa, što je posljedica vrlo malog broja dovršenih projekata u području modernizacije željezničke infrastrukture. Slaba razvijenost željezničke infrastrukture izravno doprinosi i smanjenoj konkurentnosti jadranskih i riječnih luka. Modernizacija riječnih i morskih luka vrlo sporo napreduje. Stvaranje integriranih oblika prijevoza putnika također ide vrlo sporo te je većina projekata tek u ranoj pripremnoj fazi. Loša prometna povezanost otoka izvan turističke sezone i dalje predstavlja prepreku razvoja otoka. RH i dalje ima visoku smrtnost u prometnim nesrećama u usporedbi s EU-om.

Ključne potrebe u sektoru su:

- Intenzivirati započeta i pokrenuti nova ulaganja u modernizaciju željezničkih pruga, prije svega na europskim koridorima, kao i implementaciju sustava koji promiču interoperabilnost i olakšavaju prijevoz unutar Unije. Potrebno je i dalje raditi na povećanju konkurencije u željezničkom prijevozu.
- Daljnji razvoj morskih luka bi trebalo usmjeriti prema snažnijoj povezanosti s privatnim sektorom. Kod riječnih luka, ključno je ubrzati provedbu započetih projekata te osigurati veća ulaganja u održavanje riječnih puteva.
- U cestovnom prijevozu, i dalje je važno pitanje rješavanja preostalih uskih grla na pojedinim dionicama, uglavnom u blizini velikih gradova te ulagati u poboljšanje cestovne sigurnosti;
- U pogledu integriranog prijevoza putnika nužno je ubrzati postojeće aktivnosti, posebno u područjima gdje se pomaci mogu ostvariti i bez značajnih infrastrukturnih ulaganja (poput stvaranja zajedničkih tarifnih unija).

- Poboljšanje prometne povezanosti otoka s kopnom izvan sezone te poticanje troškovno učinkovitijih prijevoznih rješenja te bolja usklađenost brodskih i autobusnih linija.

8. Tržište rada

Značajno smanjenje nezaposlenosti posljednjih godina samo je djelomično uzrokovano rastom zaposlenosti, budući da je prisutan trend izraženog smanjenja brojnosti radne snage uslijed migracijskih odljeva i izrazitih negativnih demografskih trendova. Zaostajanje za prosjekom EU još uvijek je vrlo izraženo u pogledu nezaposlenih mladih te dugotrajno nezaposlenih. Posebno je problematična niska stopa zaposlenosti među starijom populacijom. I dalje je vrlo slaba zapošljivost mladih s trogodišnjom srednjom školom. Usprkos oporavku na tržištu rada regionalne nejednakosti su i dalje jako izražene. Uslijed pojačanog zapošljavanja i sve veće migracije radne snage, poslodavci se sve više susreću s problemom nedostajuće radne snage. Posljednjih nekoliko godina bilježi se snažan porast nestandardnih oblika rada, a koji ima svoje negativne posljedice kada je u pitanju socijalna sigurnost radnika.

Ključne potrebe u sektoru su:

- Nastaviti s provedbom mjera koje su usmjerene prema zapošljavanju teže zapošljivih skupina na tržištu rada.
- Poticati i ojačati regionalnu dimenziju kod mjera zapošljavanja, odnosno prilagođenost specifičnostima regionalnog tržišta rada.
- Unaprijediti kvalitetu i dostupnost programa cjeloživotnog učenja uz povećanje mogućnosti prekvalifikacija i dokvalifikacija nezaposlenih osoba. Potrebno je nastaviti s provedbom i razvojem Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO) te kurikularne reforme.
- Nastaviti s preispitivanjem učinkovitosti pojedinih mjera aktivne politike tržišta rada (APTR), a posebno u pogledu dobivanja stalnog zaposlenja.
- Snažnije poticati samozapošljavanje obzirom da postojeći podaci ukazuju na kontinuirani pad ovakvog oblika zapošljavanja i sve veće zaostajanje za EU.

9. Socijalna uključenost i siromaštvo i zdravstvena skrb

Ključne potrebe u području socijalne uključenosti i siromaštva i dalje ostaju nepromijenjene. Premda je od 2012. zabilježen pad broja ljudi u riziku od siromaštva, RH i dalje ima vrlo nepovoljne vrijednosti. Zbog male razine zaposlenosti, kratkoće prosječnog radnog vijeka, te nepovoljnih demografskih kretanja mirovinski sustav teško je održiv. Starijim osobama često prijete socijalna isključenost s obzirom da RH i dalje ima najnižu relativnu mirovinu u EU-u. Rizik od siromaštva je i dalje izražen kod osoba kao što su dugotrajno nezaposlene osobe, djece i mladeži bez odgovarajuće roditeljske skrbi te s poremećajima u ponašanju, itd. Razina siromaštva je i dalje vrlo jako prostorno ukorijenjena, a posebno su pogođena područja koja su najviše bila zahvaćena Domovinskim ratom 1990-tih te područja uz granicu s BiH i Srbijom. Provedba reformskih mjera u sustavu socijalne skrbi ide jako sporo što ograničava povećanje njegove učinkovitosti. Sustav zdravstva je pod sve većim pritiskom rastućih dugova te odlazaka stručnih kadrova na rad u inozemstvo. Razina ulaganja u zdravstvo je ispod prosjeka EU, bilježi se opadajući trend u odnosu na udjel u BDP-u. RH i dalje zaostaje za EU u pogledu duljine očekivanog trajanja života te razine smrtnosti od najčešćih bolesti. Provedba reformskih mjera usmjerenih prema većem stupnju racionalizacije i učinkovitosti zdravstvenog sustava napreduje vrlo sporo.

Ključne potrebe u sektoru su:

- Intenzivirati rad na izgradnji modernog okvira u području socijalne skrbi kako bi se povećala njegova transparentnost te učinkovitost. To podrazumijeva, između ostaloga, reformu sustava novčanih naknada i nastavak započetog procesa deinstitutionalizacije.
- Provesti standardizaciju i harmonizaciju svih mjera socijalne skrbi s metodologijom Europskog sustava integrirane statistike socijalne zaštite.
- Povećati napore na izradi mjera kojima bi se ostvario veći stupanj unutarnje socijalne kohezije. S tim u vezi potrebno je povećati uspješnost u povlačenju sredstava iz ESI fondova u najslabije razvijenim područjima.
- Osigurati financijsku stabilizaciju zdravstvenog sustava kroz kombiniranje mjera kojima će se povećati prihodovna i smanjiti rashodovna strana.
- Ubrzati mjere usmjerene prema boljoj organizaciji bolničkog sustava s naglaskom na većoj racionalizaciji i optimizaciji rada.
- Nastaviti postojeće te pripremiti nove mjere usmjerene prema zadržavanju liječnika i medicinskih sestara u zemlji.
- Osigurati kontinuirana i što veća ulaganja u preventivne i edukativne aktivnosti kako bi se građane što bolje upoznalo s brigom za svoje zdravlje, a posebno kada su u pitanju vodeće bolesti prema smrtnosti.

10. Kvaliteta, relevantnost i dostupnost obrazovanja

Potrebe za sveobuhvatnim promjenama u obrazovnom sustavu su sve veće obzirom na cijeli niz pokazatelja ukazuje na povećanje zaostajanja RH za EU. Obrazovni sustav i dalje u nedovoljnoj mjeri odražava potrebe tržišta rada. Posebno su loši rezultati u pogledu udjela odraslih koji sudjeluju u cjeloživotnom obrazovanju. Obrazovna postignuća 15-godišnjih učenika u matematici, prirodoslovnoj pismenosti i čitanju ukazuju na zaostajanje za prosjekom EU-a. Pozitivno je da raste broj diplomiranih studenata u tzv. STEM područjima, iako je on i dalje ispod prosjeka EU. Dostupnost stipendija je i dalje ograničena, posebno za izvanredne studente. I dalje se bilježi niska stopa uspješnosti završetka upisanog studija. Vrlo je nizak stupanj internacionalizacije visokog obrazovnog sustava, uključujući vrlo nisku atraktivnost za studente iz drugih država. Lošim rezultatima u obrazovanju doprinosi i loše stanje obrazovne infrastrukture, s više od 700 osnovnih i srednjih škola koje rade u dvije ili više smjena. Samo 15,3% svih škola u RH trenutno ima priključak za vrlo brzi Internet. Hrvatska i dalje ima niske stope sudjelovanja u ranom obrazovanju.

Ključne potrebe u sektoru su:

- Intenzivirati rad na provedbi Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije, a posebno u dijelu koji se odnosi na provedbu kurikularne reforme i Hrvatskog kvalifikacijskog okvira;
- Povećati stupanj internacionaliziranosti visoko-obrazovnih institucija. Ojačati poticanje ulazne i izlazne mobilnosti studenata i profesora;
- Nastaviti poboljšanje sustava stipendiranja odnosno financijskih olakšica, a posebno za pojedine kategorije studenata koje trenutno nemaju primjereni pristup studentskim potporama;
- Ubrzati formiranje digitalno zrelih škola;
- Snažnije poticati uključenost odraslih u programe cjeloživotnog obrazovanja i osposobljavanja. Nastaviti unaprjeđivati kvalitetu i relevantnost programa obrazovanja odraslih te povećati njihovu dostupnost;

- Povećati dostupnost i opremljenost predškolskih odgojno-obrazovnih ustanova te poboljšati kapacitete i opremljenost osnovnih i srednjih škola.

11. Javna uprava i pravosuđe

Hrvatska u razdoblju od 2010. do 2015. nije napravila gotovo nikakav pomak u odnosu na druge države članice EU u pogledu povećanja učinkovitosti vladavine, regulatorne kvalitete i vladavine prava. Prema dostupnim pokazateljima RH je zabilježila pomak jedino u odnosu na suzbijanje korupcije, no i uz dalje značajan zaostatak za prosjekom EU-28. Prema Izvješću o globalnoj konkurentnosti neučinkovita javna uprava istaknuta je kao glavna prepreka poslovanju u RH. Konkretni pomaci ostvareni su tek na području pružanja javnih e-usluga kroz provedbu projekta e-Građani. U području pravosuđa se bilježi znatan napredak u pogledu smanjivanja broja neriješenih spisa, iako pojedini segmenti sustava poput Vrhovnog suda i Visokog upravnog suda bilježe pogoršanje pokazatelja. Vrijeme potrebno za donošenje odluke u građanskim i trgovačkim parničnim predmetima još uvijek je među najvećima u EU.

Ključne potrebe u sektoru su:

- Osiguranje sustavne političke podrške reformskim procesima.
- Jačanje kapaciteta ključnih aktera, a naročito Ministarstva uprave, za provedbu reforme javne uprave.
- U pravosuđu je potrebno nastaviti s jačanjem upravljačkih funkcija na sudovima, obrazovnim aktivnostima, te informatizacijom, a posebno daljnjim razvojem sustava upravljanja sudskim predmetima.

12. Poljoprivreda

Razvojne potrebe u sektoru poljoprivrede su i dalje nepromijenjene. Usprkos određenom napretku, brojni strukturni problemi su i dalje prisutni kao što su premali stupanj iskorištenosti poljoprivrednog zemljišta, mala veličina poljoprivrednih gospodarstava, niska razina obrazovanosti te nepovoljna dobna struktura radne snage. U posljednjih nekoliko godina biježe se određeni pomaci u segmentu navodnjavanja kojima je donekle smanjen zaostatak za ostalim zemljama članicama. Također, bilježi se brzi porast ekološke proizvodnje, iako i tu još uvijek zaostajemo za prosjekom EU. Primjetne su i pozitivne promjene u strukturi poljoprivredne proizvodnje, budući da se proizvođači sve više okreću prema dohodovnijim kulturama.

Ključne potrebe u sektoru su:

- Omogućiti stavljanje u funkciju što više neobrađenog poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i poticati okrupnjivanje malih posjeda;
- Puno snažnije poticati obrazovanje poljoprivrednika te intenzivirati provedbu mjera iz Programa ruralnog razvoja namijenjenih obrazovanju. Nastaviti i dodatno ojačati poticajne mjere za mlade poljoprivrednike kako bi se poboljšala nepovoljna demografska struktura nositelja OPG-ova;
- Nastaviti ulagati u projekte navodnjavanja te osigurati primjerene mehanizme za poticanje što većeg stupnja uključenosti poljoprivrednih proizvođača u korištenje sustava navodnjavanja;
- Čim prije izraditi strategiju razvoja poljoprivrede i druge nedostajuće planske dokumente te se strateški odrediti prema svim ključnim pitanjima. Slično je i u sektoru šumarstva gdje također nema relevantnih strategija.

13. Ribarstvo

Razvojne potrebe u području ribarstva i akvakulture su i dalje nepromijenjene. Ukupan ribolovni kapacitet u GSA 17 (od strane svih sudionika u ribolovu) premašuje raspoložive resurse u demerzalnom ribolovu zbog negativnog utjecaja iskorištavanja resursa u područjima mrjestilišta i rastilišta nekih gospodarski značajnih vrsta. Razina iskorištavanja resursa male plave ribe u vrijeme mrijesta i rasta je na granici održivosti. Ribarska flota ima potrebu za modernizacijom i opremanjem naročito u pogledu sigurnosti na plovilu, radnih uvjeta, higijene, kvalitete proizvoda i energetske učinkovitosti. Iako proizvodnja ribe u akvakulturi kontinuirano raste od 2014. sektor se i dalje suočava s nizom problema koji koče njegov brži razvoj: nedostatni kapaciteti postojećih mrjestilišta, slabo razvijena obalna infrastruktura, neadekvatna dostupnost obrazovnih programa te zastarjela tehnologija u uzgoju.

Ključne potrebe u sektoru su:

- Promicanje i konsolidacija prerade, trženja i izravne prodaje vlastitog ulova s ciljem stvaranja dodane vrijednosti i većih cijena za ribare.
- Povećanje standarda temeljne ribarske infrastrukture i lučkih postrojenja
- Potrebno je otkloniti ključne prepreke za rast proizvodnje u akvakulturi, te povećati ekonomsku održivost uzgajališta i bolje korištenje/veću učinkovitost postojećih kapaciteta.
- Potrebno je poticati pokretanje programa cjeloživotnog obrazovanja u području ribarstva i akvakulture
- Uspješna provedba OPPR-a bit će od posebne važnosti za daljnji razvoj ribarstva i akvakulture. U tom pogledu ključno je osigurati odgovarajuće administrativne kapacitete za njegovu učinkovitu provedbu.

14. Demografija

Uslijed izrazitih negativnih demografskih parametara i trendova Hrvatska je danas među 5 demografski najugroženijih zemalja Europske unije. Krajem 2016. godine Hrvatska nema niti jednog pozitivnog demografskog pokazatelja pa populacijska problematika postaje ključno nacionalno pitanje. Procjenjuje se kako će u razdoblju 2011.-2021. iz Hrvatske iseliti preko 450.000 stanovnika. Također, očekuje se da bi u sljedećih 5 godina Hrvatska mogla ući u tip društva izrazito duboke starosti. Stoga su potrebne snažne mjere kako bi se za početak barem umanjili negativni demografski trendovi. U 2017. uvedeno je nekoliko novih mjera populacijske politike među kojima su povećanje roditeljskih naknada te subvencioniranje stambenih kredita za mlade. Međutim, obzirom na težinu stanja bit će potrebne dodatne i snažnije mjere koje će demografsku revitalizaciju postaviti kao ključnu problematiku u temelj gospodarskog i ukupnog razvoja Hrvatske. Posebno je nužno ojačati suradnju i komunikaciju prema hrvatskoj dijaspori s ciljem povećanja njenog doprinosa demografskoj revitalizaciji. Kad je riječ o dodatnim mjerama bit će nužno ojačati sigurnost radnog mjesta zaposlenim majkama, uključujući i osiguranje primanja tijekom rodiljnog dopusta u većem iznosu nego što je to sada slučaj.

Opći opis i procjena promjena u razvojnim potrebama koje su utvrđene u novim odgovarajućim preporukama za pojedinu zemlju

Iako se Preporuke EK u okviru ciklusa Europskog semestra za pojedinu zemlju ažuriraju na godišnjoj razini, identificirani temeljni izazovi za RH su dugoročne prirode i nisu se značajno promijenili u razdoblju od izrade i usvajanja Sporazuma o partnerstvu te se većinom odnose na sljedeća područja u kojim je potrebno provesti strukturne reforme, a koja su bila

identificirana i u vrijeme donošenja Sporazuma o partnerstvu: javne financije, mirovinski sustav, zdravstvo, tržište rada, obrazovni sustav, sustav socijalne zaštite, upravljanje državnom imovinom, pravosuđe, bankarski sustav, javna uprava i usluge. Vezano uz preporuke za RH u 2014., 2015. i 2016., 10 od 19 preporuka su barem u određenoj mjeri bitne za kohezijsku politiku te ulaganja u okviru ESI fondova. To se odnosi uglavnom na preporuke iz područja zdravstva, socijalne politike, zapošljavanja, pravosuđa, javne uprave i usluga.

Velika većina Preporuka EK za RH iz 2014., 2015. i 2016. se ponavlja i nije se značajno promijenila od vremena izrade Sporazuma o partnerstvu. Zbog toga možemo utvrditi da u preporukama iz razdoblja 2014.-2016. nisu utvrđene nove razvojne potrebe koje bi bile prihvatljive za financiranje iz ESI fondova.

2. Napredak prema ostvarenju strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast, kao i zadataka pojedinih fondova kroz doprinos ESI fondova odabranim tematskim ciljevima, i posebno s obzirom na ključne etape koje su utvrđene u okviru uspješnosti za svaki program i potporu koja se koristi za ciljeve u području klimatskih promjena (članak 52. stavak 2. točka (b) Uredbe (EU) br. 1303/2013)

- (a) **Opis i procjena napretka ostvarenog u postizanju nacionalnih ciljeva (3) u okviru strategije Europa 2020.** i doprinosa ESI fondova tom cilju, s obzirom na ključne etape koje su utvrđene u okviru uspješnosti i potpori koja se koristi za ciljeve na području klimatskih promjena, prema potrebi.

S obzirom na ranu fazu provedbe, **doprinos ESI fondova postizanju nacionalnih ciljeva u okviru strategije Europa 2020. te s obzirom na ključne etape koje su utvrđene u okviru uspješnosti je ograničen.**

Stopa zaposlenosti stanovništva u dobi između 20 i 64 jedna je od najnižih u EU-u, međutim u odnosu na polaznu vrijednost iz 2013. (57,2%) umjereno je porasla i za 2016. iznosi 61,4%, približavajući se tako nacionalnom cilju od 62,9% u 2020. Ovaj nacionalni cilj je korigiran naviše u Nacionalnom programu reformi iz 2015. na 65,2%. **Razina ulaganja u istraživanje i razvoj** neznatno se povećala s 0,82% BDP-a u 2013. na 0,85% u 2015. te je i dalje znatno ispod nacionalnog cilja od 1,4% za 2020. za postizanje kojeg će biti potrebni dodatni naponi. Hrvatska ima najnižu **stopu ranog napuštanja školovanja** u cijeloj EU. U 2016. je ta stopa iznosila 2,8%, premašivši značajno cilj za 2020. (4%). **Udio stanovništva u dobi od 30-34 s tercijskim obrazovanjem povećao se** za 3,9% u razdoblju od 2013. (25,6%) do 2016. (29,5%) smanjivši udaljenost od nacionalnog cilja do 2020 (35%). U odnosu na polazišnu vrijednost iz 2012. (1.384.000) **broj osoba u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti se smanjio** u 2015. za 168.000 (1.216.000) te je premašen nacionalni cilj do 2020. (150.000). U usporedbi s referentnom vrijednošću (1990. cca 31.200 kt CO₂ekv) u 2015. **zabilježen je pad emisije stakleničkih plinova od 23,4%** čime je Republika Hrvatska ostvarila strateški cilj iz Strategije Europa 2020 (20%). **Povećan je udio obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji energije** u razdoblju od 2012. (26,8%) do 2015. (29,0%) te je uvelike premašen cilj za 2020 (20%). Od vremena izrade Sporazuma o partnerstvu došlo je do korekcije izračuna udjela obnovljivih izvora energije tako da je Hrvatska već u 2012. imala ostvaren cilj. Ciljevi za primarnu (11,15 Mtoe) i konačnu potrošnju energije (7,0) u 2020. postavljeni su iznad razine potrošnje u 2012. kako bi se omogućio gospodarski rast, ali i obvezalo Hrvatsku da vodi računa o energetske učinkovitosti. Primarna potrošnja energije je u 2012. je iznosila 8,3 Mtoe, a prema zadnjim dostupnim podacima za 2015.

iznosi 8,0 Mtoe. Konačna potrošnja energije u 2012. je iznosila 6,7 Mtoe dok je prema zadnjim dostupnim podacima za 2015. iznosila 6,6 Mtoe. Stagnacija potrošnje posljedica je prvenstveno izostanka gospodarskog rasta u promatranom razdoblju.

Uzevši u obzir da je provedba na razini operativnih programa još uvijek u ranoj fazi, **doprinos ESI fondova ispunjenju ciljeva u području klimatskih promjena je ograničen.** Indikativni iznos potpore koja će se koristiti za ciljeve na području klimatskih promjena na razini Sporazuma o partnerstvu iznosi 2.186,8 MEUR (20,36% ukupnog iznosa potpore za sve ESI fondove). Do kraja 2016. ovjereno je 88,5 MEUR iz EPFRR-a što predstavlja 4,05% predviđenih ESIF sredstava za klimatske ciljeve odnosno 9,78% predviđenih sredstava EPFRR-a za klimatske ciljeve. Iz EPFRR-a za klimatske ciljeve predviđeno je 905,7 MEUR.

- (b) **Opis i procjena,** s obzirom na ključne etape utvrđene u okviru uspješnosti i na potporu koju se upotrebljava za ciljeve u području klimatskih promjena, prema potrebi, **načina na koje se ESI fondovima pridonijelo ispunjavanju tematskih ciljeva te napretka ostvarenog u postizanju očekivanih glavnih rezultata za svaki tematski cilj utvrđen u sporazumu o partnerstvu,** uključujući, prema potrebi, opis doprinosa ESI fondova u postizanju ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije s obzirom na ključne etape koje su utvrđene u okviru uspješnosti za svaki program.

Informacije prezentirane u poglavlju 2b temelje se na podacima Godišnjih izvješća o provedbi pojedinih (operativnih) programa a odnose se na postignuća do kraja 2016. Iznosi alokacija, objavljenih poziva i isplaćenih sredstava odnose se ukupne iznose (EU + nacionalno financiranje), a iznosi ugovorenih projekata na ukupne prihvatljive troškove projekata. Detaljne informacije o financijskom napretku dostupne su u Godišnjim izvješćima o provedbi pojedinih (operativnih) programa.

Za ulaganja u okviru **TC1 Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija** iz ESI fondova alocirano je 811,6 MEUR (EFRR: 782,1 MEUR; EPFRR: 29,5 MEUR). Odabrano je 13 projekata vrijednosti 17,6 MEUR, a isplaćeno je 1,33 MEUR.

EFRR

Odabrana su 2 strateška projekta u skladu s tematskim i pod-tematskim prioritarnim područjima Strategije pametne specijalizacije RH, u vrijednosti od 16,8 MEUR.

Pokrenuti su projekti **Inicijativa klastera konkurentnosti** te uspostave **Inovacijske mreže za industriju i tematskih inovacijskih platformi**, od strateškog značaja za stvaranje učinkovitog nacionalnog inovacijskog sustava.

S ciljem **povećanja broja idejnih rješenja, patenata, licenci, proizvoda i usluga razvijenih u privatnom sektoru** u 2016. je objavljen poziv za pružanje potpore poduzetnicima za razvoj novih proizvoda, usluga i tehnologija i jačanje suradnje sa znanstveno-istraživačkim institucijama.

Pozivom za potporu vrhunskim istraživanjima putem **Znanstvenih centara izvrsnosti** objavljenim u 2016. pridonijet će se jačanju kapaciteta i istraživačkih potencijala.

U 2016. pred-odabrano je 34 **Centara kompetencija** (CEKOM) koji ispunjavaju kriterije za prijavu na poziv koji se očekuje u prvom tromjesečju 2017., za provedbu suradničkih

istraživačko razvojnih projekata (osobito onih usmjerenih na razvoj i primijenjena istraživanja i komercijalizaciju rezultata).

Nisu zabilježeni pomaci u ostvarivanju pokazatelja u EFRR okviru uspješnosti za TC1. Međutim, s obzirom na razinu ugovaranja koja se prema prognozama planira dostići na kraju 2018., smatra se da će se ciljevi iz okvira uspješnosti za TC1 ostvariti.

EPFRR

Provedeno je 11 paketa savjetovanja (projekata) u vrijednosti od 54.000 EUR. Ulaganja će pridonijeti **dostupnosti savjetodavnih usluga za poljoprivrednike, vlasnike šuma i MSP u ruralnim područjima** što bi dugoročno trebalo pridonijeti **razvoju novih proizvoda, procesa i tehnologija u sektorima poljoprivrede, prehrambene industrije i šumarstva**. Ulaganja u mjeru za poticanje suradnje s ciljem **stvaranja klastera i mreža između aktera u poljoprivredi, šumarstvu i prehrambenom sektoru te osnivanje i rad operativnih skupina Europskog inovacijskog partnerstva za poljoprivrednu produktivnost i održivost** očekuju se u 2017.

Ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije (IRI) kroz ESI fondove dugoročno bi trebala pridonijeti učinkovitosti komercijalizacije aktivnosti istraživanja i razvoja. **Povećanje udjela istraživanja i razvoja u BDP-u te porast broja inovativnih poduzeća i poduzeća aktivnih u području istraživanja i razvoja** tek se očekuje kao dugoročna posljedica provedbe svih poziva planiranih u sklopu ovog TC-a.

Za ulaganja u okviru **TC2 Povećanje pristupačnosti i kvalitetna uporaba informacijskih i komunikacijskih tehnologija** iz ESIF-a (EFRR) je alocirano 362,3 MEUR. Do kraja 2016. objavljeno je poziva u vrijednosti od 82,4 MEUR.

U 2016. objavljen je poziv za razvoj e-usluga (e-Zdravlje, e-Uprava za zemljišno i prostorno planiranje, e-Kultura, e-Turizam, e-Pravosuđe i e-Uključivanje) koje će povećati produktivnost javnog sektora te pridonijeti **povećanom korištenju i dostupnosti e-aplikacija pojedincima**. Projekt uspostave **Centra dijeljenih usluga** koji će omogućiti središnje upravljanje i konsolidaciju državne informacijske infrastrukture, podataka, aplikacija, operacija i horizontalnih procesa tijela javne uprave započet će krajem 2017./početkom 2018.

Povećanje nacionalne pokrivenosti pristupnom mrežom sljedeće generacije (NGN) u ciljanim područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja planira se kroz poziv za projekte razvoja pristupnih mreža sljedeće generacije (NGA) u bijelim područjima, čije se pokretanje planira krajem 2017. **Povećanju ukupne pokrivenosti mrežom sljedeće generacije** pridonijet će i projekt razvoja agregacijske mreže sljedeće generacije u NGN bijelim i sivim područjima, čiji se početak planira krajem 2017./početkom 2018.

Prvi rezultati u okviru ovog tematskog cilja mogu se očekivati tek u 2018. za pozive vezane uz uspostavu državne IKT infrastrukture i razvoj e-usluga, odnosno u 2020. za pozive vezane uz razvoj širokopojasne mreže sljedeće generacije. Uzevši u obzir prikazani status provedbe u ovom trenutku postoji rizik neispunjavanja pokazatelja okvira uspješnosti (80.000 dodatnih kućanstava koja imaju širokopojasni pristup od najmanje 30 Mbps).

Za ulaganja u okviru **TC3 Poboljšanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, poljoprivrednog sektora i sektora ribarstva i akvakulture** iz ESIF-a je alocirano 2,27

mlrd EUR (EFRR: 1,14 mlrd EUR, EPFRR: 927,5 MEUR; EFPR: 200,2 MEUR). Odabrano je 181.519 projekata vrijednosti 631,6 MEUR, dok je isplaćeno 210,6 MEUR.

EFRR

Objavljeno je 8 poziva te je odabrano je 75 projekata vrijednosti 305,2 MEUR (ne računajući pokrenute financijske instrumente).

Pokrenuti su financijski instrumenti te je HAMAG-BICRO-u povjeren zadatak provedbe financijskih instrumenata (jamstava, mikro i malih zajmova) vrijednosti 150 MEUR dok je HBOR-u povjerena provedba kredita za rast i razvoj vrijednosti 110 MEUR. Odobrena su 44 mikro i mala zajma te prvo pojedinačno jamstvo uz subvenciju kamatne stope.

S ciljem **omogućavanja povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva** u 2016. je pokrenut poziv za razvoj poslovne infrastrukture poduzetničkih potpornih institucija u okviru kojeg su zaprimljena 63 projektna prijedloga.

Pokrenut je poziv usmjeren na **kompetentnost i razvoj MSP-a**, u okviru kojeg je zaprimljeno 384 projektna prijedloga, te poziv za poticanje primjene IKT rješenja u poslovnim procesima MSP-ova, u okviru kojeg je zaprimljeno 386 projektnih prijedloga. Ulaganje u nove i jačanje kapaciteta starih poslovnih jedinica mikro i malih poduzetnika kroz poziv „e-impuls“ pokrenut u 2016. će također doprinijeti **povećanju broja i održivosti MSP-a**. Do kraja 2016. je u svrhu ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu, posebice kroz izgradnju i opremanje novih i postojećih poslovnih jedinica ugovoreno 61 projekata što bi također trebalo doprinijeti razvoju MSP-a i stvaranju novih radnih mjesta. Pokrenuta su 2 poziva usmjerena na **inovacije i njihovu komercijalizaciju u poduzetništvu**, u okviru kojih je zaprimljeno 222 projektna prijedloga.

S ciljem **produživanja obalne sezone i razvoja turističke ponude u drugim dijelovima Hrvatske, osim obale** pokrenut je poziv za razvoj MSP-a u turizmu povećanjem kvalitete i dodatne ponude hotela. Do kraja 2016. ugovoreno je 8 projekata.

Zahvaljujući ovakvom intenzitetu objava poziva i ugovaranja do kraja 2018. očekuje se ispunjavanje ciljeva EFRR okvira uspješnosti u okviru kojeg je predviđeno da 947 poduzeća prime bespovratna sredstva.

EPFRR

Za jačanje konkurentnosti poljoprivrednog sektora pokrenuto je 11 poziva te su odobrena ulaganja u vrijednosti od 310,9 MEUR (uključujući Mjeru 18) za 180.821 projekata.

S ciljem **restrukturiranja i modernizacije poljoprivrednih gospodarstava** objavljena su 3 poziva kroz koje je uloženo 102,2 MEUR, dok je za **razvoj manjih gospodarstava** dodijeljeno 15 MEUR. Kako bi se povećala **konkurentnost poljoprivredno-prehrambenog sektora**, za aktivnosti kojima se unaprjeđuje dodana vrijednost poljoprivrednim proizvodima dodijeljeno je 31,3 MEUR. S ciljem **obnove poljoprivrednog zemljišta i proizvodnog potencijala** objavljena su 4 poziva kroz koje je dodijeljeno 0,801 MEUR.

Kako bi se potakla **generacijska obnova u poljoprivrednom sektoru povećanjem broja kvalificiranih mladih poljoprivrednika** za potporu mladim poljoprivrednicima objavljena su 2 poziva te je odobreno 13,5 MEUR.

U svrhu **razminiranja poljoprivrednog zemljišta** kroz 2 poziva je odobreno 34,4 MEUR.

Okvir uspješnosti za prioritete 2 i 3 koji čine TC3 bi do kraja 2018. trebao biti u potpunosti ostvaren. Unutar prioriteta 2 očekuje se značajno premašivanje ciljane vrijednosti (20% isplaćenih sredstava od ukupnog iznosa dodijeljenog za prioritet), dok je unutar prioriteta 3 za očekivati da će vrijednost isplaćenih sredstava dostići planiranu koja iznosi 35% od ukupnog iznosa dodijeljenog za prioritet.

EFPR

Objavljeno je 11 poziva u vrijednosti od 91,9 MEUR te je odobreno 623 projekata u iznosu od 15,5 MEUR.

S ciljem **širenja i diversifikacije proizvoda iz morskih i slatkovodnih uzgajališta** u 2016. objavljen je poziv za produktivna ulaganja u akvakulturu.

Pozivi u okviru mjere **inovacija u sektoru ribolova te mjere inovacija u sektoru akvakulture** objavit u 2017., kao i poziv za potpore partnerstvima ribara i znanstvenika.

Vežano uz daljnji razvoj tržišta (certifikacija i označavanje proizvoda u ribarstvu, akvakulturi i pomorskoj industriji, povećana kvaliteta proizvoda, ekološka proizvodnja) provedena su 4 poziva i to za mjeru stavljanja na tržište, mjeru prerade, mjeru zaštite zdravlja i sigurnosti te mjeru za osiguranje akvakulturnih stokova, a odobrena je 30 projekta u iznosu od 7,4 MEUR. Za privremenu obustavu ribolovnih aktivnosti, u okviru 6 poziva, odobrena su 593 projekta u iznosu od 8,1 MEUR.

S ciljem poticanja **investicija u postojeće luke, iskrcajna mjesta, skloništa i objekte (logistička podrška)** objavit će se poziv u drugoj polovici 2017.

Uzimajući u obzir iskazani interes od strane (potencijalnih) kao i već ostvarene rezultate u okviru pojedinih mjera, očekuje se postizanje ciljeva okvira uspješnosti do kraja 2018.

Unutar TC3 najveći doprinos **ispunjenju klimatskih ciljeva** proizašao je iz EPFRR-a. S ciljem obnove poljoprivrednog zemljišta i proizvodnog potencijala te razminiravanja poljoprivrednog zemljišta korisnicima je isplaćeno 22,6 MEUR. Kroz EFPR, doprinos ispunjenju klimatskih ciljeva ostvaren je kroz mjeru privremenog prestanka ribolovnih aktivnosti u iznosu od 1,6 MEUR.

Za ulaganja u okviru **TC4 Podrška prelasku na ekonomiju s niskom razinom emisije CO2 u svim sektorima** iz ESIF-a je alocirano 881,6 MEUR (EFRR:625,6 MEUR; EPFRR: 243,8 MEUR; EFPR: 12,2 MEUR). Odabrana su 152 projekta vrijednosti 24,5 MEUR te je isplaćeno 4,4 MEUR.

EFRR

Ugovoreno je 105 projekata koji doprinose **energetskoj učinkovitosti, pametnom upravljanju energijom i korištenju OIE u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade i stambeni sektor**. Projekti se većinom odnose na poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada javnog sektora (u javnim ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja) dok se 1 odnosi na energetske obnovu stambenih zgrada. Objava poziva za povećanje **energetske učinkovitosti i korištenje OIE u proizvodnim industrijama i uslužnim granama gospodarstva** (turizam i trgovina) planirana je u 2017.

Projekti koji doprinose **povećanju učinkovitosti sustava toplinarstva** će se provoditi putem ITU mehanizma (za koji je u 2016. izrađena metodologija provedbe) u okviru kojeg je planirana energetska obnova postojećeg sustava toplinarstva u urbanim

područjima. U 2017. planirano je također pokretanje financijskog instrumenta za projekte povećanja **učinkovitosti sustava javne rasvjete**.

U 2017. će se pokrenuti provedba **5 pilot projekata uvođenja pametnih mreža** u postojećim distribucijskim sustavima gdje će se prednost pri odabiru dati projektima u većim i srednjim gradovima (jer se time mogu postići najbolji rezultati i dokazati održivost sustava na većem dijelu mreže).

Postoji rizik od neispunjavanja ciljeva EFRR okvira uspješnosti.

EPFRR

Za podržavanje prelaska na gospodarstvo s niskim emisijama ugljika u sektoru poljoprivrede za 47 projekata odobrena su ulaganja u vrijednosti od 15,2 MEUR.

S ciljem **povećanog korištenja obnovljivih izvora energije** u 2016. raspisan je poziv na koji je zaprimljeno 39 zahtjeva za potporu čija se obrada očekuje u 2017. Kako bi se **smanjila emisija stakleničkih plinova i amonijaka koje uzrokuje poljoprivredna djelatnost**, u 2015. objavljena su 3 poziva u području stočarstva. U sklopu prvog poziva doneseno je 47 odluka o dodjeli sredstava u vrijednosti od 15,2 MEUR. Drugi poziv bio je poništen, dok je na treći poziv dospio 221 zahtjev za potporu, čija je obrada još uvijek u tijeku. Smanjenje emisije stakleničkih plinova i amonijaka ostvarit će se i kroz zatravljivanje trajnih nasada za što su u 2016. podnesena 63 zahtjeva čija se obrada očekuje tijekom 2017.

Očekuje se da će okvir uspješnosti za prioritet 5 koji čini TC4 do kraja 2018. biti dostignut, odnosno vrijednost isplaćenih sredstava bi trebala dostići planiranu koja iznosi 20% od ukupnog iznosa dodijeljenog za prioritet.

EFPR

Za potporu ulaganjima u okviru TC4, **vezanih uz povećanu energetska učinkovitost djelatnosti u pomorstvu i ribarstvu, primjenu tehnologija s niskim emisijama ugljika, smanjenu emisiju onečišćujućih tvari i/ili stakleničkih plinova i povećanu energetska učinkovitost ribarskih brodova putem ulaganja u opremu na brodovima, energetske preglede sheme te studije**, namijenjeno je 12,2 MEUR (EU: 8,7 MEUR). Do kraja 2016. objavljena su 2 poziva, jedan za mjeru energetske učinkovitosti i ublažavanja klimatskih promjena, drugi za mjeru produktivnih ulaganja u akvakulturu, koji je obuhvaćao i ulaganja u povećanje energetske učinkovitosti te obnovljive izvore energije, ukupne vrijednosti 6,2 MEUR. Puna provedba očekuje se u 2017. U odnosu na postizanje ciljanih vrijednosti pokazatelja ključnih etapa okvira uspješnosti, do kraja 2018. očekuje se postizanje ciljeva ključne etape u okviru ovog tematskog cilja.

Doprinos **ispunjenju klimatskih ciljeva** u okviru TC4 najveći je kroz ulaganja iz EFRR-a s iznosom od 7,99 MEUR iz odabranih projekata usmjerenih na energetska obnovu javne infrastrukture i višestambenih zgrada te korištenje obnovljivih izvora energije u javnim ustanovama. Kroz EPFRR, s ciljem povećanog korištenja obnovljivih izvora energije, zbrinjavanja stajskog gnojiva te zatravljivanja trajnih nasada kako bi se smanjio gubitak organske tvari korisnicima je isplaćeno 2,9 MEUR.

Za ulaganja u okviru **TC5 Promicanje prilagodbe klimatskim promjenama, prevencije i upravljanje rizicima** iz ESIF-a je alocirano 567,7 MEUR (EFRR: 288,7

MEUR; EPFRR: 279 MEUR). U sklopu EPFRR-a odabrano je 56.611 projekata vrijednosti 75,1 MEUR te je isplaćeno 75,1 MEUR.

EFRR

Do kraja 2016. nije objavljen niti jedan poziv te nije odabran niti jedan projekt. Objava 3 poziva za **poboljšanje praćenja, predviđanja i planiranja mjera prilagodbe klimatskim promjenama** planirana je u 2017. u okviru kojih će se izraditi akcijski planovi za prilagodbu na klimatske promjene na lokalnoj razini i u ranjivim sektorima, jačati svijest o otpornosti i prilagodbi klimatskim promjenama te ojačati primijenjena istraživanja za mjere prilagodbe klimatskim promjenama. Također, u 2017. planirano je ugovaranje strateškog projekta u okviru kojeg će se modernizirati meteorološka motriteljska mreža i pokriti čitav teritorij RH redovitim praćenjem i procjenom utjecaja klimatskih promjena.

Pozivi koji imaju za cilj **jačanje sustava upravljanja katastrofama** planiraju se pokrenuti u 2017. s ciljem smanjenja rizika od poplava za stanovništvo, baštinu, gospodarstvo i okoliš. Po završetku realizacije projekata očekuje se smanjenje ukupnog područja koje je podložno potencijalno značajnim rizicima od poplava s 30.000 km² na 27.000 km². U cilju poboljšanja sustava upravljanja katastrofama u smislu infrastrukture, te potrebnih ljudskih i tehničkih kapaciteta, u 2017. očekuje se ugovaranje 2 projekta. Povećanje sposobnosti reakcije u kriznim situacijama s trenutnih 10% na 50% može se očekivati po završetku realizacije ovih projekata.

Uzevši u obzir prikazani status provedbe u ovom trenutku postoji rizik neispunjavanja EFRR pokazatelja okvira uspješnosti.

EPFRR

Do kraja izvještajnog razdoblja za 56.611 projekata odobreno je 74,8 MEUR.

S ciljem **obnove degradiranih šuma**, odnosno razvoja šumskih područja i poboljšanja održivosti šuma, u 2016. objavljena su 2 poziva s ukupno 55 zaprimljenih zahtjeva za potporu u vrijednosti 3,5 MEUR čija se obrada očekuje u 2017.

S ciljem **očuvanja i povećanja bioraznolikosti** raznih biljnih i životinjskih vrsta, u 2015. prihvaćeno je 2.489 jedinstvenih zahtjeva u vrijednosti od 2,7 MEUR. U 2016. s istim ciljem zaprimljen je 3.091 jedinstveni zahtjev u vrijednosti 4,2 MEUR čija obrada se očekuje u 2017. Održivo korištenje zemljišta potaknut će i **ekološka poljoprivreda** u koju je u 2015. uloženo 26,2 MEUR kroz 3.195 prihvaćenih jedinstvenih zahtjeva. U 2016. s istim ciljem zaprimljeno je 4.100 jedinstvenih zahtjeva čija obrada se očekuje u 2017.

Kako bi se održao krajobraz i bioraznolikost u gorsko planinskim područjima Hrvatske, u 2015. je uloženo 8,7 MEUR kroz 4.827 prihvaćenih jedinstvenih zahtjeva za potporom. U 2016. zaprimljeno je 5.486 zahtjeva u vrijednosti od 14,4 MEUR čija se obrada očekuje u 2017. S ciljem održavanja poljoprivredne aktivnosti na područjima sa značajnim prirodnim ograničenjima, u 2015. je kroz 37.982 jedinstvena zahtjeva uloženo 35,2 MEUR. U 2016. zaprimljena su 42.473 zahtjeva u vrijednosti 42,2 MEUR čija se obrada očekuje u 2017. Kako bi se potakla održivost i raznovrsnost poljoprivrednih aktivnosti, u područja s posebnim ograničenjem u Republici Hrvatskoj (naglasak na očuvanju biološke raznolikosti krškog područja) u 2015. uloženo je 2,3 MEUR kroz 8.118 prihvaćenih jedinstvenih zahtjeva, dok je u 2016. zaprimljeno 9.803 zahtjeva u vrijednosti 2,8 MEUR čija se obrada očekuje u 2017.

Okvir uspješnosti za prioritet 4 koji čini ovaj TC do kraja 2018. bi trebao biti u potpunosti dostignut, odnosno vrijednost isplaćenih sredstava bi trebala premašiti planiranu koja iznosi 32% od ukupnog iznosa dodijeljenog za prioritet.

Unutar TC 5 za **klimatske ciljeve** je u sklopu EPFRR-a isplaćeno 63,9 MEUR usmjerenih na obnovu degradiranih šuma, očuvanje i povećanje bioraznolikosti biljnih i životinjskih vrsta, razvoj ekološke poljoprivrede te održavanje poljoprivredne djelatnosti uz očuvanje bioraznolikosti na područjima s prirodnim ograničenjima.

Za ulaganja u okviru **TC6 Očuvanje i zaštita okoliša i promicanje učinkovitosti resursa** iz ESIF-a je alocirano ukupno 2,7 mlrd EUR (EFRR: 397,7 MEUR; KF: 1,94 mlrd EUR; EFPR: 93,8 MEUR; EPFRR: 279 MEUR). Do kraja 2016. odabrano je 60 projekata ukupne vrijednosti 195,9 MEUR te je plaćeno ukupno 13,1 MEUR

EFRR/KF

Planirane aktivnosti infrastrukturnih i velikih projekata u sektoru okoliša značajno kasne, uslijed zatvaranja operativnog programa i faziranja projekata 2007.-2013. te potrebom za doradom postojeće dokumentacije. U 2016. odobreno je 26 projekata Integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine koji doprinose **očuvanju, zaštiti, promicanju i razvoju kulturne baštine**, dok je u 2017. planirano pokretanje projekta Arheološki park Vučedol. U svrhu **očuvanja, zaštite, promicanja i razvoja prirodne baštine** u 2016. su pokrenuta 2 poziva za promicanje održivog korištenja prirodne baštine u nacionalnim parkovima i parkovima prirode te promicanje održivog razvoja prirodne baštine, a ugovaranje i početak provedbe projekata očekuje se u 2017. S ciljem **poboljšanja sustava upravljanja i praćenja kvalitete zraka** u 2017. planira se objava poziva za 2 projekta: uspostava Nacionalnog referentnog laboratorija za emisije iz motora s unutarnjim izgaranjem, te nadogradnja i modernizacija državne mreže za trajno praćenje kvalitete zraka (AIRQ). Projekti Centara za gospodarenje otpadom doprinijet će **smanjenju količine ukupnog i biorazgradivog komunalnog otpada koji se odlaže na odlagalištima otpada te povećanju količine otpada tretiranog na lokacijama za zbrinjavanje otpada**. U 2016. odabran je projekt izgradnje Centra za gospodarenje otpadom Biljane Donje u Zadarskoj županiji, dok se u prvoj polovici 2017. odabir projekta za Centar za gospodarenje otpadom Bikarac faza II. Uz navedeno, u ožujku 2017. planira se i objava poziva za izgradnju reciklažnih dvorišta. S ciljem **osiguravanja opskrbe dovoljnom količinom pitke vode dobre kakvoće i povećanjem stope priključenosti stanovništva na javne sustave opskrbe pitkom vodom** u 2016. odobreni su projekti za poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture aglomeracija Petrinja i Rovinj. U 2017. planira se odabir 8 faziranih projekata te veliki projekt prikupljanja, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na otoku Krku. Po završetku provedbe ovih projekata procjenjuje se da će 19.896 dodatnih stanovnika biti obuhvaćeno uslugom poboljšane vodoopskrbe. U 2017. planira se objava još 22 poziva za projekte sustava prikupljanja i pročišćavanja otpadnih voda, a koji će doprinijeti **povećanju stope priključenosti stanovništva na javne kanalizacijske sustave i povećanju količine otpadnih voda pročišćenih na odgovarajućoj razini pročišćavanja nakon prikupljanja**. Procjenjuje se da će 80.931 dodatnih stanovnika biti obuhvaćeno uslugom poboljšane obrade otpadnih voda.

U 2016. objavljena su 2 poziva za uspostavu nacionalnog sustava za praćenje invazivnih stranih vrsta i izrada planova upravljanja strogo zaštićenim vrstama (s akcijskim planovima). U 2017. planira se objava poziva za razvijanje sustava upravljanja i kontrole invazivnih stranih vrsta, te objava poziva za još 4 projekta, a čime će se doprinijeti

završetku uspostavljanja ekološke mreže NATURA 2000 i osiguravanju dobrog gospodarenja s ciljem očuvanja bioraznolikosti. Uspostavljeni su programi praćenja za 81 od planiranih 400 vrsta. Iako je površina miniranih šuma i šumskog zemljišta u područjima mreže Natura 2000 smanjena na 20.277 ha, u usporedbi s početnom vrijednosti površine od 25.600 ha, smanjenje nije rezultat aktivnosti u okviru ESIF-a. S obzirom na razinu odobravanja koja se prema sadašnjim prognozama planira dostići na kraju 2018., postoji rizik da ciljevi iz okvira uspješnosti neće biti postignuti, što bi se u konačnici moglo izbjeći ubrzanjem provedbe postupaka dodjele.

EFPR

Za potporu ulaganjima u okviru TC6, **a vezano uz smanjenje utjecaja ribolova na okoliš, održiviju upotrebu morskih bioloških resursa** namijenjeno je ukupno 93,9 MEUR. Do kraja 2016. objavljena su 2 poziva u vrijednosti 34,3 MEUR, od kojih se 4,1 MEUR iskoristilo za trajno povlačenje iz ribolova 30 ribarskih plovila (od ukupno 110 predviđenih okvirom za procjenu uspješnosti do kraja 2018.). Objavljen je i poziv za produktivna ulaganja u akvakulturi, a odabir se očekuje u 2017. Također, do kraja 2016. odobrena je i operacija u okviru mjere prikupljanja podataka, a koja podrazumijeva Nacionalni program za prikupljanje primarnih bioloških, tehničkih, ekoloških i socioekonomskih podataka u sektoru ribarstva RH za razdoblje 2014.-2016., ukupne vrijednosti 4 MEUR

EPFRR

Uzevši u obzir da unutar EPFRR-a prioritet 4 pridonosi u podjednakoj mjeri TC5 i TC6, o statusu provedbe kao i za ispunjavanje klimatskih ciljeva za navedene TC-ove izvještavano je pod TC5, dok je financijski iznos za ova dva cilja podijeljen 50%/50%.

Unutar TC6 najviši doprinos **klimatskim ciljevima** dao je KF, 25,4 MEUR u okviru odabranih projekata za kvalitetno upravljanje vodnim gospodarstvom te unapređenje vodno-komunalne infrastrukture. Iz EFPR-a, doprinos klimatskim promjenama kroz mjeru trajnog prestanka ribolovnih aktivnosti iznosio je 2,1 MEUR.

Za ulaganja u okviru **TC7 Promicanje održivog prometa i eliminacija uskih grla u ključnim mrežnim infrastrukturama** iz ESIF-a je ukupno alocirano oko 1,54 mlrd EUR (EFRR: 470,6 MEUR; KF: 1,07 mlrd EUR). Do kraja 2016. odabran je 1 projekt u vrijednosti 0,247 MEUR, dok plaćanja nije bilo.

EFRR/KF

Planirane aktivnosti infrastrukturnih i velikih projekata u sektoru prometa kasne, uslijed zatvaranja operativnog programa i faziranja projekata 2007.-2013., dugotrajne pripreme projektne dokumentacije, dugotrajnih postupaka rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i ishoda građevinskih dozvola te naposljetku nepostojanja strateškog okvira za ulaganje u sektoru prometa.

U okviru aktivnosti financiranih iz **KF-a, u cilju povećanja željezničkog teretnog prometa i broja putnika u željezničkom prometu**, u 2017. planira se objava poziva za projekt rekonstrukcije postojećeg i izgradnje drugoga kolosijeka na dionici željezničke pruge Dugo Selo–Križevci (faza II), projekt izgradnje nove željezničke pruge za prigradski promet na dionici Gradec– Sv. Ivan Žabno (faza II), projekt modernizacije i elektrifikacije željezničke pruge Zaprešić–Čakovec (R201) na dionici Zaprešić–Zabok, te projekt rekonstrukcije i elektrifikacije željezničke pruge Vinkovci–Vukovar.

Pripremljeno je i faziranje za projekt **razvoja Zračne luke Dubrovnik** (faza II), koji će imati pozitivan učinak na rast kapaciteta zrakoplovnog čvorišta TEN-T u Dubrovačko-neretvanskoj županiji. Sredinom 2017. planirana je objava poziva za sufinanciranje izrade Strateške dokumentacije razvoja vodnih putova i luka unutarnjih voda RH za razdoblje 2018.-2028., što će doprinijeti povećanju **uklanjanju uskih grla u osnovnoj TEN-T mreži unutarnjih vodnih putova**. Navedeni poziv te za 2017. planirani poziv za sufinanciranje izgradnje terminala za pretovar rasutih tereta u luci Osijek doprinijet će **povećanju prometnih tokova na unutarnjim vodnim putovima**.

U okviru aktivnosti financiranih iz **EFRR-a** u 2016. pokrenuta su također 2 postupka dodjele za projekte koji će doprinijeti **poboljšanju usluga javnog urbanog prijevoza, te gradske i prigradske mobilnosti i povezanosti**. Za projekt izrade studije razvoja gradskog prometa na području grada Osijeka potpisan je ugovor u listopadu 2016., dok se u 2017. očekuje ugovaranje projekata za sufinanciranje izrade regionalnih prometnih masterplanova funkcionalnih regija - Srednja Dalmacija, Sjeverna Dalmacija, Sjeverni Jadran i Istočna Hrvatska. Dodatno, za sredinu 2017. planiran je poziv za sufinanciranje izrade regionalnih prometnih masterplanova funkcionalnih regija Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije i Grada Zagreba, Sisačko-moslavačke županije i Bjelovarsko-bilogorske županije. **Poboljšanju regionalne povezanosti i mobilnosti kroz povezivanje regionalnih cestovnih pravaca** doprinijet će 2 fazirana cestovna projekta pokrenuta u okviru programa 2007.-2013., čije se odobrenje planira u prvom tromjesečju 2017. U izvještajnom razdoblju pripreman je veliki projekt "Cestovno povezivanje južne Dalmacije" (tzv. Pelješki most) te je u prosincu 2016. zaprimljena konačna potvrda JASPERS-a o pripremljenosti projekta. Nakon pregleda prijave projekta i usuglašavanja sa službama EK očekuje se donošenje odluke EK o odobravanju sredinom 2017. Završen je prvi krug u postupku javne nabave za izvođača radova, odnosno izgradnju Pelješkog mosta i sklapanje ugovora o izvođenju radova te se početak građenja očekuju u jesen 2017., dok je planirani rok izgradnje jesen 2020. Navedeni projekt predstavlja najveći infrastrukturni projekt financiran ESIF sredstvima u RH, a značajno će doprinijeti uklanjanju prepreka u kontinuitetu prometa koje predstavlja granica u Dubrovačko-neretvanskoj županiji (usko grlo na cesti za Neum (BiH)) te će osigurati kontinuitet teritorija RH. Iako nisu još nisu pokrenuta ulaganja iz ESIF-a vezana uz sigurnost u prometu zabilježeno je **povećanje razine sigurnosti na cestama putem smanjenja broja prometnih nesreća sa smrtnim ishodom**, broj smrtno stradalih na 1 mil. stanovnika se smanjio s početne vrijednosti od 86 na 72,7. Buduća provedba projekata će ove vrijednosti još dodatno sniziti, te će se postići zacrtani ciljevi.

Uzevši u obzir prikazani status provedbe poziva te s obzirom na razinu odobravanja koja se prema prognozama planira dostići na kraju 2018., očekuje se ispunjavanje ciljeva okvira uspješnosti.

Unutar TC7 doprinos **klimatskim ciljevima** proizašao je iz KF-a kroz ulaganje od 84.000 EUR za razvoj infrastrukture čistog, „zelenog“ gradskog prometa.

Za potporu ulaganjima u okviru **TC8 Promicanje održivog i kvalitetnog zapošljavanja i podrška mobilnosti radne snage** iz ESIF-a je ukupno alocirano 772,4 MEUR (ESF: 615,3 MEUR; EPFRR: 134,8 MEUR; EFPR: 22,3 MEUR). Do kraja 2016. odabrano je 19 projekata u vrijednosti 184,3 MEUR te je plaćeno ukupno 10,6 MEUR.

ESF/IZM

Do kraja 2016. odabrano je 9 projekata u vrijednosti 183,3 MEUR.

Krajem 2015. započela je provedba projekata ukupne vrijednosti 181,5 MEUR za provedbu mjera aktivne politike zapošljavanja. Kroz 6 projekata doprinijelo se **porastu zapošljavanja ciljanih skupina** putem obrazovanja, osposobljavanja i prekvalifikacije te potporom za zapošljavanje teže zapošljivih skupina. Dva projekta odnose se na porast razine samozapošljavanja te zadržavanja radnika u zaposlenosti. Kroz projekte koji se odnose na provedbu mjera aktivne politike zapošljavanja za mlade koji su u registriranoj nezaposlenosti najviše do 4 mjeseca i za dugotrajno nezaposlene mlade od 15 do 29, povećana je razina zaposlenosti mladih, posebno mladih s NEET statusom, a krajem 2016. pristupilo se redizajniranju mjera. Kroz projekte IZM verificirano je 3.459 sudionika, što je 15,25% od ciljane vrijednosti koja iznosi 22.682 sudionika kroz mjere stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa, obrazovanja za tržište rada, potpora za zapošljavanje, provedbe programa javnih radova, te potpore samozapošljavanju.

Tijekom 2016. ugovorena su dva projekta u vrijednosti od 0,4 MEUR koja **doprinosu povećanju djelotvornosti mjera aktivne politike tržišta rada te poboljšanju kvalitete javnih pružatelja usluga povezanih s tržištem rada.**

U 2017. planirana je objava poziva kroz koji će se financirati aktivnosti koje doprinose provedbi Strategija razvoja ljudskih potencijala u svim županijama RH te gradu Zagrebu i aktivnosti usmjerene na daljnje jačanje kapaciteta lokalnih partnerstava za zapošljavanje.

Uzevši u obzir prikazani status provedbe poziva te usporedivši ga s planiranim ciljanim razinama ovjeravanja do kraja 2018., u ovom trenutku postoji rizik neispunavanja pokazatelja u sklopu okvira uspješnosti.

EPFRR

Do kraja izvještajnog razdoblja nije bilo odobrenih sredstava što povećava rizik neostvarenja cilja okvira uspješnosti za dio prioriteta 6 koji čini ovaj TC.

U 2016. objavljen je poziv za ulaganja u marketing drvnih i nedrvnih šumskih proizvoda na koji je pristigao 1 zahtjev. Sredinom 2017. očekuju se ulaganja u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti koja bi trebala potaknuti **osnivanje novih poduzeća**, a time i **porast ruralnog zapošljavanja u nepoljoprivrednim sektorima.**

EFPR

Za potporu ulaganjima u okviru TC8, **a vezano uz postizanje povećanog otvaranja radnih mjesta i mogućnosti za zapošljavanje u ribolovnim i obalnim područjima, uglavnom kroz diversifikaciju ribolova na druge sektore pomorskog gospodarstva i stvaranje novih malih poduzeća**, ukupno je namijenjeno 22,3 MEUR. Do kraja 2016. objavljena su 2 poziva u okviru Mjere „Pripremne potpore“, ukupne vrijednosti javne potpore 2,5 MEUR te je dodijeljena pripremna potpora u iznosu od 1 MEUR za 10 lokalnih inicijativa u ribarstvu. Za još 4 operacije postupak odabira i odobravanja očekuje se u 2017. U okviru mjere provedbe lokalnih razvojnih strategija u 2016. započeo je postupak odabira i odobravanja te su predviđena 2 kruga odabira lokalnih razvojnih strategija, za što je ukupno raspoloživo 19,8 MEUR. Iako tijekom 2016. nije bilo odobrenih lokalnih razvojnih strategija, prema podacima o provedbi moguće je zaključiti da će vrijednost od ukupno 7 odobrenih lokalnih razvojnih strategija biti premašena do kraja 2018.

Unutar TC8 kroz ESF je za **klimatske ciljeve** uloženo 70 MEUR, čemu su najviše doprinijela izuzetno velika ulaganja u mjere aktivne politike zapošljavanja koja bi trebala rezultirati određenim brojem tzv. „zelenih“ radnih mjesta te povećanjem poduzetničke aktivnosti koja potencijalno može preuzeti model društveno-odgovornog poslovanja koje uključuje, između ostalog, i brigu o okolišu.

Za potporu ulaganjima u okviru **TC9 Promicanje socijalne uključenosti i borba protiv siromaštva** iz ESIF-a je ukupno alocirano 1.138,7 MEUR (ESF: 385,9 MEUR; EFRR: 419,4 MEUR; EPFRR: 333,4 MEUR). Do kraja 2016. odabrano je 347 projekata u vrijednosti 30,2 MEUR te je plaćeno ukupno 5,8 MEUR.

ESF

Odabrana su 2 projekta u vrijednosti 16,1 MEUR. Za projekt u okviru kojeg su **smanjene prepreke zapošljavanju osoba najviše pogođenih siromaštvom i socijalnom isključenošću**, dodijeljeno je 12,1 MEUR za pripadnike teže zapošljivih ciljnih skupina starijih od 29. Objavljen je poziv koji doprinosi **povećanju zapošljivosti ranjivih skupina** te se početak njegove provedbe očekuje u 2017. kroz razvoj programa osposobljavanja i/ili usavršavanja ranjivih skupina za veću zapošljivost u sektoru turizma i ugostiteljstva.

Za projekt koji doprinosi **povećanju troškovne učinkovitosti zdravstvenog sustava, povećanju dostupnosti i učinkovitosti zdravstvene skrbi i osiguranju održivosti zdravstvenog sustava**, dodijeljeno je 4,0 MEUR. S ciljem doprinosa rezultatima u području zdravstva (**prilagodavanje i funkcionalna reorganizacija bolničkih mreža i mreža primarne zdravstvene skrbi, poboljšanje pristupa zdravstvenoj skrbi i kvaliteta zdravstvene skrbi za ranjive skupine**) planira se u 2017. pokrenuti još 3 poziva.

Radi **poboljšanja socijalne uključenosti osoba najviše pogođenih siromaštvom i socijalnom isključenošću te suzbijanja diskriminacije** pripremano je 6 poziva. Aktivnosti komplementarne EFRR aktivnostima unutar Programa integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima (Vukovar, Knin, Beli Manastir i općina Daruda, Benkovac, Petrinja) provodit će se u 2017. Poziv s ciljem socijalnog uključivanja i unaprjeđenja kvalitete života osoba starijih od 54 u planu je za svibanj 2017. Za ostala 4 se objava očekuje tijekom 2017., koji imaju cilj doprinijeti socijalnom uključivanju i unaprjeđenju kvalitete života mladih; odraslih pripadnika marginalizirane skupine te ranjivih skupina kroz povećanje njihove vidljivosti.

Za aktivnosti u kontekstu **deinstitucionalizacije** i širenja mreže socijalnih usluga u zajednici pripremano je 6 poziva. Krajem 2016. otvoren je poziv za aktivnosti razvoja i širenja usluge osobne asistencije, tumača znakovnog jezika i videćeg pratitelja za osobe s invaliditetom. Pozivi u okviru kojih će se financirati projekti deinstitucionalizacije i transformacije 18 domova socijalne skrbi za osobe s invaliditetom te projekti deinstitucionalizacije i prevencije institucionalizacije djece i mladih za 13 državnih domova socijalne skrbi u planu su za ožujak 2017. Pokretanje poziva za projekte koji će doprinijeti psihosocijalnom uključivanju hrvatskih branitelja i stradalnika Domovinskog rata te članova njihovih obitelji te za projekte koji će unaprijediti socijalnu uključenost razvojem i unaprjeđenjem kvalitete socijalnih usluga u zajednici očekuje se u 2017.

Poziv za projekte koji imaju cilj unaprijediti znanja i vještine zaposlenika, poticati razvoj poslovanja postojećih i novih društvenih poduzeća te povećati vidljivost društvenog poduzetništva je objavljen u 2016. te se odabir projekata očekuje u prvoj polovici 2017.

Vežano uz postizanje ciljeva okvira uspješnosti, potrebno je napomenuti da su planirane ciljane vrijednosti ovjeravanja postavljene na 85% potrebnog ovjeravanja na kraju 2018. Zbog navedenog postoji rizik neispunjavanja pokazatelja iz okvira uspješnosti.

EFRR

Pokrenuto je 7 poziva te je odobren 1 projekt.

S ciljem **poboljšanja kvalitete bolničkog smještaja i pristupa bolničke skrbi za posebno ranjive skupine** odobren je 1 projekt (korisnik: Klinika za psihijatriju Vrapče) ukupne vrijednosti 8,9 MEUR dok se do sredine 2017. planira odobrenje 27 projekata koji za cilj imaju **poboljšanje pristupa primarnoj zdravstvenoj zaštiti s naglaskom na udaljena i deprivirana područja, poboljšanje pristupa hitnoj zdravstvenoj zaštiti** kako bi se objedinili hitnih bolnički prijemi u 7 bolnica u RH kroz infrastrukturna ulaganja i opremanje te **poboljšanje isplativosti i pristupa dnevnim bolnicama i/ili dnevnim kirurgijama** u ukupnoj vrijednosti od 108,9 MEUR. Također, pokrenuta su 3 poziva u srpnju 2016., gdje se odobrenje projekata tek očekuje, imaju za cilj **unapređenje infrastrukture za pružanje socijalnih usluga u zajednici osobama s invaliditetom, te djeci i mladima kao podrška procesu deinstitucionalizacije i poboljšanje infrastrukture centara za socijalnu skrb**.

Proveden je postupak odabira područja u kojima će se provoditi **Program integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima** te je odabrano 5 malih gradova (Beli Manastir, Benkovac, Knin, Petrinja i Vukovar). Razvijene su metodologije za provedbu navedenog Programa, izrađene su analize područja za pet odabranih pilot gradova, izrađen je i odobren Intervencijski plan grada Knina te se radilo na izradi intervencijskih planova za ostala četiri pilot područja čiji dovršetak se očekuje početkom 2017. Započelo se s pripremom poziva koji se planiraju pokrenuti u 2017. Postoji rizik neispunjavanja pokazatelja iz okvira uspješnosti.

EPFRR

Za promicanje društvene uključenosti i suzbijanja siromaštva u ruralnim područjima za 344 projekta odobrena su ulaganja u vrijednosti od 5,2 MEUR.

Planovi za razvoj jedinica lokalne samouprave, koji bi dugoročno trebali doprinijeti **rastu i promicanju socioekonomske održivosti u ruralnim područjima**, financirali su se u 2015. kroz ulaganja u vrijednosti od 2,7 MEUR za koje je doneseno 240 odluka o dodjeli sredstava.

S ciljem **građenja javnih sustava za vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda** u 2016. objavljen je poziv na koji je pristiglo 108 zahtjeva za potporu u vrijednosti od 61,7 MEUR čija se obrada očekuje u 2017. Za građenje nerazvrstanih cesta, što bi trebalo pridonijeti **unaprjeđenju male infrastrukture javnih usluga**, krajem 2016. objavljen je poziv u sklopu kojeg je zaprimljeno 255 zahtjeva za potporu u vrijednosti od 106,7 MEUR čija se obrada također očekuje u 2017. Ulaganja u aktivnosti usmjerene na **obnovu i nadogradnju kulturne i prirodne baštine sela i ruralnih krajolika** planirana su za 2017.

Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice financirat će se kroz planiranje i provedbu lokalnih razvojnih strategija, za pripremu kojih je do kraja 2016. izdano ukupno 50 Odluka o dodjeli sredstava u ukupnom iznosu potpore od 2,4 MEUR. U 2016. objavljen je poziv u vrijednosti od 64,4 MEUR kroz koji će se davati potpora za provedbu strategija

lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice, dok obrada slijedi u 2017. Unutar ove aktivnosti odabrane su 54 lokalne akcijske grupe čije područje obuhvaća 63,46% ruralnog stanovništva RH.

Za okvir uspješnosti za dio prioriteta 6 koji se odnosi na poticanje lokalnog razvoja u ruralnim područjima u ovom trenutku postoji rizik neostvarenja postavljenog cilja na koji će se u nadolazećem razdoblju obratiti posebna pozornost.

Unutar TC9 doprinos **klimatskim ciljevima** dao je EPFRR s ulaganjem u razvoj temeljnih usluga i obnove sela u ruralnim područjima te poticanja lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice za što je korisnicima isplaćeno 2,3 MEUR.

Za potporu ulaganjima u okviru **TC10 Ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje za vještine i cjeloživotno učenje** iz ESIF-a je ukupno alocirano 861,5 MEUR (ESF: 529,4 MEUR; EFRR: 318,7 MEUR; EPFRR: 13,3 MEUR). Do kraja 2016. je odabrano 114 projekata ukupne vrijednosti 230,8 MEUR. Plaćeno je ukupno 65,5 MEUR.

ESF

Odabrano je 94 projekata u vrijednosti 55,5 MEUR. U aktivnostima je sudjelovalo 2.070 osoba, od čega 262 nezaposlenih i 762 neaktivnih.

Putem 90 projekata u vrijednosti 23,3 MEUR, osigurani su pomoćnici u nastavi i stručni komunikacijski posrednici za 760 učenika (504 dječaka i 256 djevojčica) s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama što predstavlja 76% od ciljane vrijednosti, koja iznosi 1.000 sudionika te je uključeno 967 sudionika (501 muškarac i 466 žena) s predtercijarnim obrazovanjem što predstavlja 0,06% od ciljanih 17.000 sudionika.

Za omogućavanje boljeg pristupa obrazovanju učenika u nepovoljnom položaju projekti su u pripremi.

Realizacijom pilot projekta za koji je dodijeljeno 10,4 MEUR doprinijelo se uspostavi sustava razvoja **digitalno zrelih škola kroz osposobljavanje** 587 pripadnika školskog osoblja (198 muškaraca i 389 žena) odnosno 0,04% od ciljane vrijednosti koja iznosi 15.000 sudionika.

Projekt u provedbi vrijednosti 2,7 MEUR unaprijedit će sustav **osiguravanja i unapređenja kvalitete visokog obrazovanja**.

Za povećanje razine **uključenosti u obrazovanje odraslih** započela je provedba projekta promocije cjeloživotnog učenja (1,5 MEUR). U pripremi je projekt za podrške obrazovanju odraslih polaznika kao i projekti koji će stvoriti preduvjete za cjeloživotno obrazovanje.

Kako bi se povećala **raspoloživost radne snage uključene u aktivnosti istraživanja, razvoja i inovacija (IRI)** s ciljem poboljšanja uvjeta rada za hrvatske istraživače, pokrenut je projekt u vrijednosti 17,6 MEUR. **Provedbi Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO)** u dijelu unapređenja sustava osiguravanja i unapređenja kvalitete visokog obrazovanja doprinijet će projekti u pripremi.

S obzirom na planiranu ciljanu razinu ovjeravanja na kraju 2018. (85% potrebnog ovjeravanja), postoji rizik da se neće postići ciljevi iz okvira uspješnosti.

EFRR

Odabrano je 11 projekata ukupne vrijednosti 175,3 MEUR. Do kraja 2016., korisnicima je isplaćeno 55,3 MEUR.

S ciljem **poboljšanja pristupa visokom obrazovanju te boljoj integraciji u obrazovni sustav učenika i studenata koji se nalaze u nepovoljnom položaju** odabrano je 10 projekata u iznosu od 145,3 MEUR koji se odnose na modernizaciju, unaprjeđenje i proširenje infrastrukture studentskog smještaja (studentskih domova) te doprinose smanjenju troškova studiranja i povećanju pristupa visokom obrazovanju za studente u nepovoljnom položaju pri čemu je u 2016. povećan broj studenata iz skupina u nepovoljnom položaju sa smještajem u studentskim domovima za 1.396 (ukupno 8.326) u odnosu na 2014., kada je taj broj iznosio 6.930 (ciljna vrijednost za 2023. je 9.200 studenata).

Odobren je pilot projekt „**e-Škole: Uspostava sustava razvoja digitalno zrelih škola**” u ukupnom iznosu od 29,9 MEUR. U okviru pilot projekta uvest će se IKT u obrazovne i poslovne procese u 151 odabranu školu. Škole koje sudjeluju u pilot projektu bit će opremljene najmodernijom tehnologijom, a nastavno i nenastavno osoblje dobit će potrebnu edukaciju za korištenje tehnologije i digitalnih sadržaja koji će se razviti unutar projekta. Opremljeno je 20 škola u potpunosti informatičkom opremom, 130 škola je opremljeno opremom za nastavnike i nenastavno osoblje, dok je trenutno u fazi realizacije isporuka lokalnih mreža i opreme za učionice. Broj nastavnika koji je prošao edukaciju za korištenje odnosno koristi informatičku opremu i mrežu iznosi 4.113. Prvi digitalni obrazovni sadržaji bit će dovršeni u rujnu 2017., dok će ostatak biti dovršen u veljači 2018. Razvijeno je 170 scenarija poučavanja dok će ih do listopada 2017. biti razvijeno još 70. U 2017. će se osim toga provoditi aktivnosti uspostave mreže 5 regionalnih obrazovnih centara. Na temelju iskustva i evaluacije rezultata provedbe pilot projekta razvit će se model uspostave sustava digitalno zrelih škola koji bi se primijenio na cijelom sustavu osnovnog i srednjeg obrazovanja u RH (druga faza projekta od 2019.-2022.). Navedena EFRR ulaganja komplementarna su i snažno povezana s ulaganjima u e-Škole u okviru ESF-a koja imaju za cilj podizanje razine digitalne kompetencije učenika, nastavnika, ravnatelja, školskih stručnjaka i administrativnog osoblja.

U 2017. pokrenut će se poziv za projekte koji doprinose **povećanju relevantnosti strukovnog obrazovanja kroz poboljšanje uvjeta za stjecanje praktičnih vještina u ciljanim sektorima srednjeg strukovnog obrazovanja s ciljem postizanja veće zapošljivosti učenika srednjeg strukovnog obrazovanja** putem osnivanja **regionalnih centara kompetencija u određenim strukovnim sektorima** (turizam i ugostiteljstvo, strojarstvo, elektrotehnika, informacijske i komunikacijske tehnologije, poljoprivreda i zdravstvo).

Do kraja 2018. očekuje se ispunjavanje ciljeva okvira uspješnosti gdje je predviđeno povećanje od 15.000 korisnika (učenici i studenti) koji mogu koristiti novo uspostavljene ili poboljšane infrastrukturne kapacitete namijenjene brizi za djecu ili za školovanje.

EPFRR

Za poticanje cjeloživotnog učenja i stručnog obrazovanja u sektorima poljoprivrede i šumarstva, za 9 strukovnih osposobljavanja odobrena su ulaganja u vrijednosti od 0,111 MEUR.

Tijekom 2016., s ciljem **unaprjeđenja vještina osoba uključenih u sektor poljoprivrede, šumarstva i prehrane**, provodilo se 6 vrsta strukovnog osposobljavanja

vezanih uz poljoprivredu, okoliš i klimatske promjene te ekološki uzgoj na kojima je sudjelovalo 14.435 polaznika i za koje je isplaćeno 0,105 MEUR. Provedena su i 3 strukovna osposobljavanja iz područja ratarstva, prerade mlijeka te uvjeta sigurnosti hrane u proizvodnji i preradi mlijeka za 104 polaznika. Za održavanje navedenih edukacija isplaćeno je 6.000 EUR. Kroz provedena osposobljavanja educirano je 14.539 sudionika, što je ostvarenje od 35% krajnjeg cilja od 41.999 osposobljenih sudionika.

Za potporu ulaganjima u okviru **TC11 Jačanje institucionalnih kapaciteta javnih tijela i zainteresiranih strana te učinkovite javne uprave** iz ESIF-a (ESF) je ukupno alocirano 225 MEUR. Nije odabran niti jedan projekt, prvenstveno zbog neispunjenosti ex-ante uvjeta u području javne uprave tj. nepostojanja strateškog okvira za javnu upravu.

Pripremano je 13 poziva koji bi doprinosili **poboljšanju poslovnog okruženja putem informatizacije javne uprave i razvoja elektroničkih usluga, smanjenju administrativnog opterećenja te racionalizaciji i povećanju kvalitete propisa** čiji se početak planira u 2017.

S ciljem **daljnjeg unapređenja fiskalnog okvira, uključujući razvoj temeljitih statističkih i računovodstvenih sustava usklađenih s europskim standardima**, 2 projekta su u pripremi za početak u 2017.

Kako bi se poboljšalo **formuliranje politika i strateško planiranje**, planiran je doprinos 4 projekta u 2017.

Radi **smanjenja fluktuacije i učinkovitijeg iskorištavanja resursa te uspostave sustava upravljanja ljudskim resursima i procesima** pripremano je 15 projekata. **Poboljšanju učinkovitosti sektora pravosuđa** predviđen je doprinos 4 projekta u 2017.

Objavljen je poziv koji doprinosi **daljnjem razvoju samostalnog i raznovrsnog civilnog društva**. Početak provedbe aktivnosti se očekuje u 2017. a pripremana je objava još 7 poziva u 2017.

S obzirom na planiranu ciljanu razinu ovjeravanja (36%) na kraju 2018. iznimno je veliki rizik nepostizanja ciljeva okvira uspješnosti.

(c) **Prema potrebi, opis doprinosa ESI fondova novim odgovarajućim preporukama za pojedinu zemlju.**

Do kraja 2016. iz EFRR-a je ugovoreno 9 MEUR s ciljem poboljšanja pristupa primarnoj i hitnoj zdravstvenoj zaštiti te poboljšanja učinkovitosti i dostupnosti bolničkog liječenja doprinose dok je iz ESF-a ugovoren jedan projekt za promociju zdravlja u vrijednosti 4 MEUR. Navedena ulaganja doprinose smanjenju fiskalnih rizika u zdravstvenom sektoru (preporuka iz 2015.) i potiču troškovnu učinkovitost zdravstvenog sustava (preporuka iz 2014.). S ciljem poboljšanja pristupa visokom obrazovanju te uvođenja IKT u obrazovne procese iz EFRR-a je do kraja 2016. ugovoreno je 175,3 MEUR. Iz ESF-a je do kraja 2016. ugovoreno 55,5 MEUR za projekte razvoja i provedbe politike razvoja ljudskih potencijala i nacionalnog kvalifikacijskog okvira, unapređenje učinkovitosti i kvalitete sustava obrazovanja i osposobljavanja u skladu s potrebama tržišta rada, povećanje razine sudjelovanja u cjeloživotnom učenju i unapređenje ljudskog kapitala u istraživanju i razvoju. Navedena ulaganja doprinose usklađivanju obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada (preporuka iz 2014.). U 2017. se planira ugovaranje 65,4 MEUR ESF sredstava s ciljem jačanja učinkovitosti i razvoja ljudskih kapaciteta u javnoj upravi i pravosuđu. Navedena ulaganja doprinijet će kvaliteti i dostupnosti javnih usluga

(preporuke Poboljšanje kvalitete i učinkovitosti pravosudnog sustava iz 2014., 2015. i 2016. te Poboljšanje učinkovitosti i smanjenja teritorijalnih nejednakosti u pružanju javnih usluga iz 2016.). Ulaganja iz ESF-a do kraja 2016. od 1,9 MEUR za jačanje administrativnih kapaciteta Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i ostalih javnih institucija na tržištu rada te od 174,7 MEUR za poticanje nezaposlenih i neaktivnih u pronalaženju posla će osnažiti mjere aktivne politike zapošljavanja i povećati njihova djelotvornost i doseg (preporuke iz 2014., 2015. i 2016.).

Tablica 1.

Potpora korištena za ciljeve u području klimatskih promjena

Fond	A. Potpora korištena za ciljeve na području klimatskih promjena iz sporazuma o partnerstvu	B. Potpora korištena za ciljeve na području klimatskih promjena (1)	Postotak korištene potpore u usporedbi sa sporazumom o partnerstvu (% B/A)
EFRR	831.406.952,00	0,00	0,00%
Kohezijski fond	399.082.302,00	0,00	0,00%
ESF (2)	4.574.189,19	0,00	0,00%
EPFRR	905.771.567,00	88.556.880,62	9,78%
EFPR	46.027.450,20	0,00	0,00%
UKUPNO	2.186.862.460,39	88.556.880,62	4,05%
(1) Kumulativno, u EUR, na temelju prihvatljivih izdataka prijavljenih Komisiji s krajnjim datumom 31. prosinca prethodne godine			
(2) Obuhvaća i resurse iz Inicijative za zapošljavanje mladih (YEI) (specifična dodjela za YEI i odgovarajuća potpora iz ESF-a)			

3. Samo za izvješće za 2017. – mjere koje su poduzete radi ispunjavanja ex ante uvjeta utvrđenih u sporazumu o partnerstvu (članak 52. stavak 2. točka (c) Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Prema potrebi, **opće informacije i procjena** jesu li mjere koje su poduzete radi **ispunjavanja primjenjivih ex ante uvjeta** utvrđenih u sporazumu o partnerstvu koji nisu bili ispunjeni na dan usvajanja sporazuma o partnerstvu **provedene u skladu s utvrđenim vremenskim rasporedom.**

Od ukupno 26 ex-ante uvjeta Europska komisija je do kraja kolovoza 2017. godine potvrdila ispunjenje njih 23. Posljednja 3 ex-ante uvjeta 7.1, 7.2 i 7.3 vezana uz sektor prometa ispunjeni su na nacionalnoj razini usvajanjem Strategije prometnog razvoja RH na sjednici Vlade RH održanoj 24. kolovoza 2017. Ispunjenje kriterija navedena 3 ex-ante uvjeta notificirano je prema službama Europske komisije 30 kolovoza 2017.

Ispunjenje specifičnog ex-ante uvjeta za Program ruralnog razvoja "P3.1 - Risk prevention and risk management: the existence of national or regional risk assessments for disaster management taking into account climate change adaptation" potvrđeno je pismom Europske komisije - DG AGRI (Ref. Ares(2016)3342189 od 12/07/2016) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.

Ispunjenje specifičnog ex-ante uvjeta za Operativni program Pomorstvo i ribarstvo "1 - Izvješće o ribolovnom kapacitetu podneseno je u skladu s člankom 22. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1380/2013." potvrđeno je pismom Europske komisije - DG MARE (Ref. Ares(2017)3664459 od 20/07/2017) u kojem se navodi da se navedeni preduvjet smatra ispunjenim.

Ispunjenje specifičnog ex-ante uvjet za Operativni program Pomorstvo i ribarstvo: "4 - Administrativni kapacitet: administrativni je kapacitet na raspolaganju za ispunjavanje zahtjeva u vezi s provedbom sustava Unije za nadzor, inspekciju i provedbu kako je predviđeno u članku 36. Uredbe (EU) br. 1380/2013 i dalje određeno u Uredbi (EZ) br. 1224/2009." potvrđeno je pismom Europske komisije - DG MARE (Ref. Ares(2017)3572825 od 14/07/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.

Pokazalo se da su određeni aspekti provedbe, s obzirom na izvorni rok ispunjenja (31. prosinca 2016. za sve članice), previše strogi i ograničavajući. Hrvatska je tako bila u vrlo izazovnoj situaciji jer ispunjavanje ex-ante uvjeta nije u nadležnosti upravljačkih tijela i koordinacijskog tijela, već sektorski nadležnih ministarstava nad kojima ta tijela nemaju ovlasti.

Primjenjivi opći ex ante uvjeti koji uopće nisu bili ispunjeni ili su bili djelomično ispunjeni	Kriteriji nisu ispunjeni	Poduzeta aktivnost	Rok (datum)	Tijela odgovorna za ispunjenje	Aktivnost završena unutar roka (D/N)	Kriteriji ispunjeni (D/N)	Komentari (za svaku aktivnost)
G1 - Postojanje administrativnih kapaciteta za provedbu i primjenu antidiskriminacijskog zakonodavstva i politike Unije u području fondova ESI-ja.	1 - Mehanizmi usklađeni s institucijskim i pravnim okvirom država članica za sudjelovanje tijela odgovornih za promicanje jednakog postupanja prema svim osobama tijekom pripreme i provedbe programa, uključujući pružanje savjeta o jednakosti u sklopu aktivnosti povezanih s fondovima ESI-ja.	<p>Upravljačko tijelo uključilo tijela odgovorna za promicanje nediskriminacije i jednakih mogućnosti u Odbor za praćenje OPKK-a.</p> <p>Pripremljen je Plan za borbu protiv diskriminacije i prikupljena mišljenja tijela, a Plan treba odobriti Vlada RH. Krajem 2016. godine Vlada RH odlučila je oformiti Radnu skupinu za reviziju nacrta Plana te njegovo usklađivanje s prioritetima nove Vlade te se usvajanje istog predviđa do kraja lipnja 2017. godine.</p> <p>Antidiskriminacijski koordinatori imenovani su u svim tijelima SUK-a OPKK-a, te je u ožujku 2016. godine održan prvi sastanak.</p> <p>Praksa za adresiranje horizontalnih pitanja tijekom prijave i provedbe pitanja iz financijske perspektive 2007. – 2013. je nastavljena, te je u okviru projekta tehničke pomoći UT-a pokrenut razvoj sustava za praćenje horizontalnih tema.</p> <p>Edukacija Antidiskriminacija, ravnopravnost spolova i primjena Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom u ESI fondovima koja je s provedbom započela u 2015. te se provodila u 2016. nastavlja se i u 2017., što je</p>	31.12.2015. Zadnji revidirani rok: 30.6.2017.	MRRFEU MRMS Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG EMPL (Ref. Ares(2017)2703309 od 30/05/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.

		anticipirano i u usvojenom Planu edukacija za 2017. godinu.					
G1 - Postojanje administrativnih kapaciteta za provedbu i primjenu antidiskriminacijskog zakonodavstva i politike Unije u području fondova ESI-ja.	2 - Mehanizmi za osposobljavanje osoblja zaposlenog u tijelima koja sudjeluju u upravljanju i nadzoru fondova ESI-ja u području antidiskriminacijskog zakonodavstva i politike Unije.	Isto kao pod G1, Kriterij 1	31.12.2016.	MRRFEU MRMS ULJPPNM	Da	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG EMPL (Ref. Ares(2017)2703309 od 30/05/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.
G2 - Postojanje administrativnih kapaciteta za provedbu i primjenu zakona o jednakosti spolova i politike povezane s jednakošću spolova Unije u području fondova ESI-ja.	2 - Mehanizmi za osposobljavanje osoblja zaposlenog u tijelima koja sudjeluju u upravljanju i nadzoru fondova ESI-ja u području zakonodavstva o jednakosti spolova i politike povezane s ravnopravnošću spolova Unije te uključivanjem načela jednakosti spolova.	Radi provođenja mjera za osposobljavanje osoblja uključenog u upravljanje i kontrolu ESI fondova na području zakonodavstva EU koje se odnosi na antidiskriminaciju, ravnopravnost spolova i prava osoba s invaliditetom, upravljačka tijela OPKK-a, OPULJP-a i PRR-a su zajednički osmislila edukaciju pod nazivom Antidiskriminacija, ravnopravnost spolova i primjena Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom u ESI fondovima. Planiranje i provedba edukacija organizirani su u suradnji s DŠJU, s kojom je Sporazum o suradnji sklopljen 11. prosinca 2015. godine. U prosincu 2015. godine održane su prve dvije edukacije na kojima je educirano ukupno 87 osoba iz triju upravljačkih struktura, a nastavak edukacija započeo je u ožujku 2016. godini po potpisivanju Dodatka Sporazumu s DŠJU-om. Edukacije obuhvaćaju sve osobe u sustavu upravljanja i kontrole OPKK-a, OPULJP-a i PRR-a i Koordinacijsko tijelo. Do kraja	31.12.2016.	MRRFEU MRMS	Da	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG EMPL (Ref. Ares(2017)2830429 od 07/06/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.

		<p>prosinca 2016. godine edukaciju je prošlo gotovo 1000 državnih službenika i zaposlenika u sustavima upravljanja i kontrole ESIF.</p> <p>Edukacija Antidiskriminacija nastavlja se i u 2017., što je anticipirano i u usvojenom Planu edukacija za 2017. godinu.</p>					
<p>G3 - Postojanje administrativnog kapaciteta za provedbu i primjenu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCPRD) u području fondova ESI-ja u skladu s Odlukom Vijeća 2010/48/EZ.</p>	<p>1 - Mehanizmi usklađeni s institucijskim i pravnim okvirom država članica namijenjeni savjetovanju s tijelima zaduženima za zaštitu prava osoba s invaliditetom i uključivanje tih tijela ili predstavničkih organizacija osoba s invaliditetom ili pak drugih zainteresiranih strana u tijek pripreme i provedbe programa.</p>	<p>Upravljačka tijela uključila su u rad Nadzornog odbora OPKK-a predstavnike tijela i nevladinih organizacija koje se bave zaštitom osoba s invaliditetom.</p> <p>U nacrtu Nacionalne strategije za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom 2016.-2020. predviđena je mjera u vezi s obukom osoblja koji rade na ESI fondovima, a nastavno na prava osoba s invaliditetom, u kontekstu UNCPRD. Nacionalna strategija je u završnoj fazi, javna rasprava održana je u lipnju 2016. godine.</p> <p>Edukacija Antidiskriminacija nastavlja se i u 2017., što je anticipirano i u usvojenom Planu edukacija za 2017. godinu.</p> <p>Nadalje, radi osiguranja nadzora provedbe čl. 9. UNCPRD-a s obzirom na ESI fondove putem pripreme i provedbe programa, projekt tehničke pomoći OPKK-a izrađuje sustav za praćenje horizontalnih tema (nediskriminacija, ravnopravnost spolova, čl. 9. UN-ove Konvencije za prava osoba s invaliditetom,</p>	<p>31.12.2015.</p> <p>Zadnji revidirani rok: 28.2.2017.</p>	<p>MDOMSP MRRFEU MRMS</p>	<p>Ne</p>	<p>Da</p>	<p>Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG EMPL (Ref. Ares(2017)2830429 od 07/06/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.</p>

		održivi razvoj) u svim fazama projektnog ciklusa. Vodič za prijavitelje i korisnike Operativnog programa za konkurentnost i koheziju za provedbu horizontalnih načela je 31.5.2016. usvojen odlukom koju je potpisao ministar regionalnog razvoja i fondova EU-a.					
G3 - Postojanje administrativnog kapaciteta za provedbu i primjenu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD) u području fondova ESI-ja u skladu s Odlukom Vijeća 2010/48/EZ.	2 - Mehanizmi za osposobljavanje osoblja zaposlenog u tijelima koja sudjeluju u upravljanju fondovima ESI-ja na području primjenjivog prava i politike Unije i država članica koji se odnose na osobe s invaliditetom i nadzoru nad tim fondovima, uključujući dostupnost i praktičnu primjenu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom sukladno, prema potrebi, zakonodavstvu Unije i država članica.	Isto kao pod G3, Kriterij 1	31.12.2015. Zadnji revidirani rok: 31.3.2017.	MRRFEU MRMS MDOMSP	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG EMPL (Ref. Ares(2017)2830429 od 07/06/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.
G3 - Postojanje administrativnog kapaciteta za provedbu i primjenu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD) u području fondova ESI-ja u skladu s Odlukom Vijeća 2010/48/EZ.	3 - Mehanizmi namijenjeni osiguravanju praćenja provedbe članka 9. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom u vezi s fondovima ESI-ja u okviru pripreme i provedbe programa.	Isto kao pod G3, Kriterij 1	31.12.2015. Zadnji revidirani rok: 30.5.2016.	MRRFEU MRMS MDOMSP	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG EMPL (Ref. Ares(2017)2830429 od 07/06/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.

<p>G4 - Postojanje mjera za djelotvornu primjenu zakonodavstva Unije o javnoj nabavi u području fondova ESI-ja.</p>	<p>3 - Mehanizmi za osposobljavanje i širenje informacija za zaposlenike uključene u provedbu fondova ESI-ja.</p>	<p>MRRFEU, temeljem Upitnika potreba za obukom, te provedene analize potreba za obukom, razvio je Plan treninga iz područja javne nabave.</p> <p>Mreža koordinatora za javnu nabavu uspostavljena je na inicijativu i u organizaciji MRRFEU-a te uključuje relevantne stručnjake iz tijela sustava upravljanja i kontrole ESI fondova, Ministarstva gospodarstva, Uprave za sustav javne nabave, Ministarstva financija – Nacionalnog fonda, revizije i organizacijske jedinice za sprečavanje prijevara. Također, MRRFEU otvorilo je zajedničku email adresu (eac.javnabava@mrrfeu.hr) za razmjenu podataka prikupljenih na mrežnim sastancima, kao i prijedloga koji bi se mogli raspravljati na budućim sastancima.</p> <p>8.6.2016. godine donesena je Odluka Vlade Republike Hrvatske, kako će se ex-ante kontrole javne nabave provoditi od strane Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata EU (SAFU). Podrška SAFU za obavljanje ex-ante kontrole javne nabave bit će osigurana od strane Ministarstva gospodarstva, prema potrebi.</p>	<p>6/2015. Zadnji revidirani rok: 31.3.2017.</p>	<p>MRRFEU MINGO SAFU</p>	<p>Ne</p>	<p>Da</p>	<p>Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref. Ares(2017)2705175 od 30/05/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.</p>
<p>G4 - Postojanje mjera za djelotvornu primjenu zakonodavstva Unije o javnoj nabavi u</p>	<p>4 - Mehanizmi kojima se osiguravaju administrativni kapaciteti za provedbu i primjenu pravila Unije o javnoj nabavi.</p>	<p>Isto kao pod G4, Kriterij 3</p>	<p>6/2015. Zadnji revidirani rok: 31.3.2017.</p>	<p>MRRFEU MINGO SAFU</p>	<p>Ne</p>	<p>Da</p>	<p>Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref.</p>

području fondova ESI-ja.							Ares(2017)2705175 od 30/05/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.
G5 - Postojanje mjera za djelotvornu primjenu zakonodavstva Unije o državnim potporama u području fondova ESI-ja.	1 - Mehanizmi za djelotvornu primjenu pravila Unije o državnim potporama.	<p>Središnji registar državnih potpora započeo je s radom 1.1.2017.</p> <p>Na inicijativu MRRFEU-a, u studenom 2014. godine nadležna tijela imenovala su koordinate za državne potpore i njihove zamjenike, te je inicijalni sastanak mreže koordinatora iz područja državnih potpora održan 12.2.2015. godine te uključuje relevantne stručnjake iz tijela sustava upravljanja i kontrole ESI fondova, Ministarstva financija, Uprava za makroekonomske analize, gospodarstvo, financijski sustav i međunarodne financijske odnose, Sektor za gospodarstvo, Služba za državne potpore i elementarne nepogode. Od tada sastanci se održavaju na redovnoj bazi, u pravilu dvomjesečno (ili češće, ako je potrebno), a kako bi se raspravljale i razmjenjivale dobre prakse, praktični problemi, složeni predmetni, uska grla i poteškoće, treninzi i slično. Također, MRRFEU otvorilo je zajedničku adresu elektroničke pošte (eac.državnepotpore@mrrfeu.hr) za razmjenu podataka prikupljenih na mrežnim sastancima i prijedloga koji bi mogao biti raspravljati na budućim mrežnim sastancima.</p> <p>Temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske od 26.11.2014. godine o zapošljavanju u tijelima koja</p>	1.7.2016. Revidirani rok: 31.12.2016.	MRRFEU MFIN	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref Ares(2017)1987511 od 18/04/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.

		upravlja EU fondovima, tijekom 2014. i 2015. godine provedeni su javni natječaji i interni premještaji ukupno tri nova stručnjaka iz područja državnih potpora, dok preostali kandidati nisu zadovoljili na javnom natječaju. Ministarstvo financija zaposlilo je još dva stručnjaka u 2016. godini, te su započela s radom u kolovozu 2016.					
G5 - Postojanje mjera za djelotvornu primjenu zakonodavstva Unije o državnim potporama u području fondova ESI-ja.	2 - Mehanizmi za osposobljavanje i širenje informacija za zaposlenike uključene u provedbu fondova ESI-ja.	Isto kao pod G5, Kriterij 1	1.7.2016. Zadnji revidirani rok: 31.12.2016.	MFIN MRRFEU	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref Ares(2017)1987511 od 18/04/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.
G5 - Postojanje mjera za djelotvornu primjenu zakonodavstva Unije o državnim potporama u području fondova ESI-ja.	3 - Mehanizmi kojima se osiguravaju administrativni kapaciteti za provedbu i primjenu pravila Unije o državnim potporama.	Isto kao pod G5, Kriterij 1	1.7.2016. Zadnji revidirani rok: 31.12.2016.	MFIN	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref Ares(2017)1987511 od 18/04/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.
G6 - Postojanje mjera za djelotvornu primjenu zakonodavstva Unije u području okoliša koje se odnosi na procjenu utjecaja na okoliš i	1 - Mehanizmi za djelotvornu primjenu Direktive 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća (EIA) i Direktive 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SEA) o procjeni utjecaja na okoliš i	Uputa svim Upravljačkim i Posredničkim tijelima sa sadržanim zahtjevom za uključivanje obveze korisnika projekta da pribavi mišljenje nadležnog tijela o tome da li su PUO/SPUO uvjeti pravilno primijenjeni;	30.5.2015. Zadnji revidirani rok: 31.12.2016.	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref. Ares(2017)2341924 od 08/05/2017) u kojem se navodi da

stratešku procjenu okoliša.	strateškoj procjeni okoliša.	<p>Dodatna analiza nedostataka zakonodavstva s identifikacijom koraka za punu primjenu. Analiza je provedena u sklopu EU Pilot postupka;</p> <p>Nacrt / savjetovanje o predloženim izmjenama/zakonodavstvu;</p> <p>Usvajanje izmjena / zakonodavstva u potpunosti u skladu s PUO/SPUO direktivama koje će ispraviti nedostatke identificirane u EU Pilotima.</p> <p>- Izmjene Zakona o zaštiti okoliša</p> <p>- Revizija podzakonskih akata i drugog relevantnog zakonodavstva</p>					se preduvjet smatra ispunjenim.
-----------------------------	------------------------------	--	--	--	--	--	---------------------------------

Primjenjivi tematski ex ante uvjeti koji uopće nisu ispunjeni ili su djelomično ispunjeni	Kriteriji nisu ispunjeni	Poduzeta aktivnost	Rok (datum)	Tijela odgovorna za ispunjenje	Aktivnost završena unutar roka (D/N)	Kriteriji ispunjeni (D/N)	Komentari (za svaku aktivnost)
TO1.1 - Istraživanje i inovacije: Postojanje nacionalne ili regionalne strategije za pametnu specijalizaciju u skladu s nacionalnim programom reforme kako bi se povećali rashodi za privatna istraživanja i inovacije, koja je u skladu sa značajkama učinkovitih nacionalnih ili regionalnih sustava za istraživanje i inovacije.	1 - Oblikovana je nacionalna ili regionalna strategija pametne specijalizacije koja:	Vlada Republike Hrvatske je na 12. sjednici održanoj 30.3.2016. donijela Odluku o donošenju Strategije pametne specijalizacije Republike Hrvatske za razdoblje od 2016. do 2020. godine i usvajanju Akcijskog plana za provedbu navedene Strategije za razdoblje od 2016. do 2017. godine.	30.6.2015. Zadnji revidirani rok: 31.3.2016.	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref. Ares(2016)4074958 od 03/08/2016) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.
TO1.1 - Istraživanje i inovacije	2 - se temelji na analizi prednosti i nedostataka, mogućnosti i opasnosti ili sličnoj analizi kako bi se sredstva usmjerila na ograničen niz prioriteta u istraživanju i inovacijama;	Isto kao pod TO1.1, Kriterij 1	30.6.2015. Zadnji revidirani rok: 31.3.2016.	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref. Ares(2016)4074958 od 03/08/2016) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.

T01.1 - Istraživanje i inovacije	3 - obuhvaća mjere za poticanje privatnih ulaganja u istraživanje i tehnološki razvoj;	Isto kao pod T01.1, Kriterij 1	30.6.2015. Zadnji revidirani rok: 31.3.2016.	Ministarstvo gospodarstva , poduzetništva i obrta	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref. Ares(2016)4074958 od 03/08/2016) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.
T01.1 - Istraživanje i inovacije	4 - sadrži mehanizam praćenja.	Isto kao pod T01.1, Kriterij 1	30.6.2015. Zadnji revidirani rok: 31.3.2016.	Ministarstvo gospodarstva , poduzetništva i obrta	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref. Ares(2016)4074958 od 03/08/2016) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.
T01.1 - Istraživanje i inovacije	5 - Donesen je okvir u kojem su navedena dostupna proračunska sredstva za istraživanje i inovacije.	Isto kao pod T01.1, Kriterij 1	30.6.2015. Zadnji revidirani rok: 31.3.2016.	Ministarstvo gospodarstva , poduzetništva i obrta	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref. Ares(2016)4074958 od 03/08/2016) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.
T01.2 - Infrastruktura za istraživanje i inovacije. Postojanje višegodišnjeg plana za izradu proračuna i prioriteta za ulaganja.	1 - Donesen je indikativan višegodišnji plan za izradu proračuna i prioriteta za ulaganja u odnosu na prioritete Unije i ako je potrebno, Europskog strateškog foruma za istraživačke infrastrukture (ESFRI).	Sukladno usvojenoj S3 od strane VRH-a u ožujku 2016. godine MZO je ažuriralo Plan razvoja istraživačke infrastrukture u RH koji je usvojen u lipnju 2016. odlukom ministra te su na taj način ispunjena oba ex-ante uvjeta za pokretanje procedure objave poziva.	31.7.2015. Zadnji revidirani rok: 30.5.2016.	MZO	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije – DG REGIO (Ref.Ares(2016)5283044) od 14/9/2016) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.
T02.1 - Digitalni rast: Strateški okvir za politiku	1 - Uspostavljen je strateški okvir za politiku digitalnog	Tijekom prve polovice 2016. godine Strategija e-Hrvatska 2020 bila je u procesu pripreme za usvajanje na Vladi, te se čekalo s usvajanjem dok	31.3. 2015.	Ministarstvo uprave	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske

digitalnog rasta za poticanje povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih privatnih i javnih usluga koje se temelje na IKT-u te za povećanje njihove upotrebe među građanima, uključujući pritom ranjive skupine, poduzeća, javnu upravu, uključujući prekogranične inicijative.	rasta, na primjer, u okviru nacionalne ili regionalne strategije za pametnu specijalizaciju koji obuhvaća:	se ne vidi potreba usklađivanja Akcijskog plana Strategije s akcijskim planovima Vlade (za provedbu reformskih mjera: učinkovita javna uprava orijentirana na korisnike, razvijeni ljudski resursi za dobro upravljanje i poboljšana informatizacija javnih usluga), kada budu dovršeni. Od navedenih planova se odustalo, no preostalo je usklađivanje Akcijskog plana s Akcijskim planom Strategije za razvoj javne uprave, koji je usvojen 14.12.2016. godine. Završno usklađivanje s usvojenim državnim proračunom za 2017. je u tijeku, te se usvajanje Strategije i Akcijskog plana očekuje u travnju 2017. godine.	Zadnji revidirani rok: 30.4.2017.				komisije - DG REGIO (Ref. Ares(2017)3732478 od 25/07/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.
T02.1 - Digitalni rast	2 - pripremu proračuna i određivanje prioriteta za aktivnosti analizom prednosti i nedostataka, mogućnosti i opasnosti ili sličnom analizom sukladnom s barometrom Digitalnog programa za Europu;	Isto kao pod T02.1, Kriterij 1	31.3.2015. Zadnji revidirani rok: 30.4.2017.	Ministarstvo uprave	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref. Ares(2017)3732478 od 25/07/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.
T02.1 - Digitalni rast	3 - analizu uravnotežene podrške za potražnju i ponudu informacijske i komunikacijske tehnologije koju je trebalo provesti;	Isto kao pod T02.1, Kriterij 1	31.3.2015. Zadnji revidirani rok: 30.4.2017.	Ministarstvo uprave	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref. Ares(2017)3732478 od 25/07/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.

T02.1 - Digitalni rast	4 - pokazatelje za mjerenje napretka intervencija na područjima kao što su digitalna pismenost, e-uključenost, e-dostupnost i napredak e-zdravlja u okviru članka 168. UFEU-a, usklađenih, prema potrebi, s postojećim sektorskim, nacionalnim ili regionalnim strategijama Unije;	Isto kao pod T02.1, Kriterij 1	31.3.2015. Zadnji revidirani rok: 30.4.2017.	Ministarstvo uprave	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref. Ares(2017)3732478 od 25/07/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.
T02.1 - Digitalni rast	5 - procjenu potreba za jačanjem kapaciteta informacijskih i komunikacijskih tehnologija.	Isto kao pod T02.1, Kriterij 1	31.3.2015. Zadnji revidirani rok: 31.3.2017.	Ministarstvo uprave	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref. Ares(2017)3732478 od 25/07/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.
T02.2 - Infrastruktura za mreže nove generacije (NGN): Postojanje nacionalnih ili regionalnih planova povezanih s mrežama nove generacije, u kojima se u obzir uzimaju regionalne aktivnosti, kako bi se postigli ciljevi pristupa internetu	1 - Postoji nacionalni ili regionalni Plan NGN-a koji sadrži:	Strategija za razvoj širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2016. - 2020. – usvojena od strane Vlade RH - 13.7.2016. http://www.mppi.hr/default.aspx?id=3625 http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_07_68_1635.html Dokument pokriva sljedeća područja (do one mjere i u dijelovima u kojima ta područja već nisu razvijena i adresirana u okviru Nacionalnog širokopojasnog (NGN) plana): ekonomska analiza: analiza stanja i dosadašnjih trendova razvoja širokopojasnog pristupa uključujući i infrastrukturu mreža sljedeće generacije (NGN);	31.12.2015. Revidirani rok: 31.12.2016.	MMPI	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije – DG REGIO (Ref. Ares(2017)2568629 od 19/05/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.

<p>velike brzine u Uniji, s naglaskom na područja na kojima tržište ne uspijeva pružiti otvorenu infrastrukturu pristupačne cijene i kakvoće u skladu s pravilima Unije o konkurentnosti i državnim potporama i kako bi se pružile dostupne usluge ugroženim skupinama.</p>		<p>vizija i strateški ciljevi razvoja širokopojasnog (NGN) pristupa u RH; prijedlog prioriteta za daljnji razvoj širokopojasne NGN infrastrukture i usluga; mjere poticanja privatnih ulaganja; akcijski plan s vremenskim rasporedom provedbe mjera i aktivnosti; procijenjene troškove, financijske izvore te dostupna proračunska sredstva; definirane pokazatelje za mjerenje napretka intervencija; odgovornosti za rollout širokopojasnog pristupa/NGN.</p>					
<p>T02.2 - Infrastruktura za mreže nove generacije (NGN): Postojanje nacionalnih ili regionalnih planova povezanih s mrežama nove generacije, u kojima se u obzir uzimaju regionalne aktivnosti, kako bi se postigli ciljevi pristupa internetu velike brzine u Uniji, s naglaskom na područja na kojima tržište ne uspijeva pružiti otvorenu infrastrukturu pristupačne cijene i kakvoće u skladu s pravilima Unije o konkurentnosti i</p>	<p>2 - plan infrastrukturnih ulaganja temeljen na gospodarskoj analizi, uzimajući u obzir postojeću privatnu i javnu infrastrukturu i planirana ulaganja;</p>	<p>Okvirni nacionalni program za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja (ONP)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odluka EK o odobrenju ONP programa državnih potpora – 25.1.2016. - usvojena od strane Vlade RH - 13.7.2016. <p>http://www.mppi.hr/default.aspx?id=3625</p> <p>http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_07_68_1635.html</p> <p>Nacionalni program razvoja širokopojasne agregacijske infrastrukture (NP-BBI)</p> <ul style="list-style-type: none"> - odobrenje revidirane verzije NP-BBI programa od strane EK - 8/2016. - drugi krug javnih konzultacija - 31.8. – 30.9. - notifikacija NP-BBI programa - 28.12.2016. 	<p>31.12.2015. Revidirani rok: 31. 12.2016.</p>	<p>MMPI</p>	<p>Ne</p>	<p>Da</p>	<p>Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije – DG REGIO (Ref.Ares(2017)2568629 od 19/05/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.</p>

državnim potporama i kako bi se pružile dostupne usluge ugroženim skupinama.							
T03.1 - Provedene su posebne mjere za promicanje poduzetništva, uzimajući u obzir Akt o malom poduzetništvu (AMP).	3 - Pojedinačne aktivnosti obuhvaćaju: uspostavljen je mehanizam za praćenje provedbe mjera utvrđenih u AMP-u i za procjenu učinka zakonodavstva na MSP-ove.	<p>U travnju 2016. godine, zaključeno je da do tada predložene zakonske izmjene nisu dovoljne za provedbu i punu učinkovitost MSP testa. Kako bi ispunjavao ex-ante uvjet u potpunosti, MSP test trebao bi se odnositi i na zakona i na podzakonske akte, te je u odnosu na podzakonske akte potrebno primijeniti načelo proporcionalnosti.</p> <p>Uveden MSP test, te nadležnost Ministarstva poduzetništva i obrta kao središnjeg tijela državne uprave za provođenje MSP testa na sve zakone te na podzakonske akte u skladu s načelom proporcionalnosti; usporedno s navedenim usvajanje Uredbe o MSP testu; usvajanje izmjena Zakona o procjeni učinaka propisa (MSP test samo za zakone), u nadležnosti Ureda za zakonodavstvo.</p> <p>Kako bi se osigurala kapacitete i organizacijske strukture potrebne za provedbu ispitnog MSP, Ministarstvo je analizirao svoje sadašnje kapacitete i zaključio da su dovoljni. Ako će biti potrebno, organizacijska struktura će biti prilagođena stvaranjem zasebne organizacijske jedinice unutar Ministarstva, odgovorne za provedbu SME testova i izvršenja.</p>	31.12.2015. Zadnji revidirani rok: 30. 4. 2017.	Ministarstvo gospodarstva , poduzetništva i obrta	Ne	Da	Ispunjenje ovog ex-ante uvjeta notificirano je prema EK 31. svibnja 2017.
T04.2 - Provedene su mjere za promicanje visokoučinkovite kogeneracije toplinske i električne energije.	1 - Potporu za kogeneraciju utemeljenu na potražnji korisne topline i uštedama primarne energije u skladu s člankom 7. stavkom 1. i člankom 9. stavkom 1. točkama (a) i (b)	<p>Za ispunjavanje navedenog ex ante uvjeta zaduženo je Ministarstvo gospodarstva koje je potpisalo 15.4.2015. godine ugovor s Energetskim Institutom Hrvoje Požar za izradu Programa korištenja potencijala za učinkovitost u grijanju i hlađenju za razdoblje 2016.-2030.</p> <p>Ministarstvo je u kontinuiranoj suradnji i redovitim konzultacijama s izrađivačem spomenutog programa pratilo izradu programa imajući u vidu i uzimajući u obzir elemente potrebne za zadovoljavanje ex ante uvjetovanosti.</p>	01.07.2015.	Ministarstvo gospodarstva , poduzetništva i obrta	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref. Ares(2016)2581613 od 03/06/2016) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.

	Direktive 2004/8/EZ;	Izrada Programa korištenja potencijala za učinkovitost u grijanju i hlađenju za razdoblje 2016.-2030. dovršena je u prosincu 2015. godine. Ministarstvo gospodarstva je 26.1.2016. godine dostavilo Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova EU, kao upravljačkom tijelu, sve potrebne dokumente i materijale u svrhu pokretanja formalne procedure notifikacije o ispunjavanju ex ante uvjetovanosti vezanih za visoko učinkovitu kogeneraciju, kroz sistem SFC2014, te je sva dokumentacija poslana u Europsku komisiju.					
T04.2 - Provedene su mjere za promicanje visokoučinkovite kogeneracije toplinske i električne energije.	2 - Države članice ili njihova nadležna tijela postojećeg zakonodavnog i regulatornog okvira provode ocjenjivanje u odnosu na postupke odobrenja ili druge postupke s ciljem: (a) poticanja projektiranja kogeneracijskih jedinica kako bi se zadovoljila ekonomski opravdana potražnja za proizvodnjom korisne topline i izbjegavanja proizvodnje toplinske energije u razmjerima većima od proizvodnje korisne topline; i (b) smanjenja regulatornih i neregulatornih	Isto kao pod T04.2, Kriterij 1	01.07.2015.	Ministarstvo gospodarstva , poduzetništva i obrta	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref. Ares(2016)2581613 od 03/06/2016) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.

	prepreka povećanju kogeneracije.						
T05.1 - Sprečavanje rizika i upravljanje rizikom: postojanje nacionalnih ili regionalnih procjena rizika za upravljanje katastrofama pri čemu se vodi računa o prilagodbi na klimatske promjene	1 - Primjenjuje se nacionalna ili regionalna procjena rizika sa sljedećim elementima:	n/p	31.12.2015.	DUZS	Da	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref. Ares(2016)1569438 od 01/04/2016) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.
T05.1 - Sprečavanje rizika i upravljanje rizikom	3 - opisom mogućih razvoja događaja s jednim rizikom ili više njih;	n/p	31.12.2015.	DUZS	Da	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref. Ares(2016)1569438 od 01/04/2016) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.
T05.1 - Sprečavanje rizika i upravljanje rizikom	4 - uzimanjem u obzir nacionalne strategije za prilagodbu na klimatske promjene, prema potrebi.	n/p	31.12.2015.	DUZS	Da	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref. Ares(2016)1569438 od 01/04/2016) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.
T06.1 - Vodni sektor: Postojanje a) politike određivanja cijene vode koja daje prikladne poticaje korisnicima da učinkovito koriste vodne resurse i b) prikladan doprinos različitih načina	1 - U sektorima koji su poduprti iz EFRR-a, Kohezijskog fonda i EPFRR-a država članica različitim je načinima korištenja voda osigurala povrat troškova povezanih s vodnim uslugama po	Ekonomska analiza, koja će izračunati povrat troškova vodnih usluga (uključujući okolišne i resursne troškove) je sastavni dio Plana upravljanja vodnim područjem 2016. – 2021. Program praćenja stanja voda u razdoblju 2014. – 2018. je u potpunosti razrađen od strane Hrvatskih voda, uključujući sve oblike praćenja, koji su u potpunosti usklađeni s Okvirnom direktivom o vodama, nacionalnim zakonodavstvom i aktivnostima dogovorenim na bilateralnom sastanku s EK u srpnju 2014. godine. U skladu s	31.12.2016.	Ministarstvo poljoprivrede	Da	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref. Ares(2017)2028119 od 20/04/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.

korištenja voda povratu troškova vodnih usluga po stopi koja je utvrđena u odobrenom planu upravljanja vodenim slivom za ulaganja podržana u okviru programa.	sektoru, u skladu s člankom 9. stavkom 1. prvom alinejom Direktive 2000/60/EZ, uzimajući u obzir, ako je potrebno, društvene, okolišne i ekonomske učinke povrata kao i zemljopisne i klimatske uvjete u predmetnoj regiji ili regijama.	programom i prema utvrđenom obrascu, usklađeno praćenje je započelo u 2015. Do kraja 2015. godine završen je postupak SPUO-a (uključujući i javni uvid u okviru postupka SPUO-a – provedeno do kraja 2015. godine) za Plan upravljanja vodnim područjem 2016. – 2021. U prvoj polovini 2016. godine provedeno je i završeno javno savjetovanje, sukladno nacionalnom zakonodavstvu, kao i prekogranične konzultacije, sukladno odredbama ESPOO konvencije. Slijedom navedenog, službeno usvajanje Plana upravljanja vodnim područjem 2016. – 2021. uslijedilo je 6.7.2016.					
TO6.1 - Vodni sektor	2 - Usvajanje plana upravljanja riječnim slivovima za područja riječnih slivova u skladu s člankom 13. Direktive 2000/60/EZ.	Isto kao pod TO4.2, Kriterij 1	31.12.2015.	Ministarstvo poljoprivrede	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref. Ares(2017)2028119 od 20/04/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.
TO6.2 - Sektor otpada: Promicanje gospodarski i okolišno održivih ulaganja u sektor otpada, a posebno razvojem planova gospodarenja otpadom u skladu s Direktivom 2008/98/EZ o otpadu i s hijerarhijom otpada.	3 - Postojanje programa sprječavanja nastanka otpada, kako je predviđeno člankom 29. Direktive 2008/98/EZ;	Donošenje nacionalnog programa za prevenciju nastajanja otpada kao dio novog Plana gospodarenja otpadom (PGO) za razdoblje 2017.-2022. Nacionalni program za prevenciju nastajanja otpada će identificirati mjere za prevenciju nastajanja otpada kako su propisane člankom 29. Okvirne direktive o otpadu. Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj 2017. – 2022., koji uključuje i Plan sprečavanja nastanka otpada usvojen je 5.1.2017. na 15. sjednici Vlade Republike Hrvatske i objavljen 11.1.2017. u Narodnim novinama broj 3/2017. Tijekom ožujka 2017. godine u tijeku neformalnih konzultacija s DG REGIO, a slijedom dodatnih komentara EK, izrađen je i Akcijski plan za provedbu Plana gospodarenja otpadom u 2017. godini, kao i re-dimenzioniranje sustava, što je sve i poslano u DG REGIO.	30.9.2015. Zadnji revidirani rok: 31.1.2017.	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref. Ares(2017)3675062 od 20/07/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.

		<p>Potrebno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovršiti i usvojiti Uredbu o komunalnom otpadu; - revidirati i dovršiti Akcijski plan za provedbu Plana gospodarenja otpadom u 2017. te ga povezati s bazom zrelih projekata 					
T06.2 - Sektor otpada: Promicanje gospodarski i okolišno održivih ulaganja u sektor otpada, a posebno razvojem planova gospodarenja otpadom u skladu s Direktivom 2008/98/EZ o otpadu i s hijerarhijom otpada.	4 - Donesene su mjere potrebne za ispunjenje ciljeva povezanih s pripremom za ponovnu uporabu i recikliranje do 2020. u skladu s člankom 11. stavkom 2. Direktive 2008/98/EZ.	<p>Usvajanje Uredbe o komunalnom otpadu</p> <p>Početak kontinuirane javne kampanje u vezi prevencije otpada i zasebnog sakupljanja</p> <p>Usvojeni dodatni propisi / podzakonski akti</p> <p>Analiza/procjena trenutne situacije i određivanje dodatnih mjera za ostvarivanje ciljeva recikliranja.</p> <p>Međuresorne konzultacije na Nacrt nacionalnog plana gospodarenja otpadom 2015.-2021.</p> <p>Usvajanje Nacionalnog plana gospodarenja otpadom 2015.-2021. koji sadrži dodatne mjere za ostvarivanje ciljeva ponovne uporabe i recikliranja do 2020.</p>	30.6.2017.	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref. Ares(2017)3675062 od 20/07/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.
T07.1 - Promet: Postojanje sveobuhvatnog plana/sveobuhvatnih planova ili okvira/okvirâ za ulaganja u promet u skladu s institucijskim ustrojstvom država članica (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) kojim se podupire razvoj infrastrukture i poboljšava povezanost sa sveobuhvatnim i jezgrenim mrežama TEN-T.	1 - Postojanje sveobuhvatnog prometnog plana/sveobuhvatnih prometnih planova ili okvira/â za ulaganje u prometni sektor u skladu s pravnim zahtjevima za strateškom procjenom utjecaja na okoliš i kojima se utvrđuje:	<p>Nacionalni Prometni Model - ugovaranje: 28.3 2014.; izrada Prometnog modela: 5.2016.; javno predstavljanje Prometnog modela: 4.5.2016.; završetak Ugovora: 6.10.2016.</p> <p>Strategija prometnog razvoja sa Strateškom procjenom utjecaja na okoliš (SPUO) (Revizija Strategije prometnog razvoja usvojene 30. listopada 2014.) - objava početka postupka javne nabave: 30.3.2015.; javno otvaranje ponuda: 8.5.2015.; potpisivanje Ugovora: 4.7.2015.; dostava prvog nacrtâ: 2.6.2016.; dostava drugog nacrtâ: 18.7.2016.; dostava trećeg nacrtâ: 23.9.2016.; raskidanje Ugovora s konzultantskim timovima: 12/2016.; završetak konačnog nacrtâ Strategije: 1/2017.; ugovaranje novog konzultantskog tima za izradu SPUO: 1/2017.; završetak konačnog nacrtâ Strateške studije utjecaja na okoliš: 4/2017.; povjerenstvo za SPUO: 5/2017.; javna rasprava: 6/2017.; završetak postupka prihvaćanja Strategije prometnog razvoja</p>	31.12.2016. Zadnji revidirani rok: 31.8.2017.	MMPI	Ne	Ne	Kako bi se ovaj uvjet u potpunosti ispunio pokrenuta je revizija privremene Strategije prometnog razvoja (usvojena 30. listopada 2014.) te izrada konačne verzije Strategije prometnog razvoja RH i Nacionalnog prometnog modela koji je osnova za verifikaciju privremene strategije i pripremu nove, konačne Strategije. Izrada prometnog modela finalizirana je i javno predstavljena u svibnju 2016., a Ugovor o konzultantskim uslugama je završio u listopadu 2016. Konačan nacrt

		sa Strateškom procjenom utjecaja na okoliš: 8/2017.					Strategije prometnog razvoja RH završen je u siječnju 2017., a konačni nacrt Strateške studije utjecaja na okoliš dovršen je u svibnju 2017. 29. svibnja 2017. godine održana je 2. sjednica Povjerenstva za Stratešku procjenu utjecaja na okoliš. Javna rasprava je trajala od 8. lipnja 2017. do 8. srpnja 2017. Javno izlaganje održano je 26. lipnja 2017. godine. Odgovori na zaprimljene komentare, izrađene finalne verzije dokumenata te Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću za Strategiju i Stratešku studiju objavljeni su 28. srpnja 2017. godine. Mišljenje MZOIE o provedenom postupku dovršeno je u kolovozu 2017. Na sjednici Vlade RH 24. kolovoza 2017. donesena je odluka o usvajanju Strategiju prometnog razvoja RH. Ispunjenje kriterija navednog ex-ante uvjeta notificirano je prema službama Europske komisije 30. kolovoza 2017. U tijeku je procjena službi Europske komisije o ispunjenosti kriterija
--	--	--	--	--	--	--	--

							navedenog ex-ante uvjeta.
T07.1 - Promet	2 - doprinos jedinstvenom Europskom prometnom području u skladu s člankom 10. Uredbe (EU) br. .../2013 Europskog parlamenta i Vijeća, uključujući prioritete za ulaganja u:	Isto kao pod TO7.1, Kriterij 1	31.12.2016. Zadnji revidirani rok: 31.8.2017.	MMPI	Ne	Ne	Isto kao pod TO7.1, Kriterij 1
T07.1 - Promet	3 - jezgrenu mrežu TEN-T i sveobuhvatnu mrežu kada su predviđena ulaganja iz EFRR-a i Kohezijskog fonda; i	Isto kao pod TO7.1, Kriterij 1	31.12.2016. Zadnji revidirani rok: 30.6.2017	MMPI	Ne	Ne	Isto kao pod TO7.1, Kriterij 1
T07.1 - Promet	4 - sekundarnu povezanost;	Isto kao pod TO7.1, Kriterij 1	31.12.2016. Zadnji revidirani rok: 31.8.2017.	MMPI	Ne	Ne	Isto kao pod TO7.1, Kriterij 1
T07.1 - Promet: Postojanje sveobuhvatnog plana/sveobuhvatnih planova ili okvira/okvirâ za ulaganja u promet u skladu s institucijskim ustrojstvom država članica (uključujući	6 - Mjere za osiguranje sposobnosti posredničkih tijela i korisnika da ostvare plan provedbe projekata.	Evaluacija u tijeku o napretku provedbe OP Promet 2007.-2013. – 23.12.2015. Tematska institucionalna evaluacija o učinkovitosti upravljačkih struktura, kapaciteta korisnika i procedura – 21.3.2017. Izvješće o procjeni nedostataka - 21.3.2017. Planovi za izgradnju kapaciteta MMPI-a (Uprava za fondove EU), HŽ Infrastrukture (Služba za	31.12.2016. Zadnji revidirani rok: 30.6.2017.	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture /Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU / HŽI / HC	Ne	Ne	Nastavno na provedene evaluacije (Evaluacija u tijeku o napretku u implementaciji Operativnog programa Promet 2007.-2013. i Tematska institucionalna evaluacija o učinkovitosti upravljačkih struktura, kapaciteta korisnika i procedura za

javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) kojim se podupire razvoj infrastrukture i poboljšava povezanost sa sveobuhvatnim i jezgrenim mrežama TEN-T.		fondove EU) i Hrvatskih cesta (Sektor za EU projekte i programe) – 2. kvartal 2017.					implementaciju Operativnog programa Promet 2007.-2013.), izrada Planova za izgradnju kapaciteta Uprave za fondove EU, MMPI-a kao PT1 u programskom razdoblju 2014.-2020., te Sektora za razvoj, pripremu i provedbu investicija i EU fondova, HŽ Infrastrukture i Sektora za EU projekte i programe, Hrvatskih cesta kao korisnika s najvećim predviđenim alokacijama unutar Prioritetne osi 7: Povezanost i mobilnost, OPKK, je dovršena te su usvojeni 29. svibnja 2017. godine. Ispunjenje kriterija navedenog ex-ante uvjeta notificirano je prema službama Europske komisije 30. kolovoza 2017. U tijeku je procjena službi Europske komisije o ispunjenosti kriterija navedenog ex-ante uvjeta.
T07.2 - Željeznička infrastruktura: Postojanje, u sklopu sveobuhvatnog plana/sveobuhvatnih planova ili okvira/okvirâ, odjeljka izričito posvećenog razvoju	1 - Postojanje odjeljka o razvoju željeznice u okviru plan(ov)a ili okvira/â, kako je navedeno gore, čime se ispunjavaju pravni zahtjevi za stratešku procjenu	Isto kao pod TO7.1, Kriterij 1	31.12.2016. Zadnji revidirani rok: 31.8.2017.	MMPI	Ne	Ne	Isto kao pod TO7.1, Kriterij 1

<p>željeznice u skladu s institucijskim ustrojem država članica (uključujući s obzirom na javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) kojim se podupire razvoj infrastrukture i poboljšava povezanost sa sveobuhvatnim i jezgrenim mrežama TEN-T. Ulaganja obuhvaćaju pokretnu imovinu, interoperabilnost i izgradnju kapaciteta.</p>	<p>učinka na okoliš (SPUO) i realističan i razrađen plan provedbe projekata (uključujući raspored i proračunski okvir);</p>						
<p>T07.2 - Željeznička infrastruktura</p>	<p>2 - Mjere za osiguranje sposobnosti posredničkih tijela i korisnika da ostvare plan provedbe projekata.</p>	<p>Isto kao pod TO7.1, Kriterij 6</p>	<p>31. 12.2016. Zadnji revidirani rok: 31.8.2017.</p>	<p>Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture /Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU / HŽI / HC</p>	<p>Ne</p>	<p>Ne</p>	<p>Isto kao pod TO7.1, Kriterij 6</p>
<p>T07.3 - Drugi načini prijevoza, uključujući kopnene plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne čvorove i aerodromsku infrastrukturu: postojanje posebnog odjeljka u okviru sveobuhvatnog prometnog plana, ili</p>	<p>1 - Postojanje posebnog odjeljka o unutarnjim plovnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim čvorovima i aerodromskoj infrastrukturi u okviru prometnog</p>	<p>Isto kao pod TO7.1, Kriterij 1</p>	<p>31.12.2016. Zadnji revidirani rok: 31.8.2017.</p>	<p>MMPI</p>	<p>Ne</p>	<p>Ne</p>	<p>Isto kao pod TO7.1, Kriterij 1</p>

više njih, ili okvira o unutarnjim plovnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim čvorovima i aerodromskoj infrastrukturi, koji doprinose boljoj povezanosti sa sveobuhvatnim i jezgrenim mrežama TEN-T i promicanju održive regionalne i lokalne mobilnosti.	plana, ili više njih, ili okvira koji:						
T07.3 - Drugi načini prijevoza, uključujući kopnene plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne čvorove i aerodromsku infrastrukturu	2 - ispunjavaju pravne zahtjeve za stratešku procjenu učinka na okoliš;	Isto kao pod TO7.1, Kriterij 1	31.12.2016. Zadnji revidirani rok: 31.8.2017.	MMPI	Ne	Ne	Isto kao pod TO7.1, Kriterij 1
T07.3 - Drugi načini prijevoza, uključujući kopnene plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne čvorove i aerodromsku infrastrukturu	4 - Mjere za osiguranje sposobnosti posredničkih tijela i korisnika da ostvare plan provedbe projekata.	Isto kao pod TO7.1, Kriterij 6	31.12.2016. Zadnji revidirani rok: 30.6.2017.	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture /Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU / HŽI / HC	Ne	Ne	Isto kao pod TO7.1, Kriterij 6
T09.1 - Postojanje i provedba nacionalnog strateškog okvira politika za smanjenje	3 - sadrži mjere kojima se podupire ostvarenje nacionalnog cilja u pogledu siromaštva i socijalne	Mjere koje je potrebno provesti kako bi se postigli ciljevi Strategije za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti 2014. - 2020. bit će razrađene zasebnim Provedbenim programom za razdoblje od tri godine, koji donosi Vlada RH. Prvi Provedbeni program će pokrivati razdoblje od	31.6.2015.	Ministarstvo za demografiju, obitelji, mlade i	Da	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref. Ares(2015)2735892 od 30/06/2015) u kojem

siromaštva, čiji je cilj aktivno uključivanje ljudi isključenih s tržišta rada u skladu sa smjericama o zapošljavanju.	isključenosti (kako je definirano u nacionalnom programu reforme), uključujući promicanje održivih i kvalitetnih prilika za zapošljavanje za osobe kojima najviše prijete socijalna isključenost, uključujući osobe iz marginaliziranih zajednica;	2014. do 2016. MSPM koordinira procesa, a Vlada RH za usvajanje. 2. MSPM je zadužen za podnošenje izvješća o provedbi mjera Vladi do 30. lipnja svake godine.		socijalnu politiku			se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim. Ovaj ex-ante uvjet je ispunjen u 2015.
T09.1 - Postojanje i provedba nacionalnog strateškog okvira politika za smanjenje siromaštva, čiji je cilj aktivno uključivanje ljudi isključenih s tržišta rada u skladu sa smjericama o zapošljavanju.	5 - ovisno o utvrđenim potrebama, uključuje mjere za prelazak s institucijske skrbi na skrb u zajednici;	Strategija za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti (Poglavlje 4, str.27-32) uključuje prioritete kao što je proširivanje institucionalnih usluga za osobe kojima prijete siromaštvo i socijalna isključenost kako bi se poduprli ciljevi i mjere zacrtani u Nacionalnom planu ukidanja i pretvorbe domova socijalne skrbi i drugih pravnih entiteta djelatnih na području socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011.-2016. (2018.), a što je strateški plan Ministarstva socijalne politike i mladih za tranziciju od institucionaliziranih usluga do pružanja usluga od strane zajednice. Ciljevi povezani s ukidanjem i pretvorbom institucija koje pružaju socijalnu skrb djeci i mladima bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djeci i mladima s poremećajima u ponašanju, te osobama s intelektualnim, fizičkim ili duševnim poremećajima planirani su do 2016., a ciljevi vezani uz osobe s mentalnim poremećajima planirani su do 2018.. Na temelju Plana ukidanja ustanova socijalne skrbi relevantni su dionici razvili Operativni plan pretvorbe i ukidanja domova socijalne skrbi i drugih pravnih entiteta djelatnih na području socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj za period 2014.-2016., koji je usvojen odlukom Ministarice dana 18. lipnja 2014. On	31.6.2015.	Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku	Da	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG REGIO (Ref. Ares(2015)2735892 od 30/06/2015) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim. Ovaj ex-ante uvjet je ispunjen u 2015.

		<p>sadrži konkretne mjere za implementaciju procesa ukidanja ustanova socijalne skrbi do 2016.</p> <p>(Mjere 2.2.1, Mjera ukidanja ustanova socijalne skrbi 2.2.2 Djelatnosti povezane s koordiniranim planiranjem na svim razinama; Mjera 2.2.3 Pretvorba domova socijalne skrbi). Operativni plan također sadrži i popis institucija čije je ukidanje prioritetno do 2016., te mjere za razvoj pretvorbe i plan ukidanja preostalih institucija u skladu s daljnjim prioritetima. Plan definira broj i kvalifikacije stručnih suradnika potrebnih za izradu raznovrsnih programa i usluga unutar zajednice te definira sredstva potrebna za implementaciju plana. Rezultati procesa ukidanja ustanova socijalne skrbi i pretvorbe do 2016. i plan za ukidanje preostalih institucija bit će osnova za planiranje nadolazećeg perioda, naime do 2020.</p> <p>Mjere vezane uz pristup glavnim uslugama s većom potražnjom u zajednici već postoje i dio su:</p> <p>Nacrta implementacijskog programa Strategije za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti 2014.-2016. Obrazovanje – Strateško područje 4.1 – Obrazovanje i cjeloživotno učenje – 4.povećanje dostupnosti obrazovanja na svim razinama bez obzira na ekonomski status osobe (Glavna strateška aktivnost 4.1.1.) i jačanje inkluzivnog obrazovanja kroz uključivanje djece i učenika s teškoćama u razvoju u redovan obrazovni sustav (4.2.2.). Ovo uključuje mjere kao što je financiranje asistenata u nastavi, osiguravanje putnih troškova, uključivanje učenika s posebnim potrebama u redovan školski sustav. Zdravstvo – Strateško područje 4.5. Pristup zdravstvenom sustavu i dugotrajnoj njezi s mjerama koje uključuju reorganizaciju bolnica kako bi se omogućila bolja dostupnost i raspoloživost usluga (Glavna strateška aktivnost 4.5.1., Mjera 1), organiziranje podrške i pomoći za najranjivije (4.5.1., mjera 7), poboljšanje pokazatelja zdravlja,</p>					
--	--	--	--	--	--	--	--

		<p>posebice u najranjivijim skupinama pomoću preventivnih i obrazovnih programa (Glavna strateška aktivnost 4.5.2.) i osiguranje zdravstvenog osiguranja za ranjive skupine (Glavna strateška aktivnost 4.5.3.).</p> <p>Zapošljavanje – Strateško područje 4.2. Zapošljavanje i pristup zapošljavanju putem mjera aktivne politike zapošljavanja (uz osiguranje obuke, prakse, pristupa javnim radovima...) nezaposlenih – Glavna strateška aktivnost 4.2.1. Mjera 1; i poticanje samo-zapošljavanja (Glavna strateška aktivnost 4.2.3).</p> <p>Udomljavanje – Strateško područje 4.3. Udomljavanje i energija uključuju mjere vezane uz poboljšanje sustava iznajmljivanja stanova ranjivim skupinama i programe životnih zajednica (Glavne strateške aktivnosti 4.3.1 i 4.3.2).</p> <p>Sustav socijalne skrbi – strateško područje 4.4. Pristup socijalnim beneficijama i uslugama uključuje mjere vezane uz širenje mreže socijalnih usluga u zajednici i psihosocijalne programe za sve grupe korisnika (Glavne strateške aktivnosti (4.4.2. i 4.4.5.) Mjere širenja mreže socijalnih usluga opisane su u Operativnom planu ukidanja ustanova socijalne skrbi (mjera 3.1).</p> <p>Mjere vezane uz pristup najtraženijim uslugama namijenjenima djeci predstavljene su u Nacionalnoj strategiji za prava djece u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014.-2020., (Zdravstvo str. 17-25, Socijalna skrb str. 26-30, Obrazovanje str. 31-38, Aktivnosti u slobodno vrijeme str. 39-43).</p>					
T09.3 - Zdravlje: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za zdravlje u okviru članka	1 - Postoji nacionalni ili regionalni strateški okvir politika za zdravlje, koji sadržava:	Hrvatski sabor usvojio je Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u RH za period 2014. – 2020. 27.2. 2015. godine, kao strateški dokument koji obuhvaća razvoj bolnica i bolničke njege te principe ekonomske održivosti u bolničkom sustavu. Odlukom ministra zdravlja 29.5.2015.	1.5.2015.	Ministarstvo zdravlja	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG EMPL (Ref. Ares(2017)3295088 od 30/06/2017) u kojem

168. UFEU-a kojim se osigurava gospodarska održivost.		<p>godine usvojen Nacionalni registar, te podneseni Provedbeni planovi od strane bolnica do 1.4.2015. godine. Nakon evaluacije od strane Ministarstva zdravlja, isti su odobreni do 9.7.2015. godine odlukom Ministarstva zdravlja. Strateški plan razvoja ljudskih resursa u zdravstvu 2015. – 2020. je usvojila Vlada RH na sjednici 28.5.2015. godine. Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u RH 2014. – 2016. usvojen je u Hrvatskom saboru 27.2.2015. godine. Strateški plan za razvoj e-zdravlja usvojen je odlukom ministra 27.2.2015. godine.</p> <p>MDOMSP izrađuje Akcijski plan 2017.-2020. za provedbu Nacionalne strategije za prava djece u RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine.</p> <p>Odbor za praćenje Nacionalne strategije za razvoj zdravstva 2012. – 2020. imenovan u prosincu 2014. godine. Prvo godišnje izvješće podneseno Ministarstvu zdravlja te odobreno u ožujku 2015. godine.</p>					se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.
TO9.3 - Zdravlje: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za zdravlje u okviru članka 168. UFEU-a kojim se osigurava gospodarska održivost.	2 - koordinirane mjere za unapređenje pristupa zdravstvenim uslugama;	Isto kao pod TO9.3, Kriterij 1	Zadnji revidirani rok: 30.4.2017.	Ministarstvo zdravstva Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG EMPL (Ref. Ares(2017)3295088 od 30/06/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.
TO9.3 - Zdravlje	3 - mjere za poticanje učinkovitosti u zdravstvenom sektoru, uvođenjem modela pružanja usluga i infrastrukture;	Isto kao pod TO9.3, Kriterij 1	1.5.2015.	Ministarstvo zdravstva	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG EMPL (Ref. Ares(2017)3295088 od 30/06/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.

T09.3 - Zdravlje	4 - sustav za praćenje i reviziju.	Isto kao pod T09.3, Kriterij 1	1.1.2015.	Ministarstvo zdravstva	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG EMPL (Ref. Ares(2017)3295088 od 30/06/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.
T10.3 - Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za poboljšanje kvalitete sustava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (VET) u okviru članka 165. UFEU-a.	5 - Uspostavljen je nacionalni ili regionalni strateški okvir politike za poboljšanje kvalitete i učinkovitosti sustava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (VET) u okviru članka 165. UFEU-a, kojim su obuhvaćene mjere za sljedeće:	U prvoj polovici 2016. godine nacrt Programa za razvoj strukovnog obrazovanja dalje je doradivan kroz neformalne konzultacije s predstavnicima EK, te je isti usvojen 28.9. 2016. godine i notificiran EK. EK je potvrdila ispunjenje ovog ex-ante uvjeta 6.2. 2017. godine.	Zadnji revidirani rok: 31.12.2016.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG EMPL (Ref. Ares(2017)645653 od 06/02/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.
T10.4 - Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za poboljšanje kvalitete sustava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (VET) u okviru članka 165. UFEU-a.	1 - Uspostavljen je nacionalni ili regionalni strateški okvir politike za poboljšanje kvalitete i učinkovitosti sustava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (VET) u okviru članka 165. UFEU-a, kojim su obuhvaćene mjere za sljedeće:	U prvoj polovici 2016. godine nacrt Programa za razvoj strukovnog obrazovanja dalje je doradivan kroz neformalne konzultacije s predstavnicima EK, te je isti usvojen 28.9. 2016. godine i notificiran EK. EK je potvrdila ispunjenje ovog ex-ante uvjeta 6.2. 2017. godine.	Zadnji revidirani rok: 31.12.2016.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG EMPL (Ref. Ares(2017)645653 od 06/02/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.

<p>T10.4 - Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za poboljšanje kvalitete sustava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (VET) u okviru članka 165. UFEU-a.</p>	<p>2 - poboljšanje primjerenosti sustava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje na tržištu rada, u uskoj suradnji s relevantnim zainteresiranim stranama, između ostalog mehanizmima za predviđanje vještina, prilagodbom nastavnih planova i programa te jačanjem različitih oblika ponude učenja koje se temelji na radu;</p>	<p>Isto kao pod TO10.4, Kriterij 1</p>	<p>Zadnji revidirani rok: 31.12.2016.</p>	<p>Ministarstvo znanosti i obrazovanja</p>	<p>Ne</p>	<p>Da</p>	<p>Isto kao pod TO10.4, Kriterij 1</p>
<p>T10.4 - Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za poboljšanje kvalitete sustava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (VET) u okviru članka 165. UFEU-a.</p>	<p>3 - poboljšanje kvalitete i atraktivnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (VET), između ostalog uspostavom nacionalnog pristupa za osiguranje kvalitete strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (na primjer u skladu s Europskim referentnim okvirom za osiguranje kvalitete u strukovnom</p>	<p>Isto kao pod TO10.4, Kriterij 1</p>	<p>Zadnji revidirani rok: 31.12.2016.</p>	<p>Ministarstvo znanosti i obrazovanja</p>	<p>Ne</p>	<p>Da</p>	<p>Isto kao pod TO10.4, Kriterij 1</p>

	obrazovanju i osposobljavanju) i primjenom instrumenata za transparentnost i priznavanje, primjerice Europskog sustava kredita u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. (ECVET).						
T11.1 - Postojanje strateškog okvira politike za jačanje administrativne učinkovitosti države članice, uključujući javnu upravu.	1 - Pripremljen je strateški okvir politika za jačanje administrativne učinkovitosti javnih tijela država članica i njihovih vještina, koji je u postupku provedbe i koji u spomenutu svrhu koristi sljedeće elemente:	Strategija razvoja javne uprave za razdoblje 2015.-2020. usvojena je u Saboru 19. lipnja 2015. godine te je objavljena u Narodnim novinama broj 70/2015. U svrhu osiguranja uspješne provedbe reformskih aktivnosti. Strategija predviđa donošenje Akcijskog plana. Akcijski plan za provedbu Strategije javne uprave za razdoblje 2017.-2020. usvojila je Vlada RH 13. prosinca 2016. godine.	15.6.2015. Zadnji revidirani rok: 31.12.2016.	Ministarstvo uprave	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije- DG EMPL (Ref. Ares(2017)543848 od 1. veljače 2017. godine.
T11.1 - Postojanje strateškog okvira politike za jačanje administrativne učinkovitosti države članice, uključujući javnu upravu.	2 - analizu i strateško planiranje zakonodavnih, organizacijskih i/ili procesnih reformnih aktivnosti;	Isto kao pod TO11.1, Kriterij 1	15.6.2015. Zadnji revidirani rok: 31.12.2016.	Ministarstvo uprave	Ne	Da	Isto kao pod TO11.1, Kriterij 1
T11.1 - Postojanje strateškog okvira politike za jačanje administrativne učinkovitosti države članice, uključujući javnu upravu.	3 - razvoj sustava za upravljanje kvalitetom;	Isto kao pod TO11.1, Kriterij 1	15.6.2015. Zadnji revidirani rok: 31.12.2016.	Ministarstvo uprave	Ne	Da	Isto kao pod TO11.1, Kriterij 1

T11.1 - Postojanje strateškog okvira politike za jačanje administrativne učinkovitosti države članice, uključujući javnu upravu.	4 - integrirane aktivnosti za pojednostavljivanje i racionalizaciju upravnih postupaka;	Isto kao pod TO11.1, Kriterij 1	15.6.2015. Zadnji revidirani rok: 30.11.2016.	Ministarstvo uprave	Ne	Da	Isto kao pod TO11.1, Kriterij 1
T11.1 - Postojanje strateškog okvira politike za jačanje administrativne učinkovitosti države članice, uključujući javnu upravu.	5 - razvoj i provedbu strategija ljudskih resursa i politika koje obuhvaćaju glavne nedostatke utvrđene na tom području;	Isto kao pod TO11.1, Kriterij 1	15.6.2015. Zadnji revidirani rok: 31.12.2016.	Ministarstvo uprave	Ne	Da	Isto kao pod TO11.1, Kriterij 1
T11.1 - Postojanje strateškog okvira politike za jačanje administrativne učinkovitosti države članice, uključujući javnu upravu.	6 - razvoj vještina na svim profesionalnim razinama unutar javnih tijela;	Isto kao pod TO11.1, Kriterij 1	15.6.2015. Zadnji revidirani rok: 30.11.2016.	Ministarstvo uprave Državna škola za javnu upravu	Ne	Da	Isto kao pod TO11.1, Kriterij 1
T11.1 - Postojanje strateškog okvira politike za jačanje administrativne učinkovitosti države članice, uključujući javnu upravu.	7 - razvoj postupaka i instrumenata za praćenje i ocjenjivanje.	Isto kao pod TO11.1, Kriterij 1	31.3.2015. Zadnji revidirani rok: 31.12.2016.	Ministarstvo uprave Državna škola za javnu upravu	Ne	Da	Isto kao pod TO11.1, Kriterij 1
1 - Izvješće o ribolovnom kapacitetu podneseno je u skladu s člankom 22. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1380/2013.	1 - Izvješće je sastavljeno u skladu sa zajedničkim smjernicama koje izdaje Komisija.	Podnošenje potpunog Izvješća o ravnoteži između ribolovnog kapaciteta i ribolovnih mogućnosti za RH za 2015. godinu u skladu člankom 22. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1380/2013 Izvješće o floti za 2015. godinu je podneseno Europskoj komisiji dana 31. svibnja 2016. godine. U tijeku je neslužbena komunikacija i procjena ispunjavanja ovoga kriterija od strane EK, tj. očekuje se neformalna ocjena ispunjavanja od strane EK zajedno s podkriterijem vezanim uz	31.5.2016.	Ministarstvo poljoprivrede / Uprava ribarstva	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG MARE (Ref. Ares(2017)3664459 od 20/07/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.

		<p>donošenje propisa vezanih uz sustav upravljanja flotom.</p> <p>U tijeku su neslužbene konzultacije i procjena ispunjavanja ovoga kriterija.</p> <p>U okviru Godišnjeg preglednog sastanka za EFPR, Europska komisija je neformalno informirala Upravu ribarstva da će se ovaj kriterij smatrati ispunjenim donošenjem novog Zakona o morskom ribarstvu te da je službenu notifikaciju o ispunjavanju potrebno dostaviti Europskoj komisiji nakon donošenja Zakona. Također, pokrenut je postupak donošenja prijedloga Zakona, tj. izvršene su pripremne aktivnosti za upućivanje nacrta prijedloga Zakona Vladi RH.</p>					
<p>1 - Izvješće o ribolovnom kapacitetu podneseno je u skladu s člankom 22. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1380/2013.</p>	<p>1 - Izvješće je sastavljeno u skladu sa zajedničkim smjernicama koje izdaje Komisija.</p>	<p>Nadležna tijela će nastojati donijeti odgovarajuće zakone i regulatorne inicijative (Zakon o morskom ribarstvu, Pravilnik o upravljanju flotom te Pravilnik o Registru flote) u odnosu na sustav upravljanja flotom.</p> <p>U tijeku je postupak izrade i donošenja novog Zakona o morskom ribarstvu te se Povjerenstvo za izradu sastaje redovito. Što se tiče predmetnih podzakonskih propisa, tj. pravilnika, njihovo donošenje je predviđeno nakon donošenja Zakona o morskom ribarstvu.</p> <p>UR je u prosincu 2016. godine, u okviru neformalne komunikacije s EK vezano za ocjenu ispunjavanja ex-ante preduvjeta, uputila Konačni nacrt Zakona o morskom ribarstvu te Pravilnika o registru ribarske flote te se očekuje neformalna ocjena ispunjavanja od strane EK.</p> <p>U tijeku su neslužbene konzultacije i procjena ispunjavanja ovoga kriterija.</p> <p>U okviru Godišnjeg preglednog sastanka za EFPR, Europska komisija je neformalno informirala Upravu ribarstva da će se ovaj kriterij smatrati ispunjenim donošenjem novog Zakona o morskom ribarstvu i Pravilnika o registru flote te da je službenu notifikaciju o ispunjavanju potrebno dostaviti Europskoj komisiji nakon donošenja</p>	<p>31.12.2016.</p>	<p>Ministarstvo poljoprivrede / Uprava ribarstva</p>	<p>Ne</p>	<p>Da</p>	<p>Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG MARE (Ref. Ares(2017)3664459 od 20/07/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.</p>

		<p>Zakona. Također, pokrenut je postupak donošenja prijedloga Zakona, tj. izvršene su pripremne aktivnosti za upućivanje nacrtu prijedloga Zakona Vladi RH. Nadalje, Pravilnik o registru ribarske flote je upućen u proceduru objave u "Narodnim novinama".</p> <p>Pravilnik o registru ribarske flote je objavljen u Narodnim novinama broj 23/2017 (http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2017_03_23_527.html)</p>					
<p>4 - Administrativni kapacitet: administrativni je kapacitet na raspolaganju za ispunjavanje zahtjeva u vezi s provedbom sustava Unije za nadzor, inspekciju i provedbu kako je predviđeno u članku 36. Uredbe (EU) br. 1380/2013 i dalje određeno u Uredbi (EZ) br. 1224/2009.</p>	<p>5 - Opis administrativnog kapaciteta za primjenu sustava učinkovitih, razmjernih i odvrćajućih sankcija za ozbiljne prekršaje kako je predviđeno u članku 90. Uredbe (EZ) br. 1224/2009.</p>	<p>Definiranje detaljnih postupaka za provedbu sustava učinkovitih, razmjernih i odgovarajućih sankcija za ozbiljne prekršaje, u skladu s rasponom sankcija navedenim u poglavlju IX Uredbe Vijeća (EZ) br. 1005/2008</p> <p>Republika Hrvatska zaprimila je EU pilot broj 6865/14/MARE – Uredba br. 1224/2009 o uspostavi sustava kontrole Zajednice za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike u vezi sustava negativnih prekršajnih bodova za teške prekršaje. U zadnjem dopisu Europske komisije, zaprimljenog 5. siječnja 2016 godine od RH su se tražila dodatna pojašnjenja u vezi kriterija za određivanje težine prekršaja.</p> <p>S obzirom da kriteriji trenutno nisu propisani nacionalnim zakonodavstvom, u odgovoru poslanom 2. veljače 2016 obvezali smo se da će u novom Zakonu o morskom ribarstvu biti propisani kriteriji za određivanje težine prekršaja.</p> <p>Prijedlog Ministarstva poljoprivrede je da se prilikom određivanja težine prekršaja sljedeći kriteriji uzimaju u obzir:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stupanj krivnje 2. Opseg štete 3. Karakteristike plovila 4. Ponavljanje prekršaja 	1.12.2015.	Ministarstvo poljoprivrede / Uprava ribarstva	Ne	Da	<p>Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG MARE (Ref. Ares(2017)3572825 od 14/07/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.</p>

		<p>Pod stupnjem krivnje uzimali bi u obzir ocjenu namjernog kršenje propisa ili iz nehaja, pod opsegom štete bila bi propisana vrijednost štete iznad koje bi se dodjeljivali negativni prekršajni bodovi, pod karakteristikama plovila uzimali bi u obzir tehničke i ekonomske karakteristike plovila, a pod ponavljanjem prekršaja učestalost prekršaja prije i nakon dodjele negativnih prekršajnih bodova.</p> <p>Nadalje novim Zakonom o morskom ribarstvu bit će propisane znatno veće novčane sankcije za prekršaje koji će se smatrati teškim prekršajima, a procedurom će se definirati postupci za provedbu sustava učinkovitih, razmjernih i odgovarajućih sankcija za teške prekršaje.</p> <p>Republika Hrvatska zaprimila je 19. kolovoza 2016. godine dodatna pitanja i komentare Europske komisije u Eu Pilot predmetu br. 6865/14/MARE koji se odnosi na sustav kaznenih bodova za teške prekršaje. Svi komentari su prihvaćeni te je usklađen tekst nacrtu Zakona o morskom ribarstvu s tekstem članka 92. stavkom 4. Uredbe o kontroli u dijelu koji se odnosi na brisanje negativnih prekršajnih bodova ukoliko u roku 3 godine od datuma počinjenja zadnjeg prekršaja ne počini drugi teški prekršaj. Tekst je usklađen u članku koji se odnosi na ovlaštenika povlastice za ribolov i u članku koji se odnosi na zapovjednika ribarskog plovila. Nadalje, tekst nacrtu Zakona o morskom ribarstvu i Pravilnika o primjeni kriterija za određivanje teških prekršaja i registru prekršaja u morskom ribarstvu dopunjen je prekršajem „ukrcaj, prekrcaj ili iskrcaj ribe čije su veličine ispod minimalnih veličina propisanih važećim zakonodavstvom“.</p> <p>U rujnu 2016. godine Uprava ribarstva je uputila Europskoj komisiji odgovor, tj. informaciju o prihvaćanju komentara i usklađivanja teksta Zakona o morskom ribarstvu te se očekuje potvrda Europske komisije o zatvaranju pilot projekta, tj. ispunjavanju ovoga kriterija.</p>					
--	--	--	--	--	--	--	--

		<p>Dana 17. studenoga 2016. godine, putem sustava EU pilota, zaprimljen je dopis EK o uvjetno prihvaćenom odgovora u vezi uspostave sustava negativnih prekršajnih bodova za teške prekršaje u morskome ribarstvu. Prema navedenom, RH je dužna dostaviti Komisiji službeno donesenu verziju odnosno konačni tekst Zakon o morskome ribarstvu.</p> <p>UR je u prosincu 2016. godine, u okviru neformalne komunikacije s EK vezano za zatvaranje EU Pilota te za ocjenu ispunjavanja ex-ante preduvjeta, uputila Konačni nacrt Zakona o morskome ribarstvu te se očekuje neformalna ocjena ispunjavanja od strane EK.</p> <p>U tijeku su neslužbene konzultacije i procjena ispunjavanja ovoga kriterija.</p> <p>U okviru Godišnjeg preglednog sastanka za EFPR, Europska komisija je neformalno informirala Upravu ribarstva da će se ovaj kriterij smatrati ispunjenim donošenjem novog Zakona o morskome ribarstvu te da je službenu notifikaciju o ispunjavanju potrebno dostaviti Europskoj komisiji nakon donošenja Zakona. Također, pokrenut je postupak donošenja prijedloga Zakona, tj. izvršene su pripremne aktivnosti za upućivanje nacrta prijedloga Zakona Vladi RH.</p>					
4 - Administrativni kapacitet: administrativni je kapacitet na raspolaganju za ispunjavanje zahtjeva u vezi s provedbom sustava Unije za nadzor, inspekciju i provedbu kako je predviđeno u članku 36. Uredbe (EU) br. 1380/2013 i dalje	6 - Opis administrativnog kapaciteta za primjenu bodovnog sustava za ozbiljne prekršaje kako je predviđeno u članku 92. Uredbe (EZ) br. 1224/2009.	<p>Izmjene i dopune Pravilnika o sustavu raspodjele, prijenosa i registra kazni za ozbiljne prekršaje u morskome ribarstvu u svrhu usklađivanja sa svim zahtjevima EU zakonodavstva</p> <p>Republika Hrvatska zaprimila je EU pilot broj 6865/14/MARE – Uredba br. 1224/2009 o uspostavi sustava kontrole Zajednice za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike u vezi sustava negativnih prekršajnih bodova za teške prekršaje. U zadnjem dopisu Europske komisije, zaprimljenog 5. siječnja 2016 godine od RH su se tražila dodatna pojašnjenja u vezi kriterija za određivanje težine prekršaja. U odgovoru poslanom 2. veljače 2016 obvezali smo se da će u novom Zakonu o morskome ribarstvu</p>	1.12.2015.	Ministarstvo poljoprivrede / Uprava ribarstva	Ne	Da	Ispunjenje predmetnog ex-ante uvjeta potvrđeno je pismom Europske komisije - DG MARE (Ref. Ares(2017)3572825 od 14/07/2017) u kojem se navodi da se preduvjet smatra ispunjenim.

<p>određeno u Uredbi (EZ) br. 1224/2009.</p>		<p>biti propisani kriteriji za određivanje težine prekršaja.</p> <p>Prijedlog Ministarstva poljoprivrede je da se prilikom određivanja težine prekršaja pravila zajedničke ribarstvene politike sljedeći kriteriji uzimaju u obzir:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stupanj krivnje 2. Opseg štete 3. Karakteristike plovila 4. Ponavljanje prekršaja <p>Pod stupnjem krivnje uzimali bi u obzir ocjenu namjernog kršenja propisa ili iz nehaja, pod opsegom štete bila bi propisana vrijednost štete iznad koje bi se dodjeljivali negativni prekršajni bodovi, pod karakteristikama plovila uzimali bi u obzir tehničke i ekonomske karakteristike plovila, a pod ponavljanjem prekršaja učestalost prekršaja prije i nakon dodjele negativnih prekršajnih bodova.</p> <p>Planirani rok za dostavu propisanih kriterija Europskoj Komisiji je kraj lipnja 2016, a za potpunu implementaciju kraj rujna 2016.</p> <p>Republika Hrvatska zaprimila je 19. kolovoza 2016. godine dodatna pitanja i komentare Europske komisije u Eu Pilot predmetu br. 6865/14/MARE koji se odnosi na sustav kaznenih bodova za teške prekršaje. Svi komentari su prihvaćeni te je tekst nacrtu Pravilnika o primjeni kriterija za određivanje teških prekršaja i registru prekršaja u morskom ribarstvu dopunjen je prekršajem „ukrcaj, prekrcaj ili iskrcaj ribe čije su veličine ispod minimalnih veličina propisanih važećim zakonodavstvom“.</p> <p>U rujnu 2016. godine Uprava ribarstva je uputila Europskoj komisiji odgovor, tj. informaciju o prihvaćanju komentara i usklađivanja teksta Pravilnika o primjeni kriterija za određivanje teških prekršaja i registru prekršaja u morskom ribarstvu te se očekuje potvrda Europske komisije</p>					
--	--	---	--	--	--	--	--

		<p>o zatvaranju pilot projekta, tj. Ispunjavanju ovoga kriterija.</p> <p>Dana 17. studenoga 2016. godine, putem sustava EU pilota, zaprimljen je dopis EK o uvjetno prihvaćenom odgovora u vezi uspostave sustava negativnih prekršajnih bodova za teške prekršaje u morskom ribarstvu. Prema navedenom, RH je dužna dostaviti Komisiji službeno donesenu verziju odnosno konačni tekst Zakon o morskom ribarstvu.</p> <p>UR je u prosincu 2016. godine, u okviru neformalne komunikacije s EK vezano za zatvaranje EU Pilota te za ocjenu ispunjavanja ex-ante preduvjeta, uputila Konačni nacrt Zakona o morskom ribarstvu te se očekuje neformalna ocjena ispunjavanja od strane EK.</p> <p>U tijeku su neslužbene konzultacije i procjena ispunjavanja ovoga kriterija.</p> <p>U okviru Godišnjeg preglednog sastanka za EFPR, Europska komisija je neformalno informirala Upravu ribarstva da će se ovaj kriterij smatrati ispunjenim donošenjem novog Zakona o morskom ribarstvu te da je službenu notifikaciju o ispunjavanju potrebno dostaviti Europskoj komisiji nakon donošenja Zakona. Također, pokrenut je postupak donošenja prijedloga Zakona, tj. izvršene su pripremne aktivnosti za upućivanje nacrta prijedloga Zakona Vladi RH.</p>					
--	--	---	--	--	--	--	--

4. Provedba mehanizama za osiguranje usklađenosti između ESI fondova i drugih instrumenata financiranja Unije i nacionalnih instrumenata financiranja, kao i s Europskom investicijskom bankom (EIB) (članak 52. stavak 2. točka (d) Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (MRRFEU) je na temelju Zakona o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj u razdoblju 2014.-2020. (NN 92/2014) određeno za obavljanje funkcija Koordinacijskog tijela. Koordinacijsko tijelo je 2015. osnovalo Nacionalni koordinacijski odbor (NKO) kao tijelo nadležno za osiguravanje sveukupne koordinacije i praćenja provedbe ESI fondova te osiguravanje usklađenosti između različitih izvora financiranja i ulaganja koja se financiraju iz ESI fondova, drugih instrumenata i programa Europske unije osobito u okviru Plana ulaganja za Europu i Europskog fonda za strateška ulaganja, Instrumenta za povezivanje Europe (CEF), Obzor 2020. i ostalih Programa Unije, te međunarodnih financijskih institucija i nacionalnih izvora. Kako bi se osigurala najviša razina sveukupne koordinacije i praćenja provedbe ESI fondova i svih drugih instrumenata i programa Europske unije u Republici Hrvatskoj NKO članove čine ministri i njihovi zamjenici, odnosno državni tajnici, kao predstavnici tijela državne uprave i pravne osobe s javnim ovlastima uključene u provedbu pojedinih Programa. Ostale nadležnosti NKO-a su: poduzimati mjere radi sprječavanja dvostrukog financiranja; na odgovarajući način sudjelovati i pratiti rad odbora za praćenje ESIF (operativnih) programa; osiguravati usklađenost nacionalnog zakonodavstva u svrhu učinkovitog i ispravnog korištenja ESI fondova, predlaganjem potrebnih zakonskih rješenja ovlaštenom predlagatelju zakona u slučaju utvrđenih neusklađenosti. NKO je ujedno preuzeo zadaće dotada postojećih tijela, koja su u proteklom razdoblju obavljala poslove koordinacije EU fondova u Republici Hrvatskoj: Koordinacijskog povjerenstva za pripremu programskih dokumenata za financijsko razdoblje Europske unije 2014. - 2020., Radne skupine za fondove Europske unije te Nacionalnog odbora za koordinaciju sudjelovanja Republike Hrvatske u programima transnacionalne i međuregionalne suradnje te makroregionalnim strategijama Europske unije za Republiku Hrvatsku, za razdoblje 2014.-2020. U okviru NKO-a osnovana su i četiri tematska Pododbora i to: Pododbor za koordinaciju i praćenje provedbe ESI fondova, Pododbor za koordinaciju sudjelovanja Republike Hrvatske u programima europske teritorijalne suradnje te makroregionalnim strategijama Europske unije, Pododbor za koordinaciju investicija i praćenje provedbe centraliziranih EU instrumenata i programa u Republici Hrvatskoj i Pododbor za praćenje Sporazuma o partnerstvu. NKO može, po potrebi osnivati i druge tematske pododbore.

Radna skupina za EU fondove održala je počevši od 2013. godine 43 sjednice, nakon čega je nastavio s radom Pododbor za koordinaciju i praćenje provedbe ESI fondova, koji je održao 6 sjednica. Na redovnoj mjesečnoj razini ovo tijelo, koje okupljanju najrelevantnije dionike sustava upravljanja i kontrole: prati ukupnu apsorpciju sredstava; prati stanje ispunjenosti prethodnih uvjetovanosti; prati stanje i raspravlja o napretku provedbe postupaka dodjele bespovratnih sredstava; raspravlja probleme u provedbi s ciljem njihovog otklanjanja. Prve aktivnosti Pododbora za koordinaciju investicija i praćenje provedbe centraliziranih EU instrumenata i programa u Republici Hrvatskoj usmjerene su na razvoj jedinstvene baze (javnih) investicijskih projekata od interesa za RH u različitim područjima (područjima energetike, prometa, okoliša, poslovne infrastrukture, zdravstva i školstva); na uspostavu središnje jedinice za pripremu javnih (infrastrukturnih) projekata koji se pripremaju za sufinanciranje iz EU instrumenata ili drugih međunarodnih izvora – kao svojevrsni Centar

izvrsnosti; te na definiranje metoda i postupaka za procjenu opravdanosti i isplativosti projekata - procjena ukupnih životnih troškova i vrijednosti za novac.

Počevši od siječnja 2017. godine, na zatvorenom dijelu svake druge sjednice Vlade Republike Hrvatske, ministrica regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, kao čelnica Koordinacijskog tijela, izvještava članove Vlade o stanju apsorpcije, objavljenim natječajima, ispunjenim prethodnim uvjetovanostima kao i drugim važnim pitanjima koja su obilježila dva tjedna obuhvaćena izvještajem. Na ovaj način, pravovremenim izvještavanjem senzibiliziraju se političke strukture na najvišoj mogućoj razini za važnost povlačenja odgovarajuće razine sredstava EU fondova i realizacije projekata kao i otklanjanje poteškoća na tom putu, ali i osigurava potrebna politička podrška za aktivnosti koje su potrebne za ostvarenje postavljenih ciljeva.

Predstavnici upravljačkih tijela sudjeluju u odborima za praćenje drugih (operativnih) programa kako bi bili informirani, ali i imali priliku ukazivati na demarkacije i komplementarnosti programa. Koordinacijsko tijelo putem sastanaka i u suradnji s pojedinim upravljačkim tijelima utvrđuje zajedničke principe za praćenje i prognoziranje apsorpcije kao i postupaka dodjele bespovratnih sredstava.

Ovako uspostavljen stalni koordinacijski mehanizam na više razina, imajući u vidu različitu prirodu programa, može se ocijeniti u najvećem dijelu zadovoljavajućim i učinkovitim. Kako bi se isti dodatno ojačao i poboljšao, nadogradnja mehanizama za osiguranje usklađenosti uključivat će češće održavanje sjednica NKO-a s ciljem dodatnog jačanja sveukupne učinkovite koordinacije ciljeva svih fondova, poboljšanja provedbe, odgovarajućeg funkcioniranja sustava upravljanja i kontrole pojedinih programa, kako bi se povećao učinak i djelotvornost ESI fondova. Nadalje, za dodatno osiguranje usklađenosti održavat će se redoviti međusobni sastanci Upravljačkih tijela, kao i njihovi sastanci s Koordinacijskim tijelom.

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije osim uloge Koordinacijskog tijela za ESIF programe ujedno ima i funkciju Nacionalne koordinacijske jedinice (NCJ) za Švicarsko – hrvatski program suradnje. Već u prvoj fazi programiranja Švicarsko – hrvatskog programa suradnje, koja se odvijala u fazi završetka programiranja ESIF (operativnih) programa, postavljena je demarkacija s planiranim ESIF ulaganjima na razini projekata. Istraživani su mogući sinergijski učinci između različitih mogućnosti financiranja te su osigurane dovoljne sigurnosne mjere kako bi se ublažila moguća preklapanja s drugim aktivnostima financiranim iz različitih fondova. MRRFEU je u funkciji NCJ održalo tijekom 2015. i 2016. godine brojne sastanke s institucijama, potencijalnim korisnicama s ciljem utvrđivanja potencijalnih područja implementacije Švicarsko – hrvatskog programa suradnje te omogućavanja komplementarnosti švicarske darovnice i ulaganja u okviru ESIF (operativnih) programa (npr. izrađene mape projekata u sektora voda i u području modernizacije programa stručnog obrazovanja i osposobljavanja, koje navode provedene ili planirane akcije kroz različite fondove). Spomenutim aktivnostima osiguran je temelj za razgraničenje ulaganja te je definirano ulaganja u kojem sektor je moguće financirati bez mogućnosti preklapanja s financiranjem iz određenog drugog fonda. NCJ je tražila dokaze koji se mogu podastrijeti kako bi se osigurala razgraničenja, ali i linija komplementarnosti među različitim fondovima. Također, NCJ je pomno pratila pripremu legislativnih i strateških dokumenata izrađivanih u okviru ispunjavanja kriterija prethodnih uvjeta za korištenje ESIF sredstava s obzirom da su neki od navedenih dokumenata mogli utjecati na moguću liniju razgraničenja mogućnosti financiranja.

U travnju 2014. Hrvatska je postala članicom Europskog gospodarskog prostora kao 16. članica EU koja je dobila priliku da koristi dva financijska mehanizma: Norveški financijski mehanizam i financijski mehanizam Europskog gospodarskog prostora. Projekti koji su odobreni za financiranje unutar navedenih financijskih mehanizama definirani su prije odobravanja programskih dokumenata koji se odnose na ESIF te su prije odobravanja

uspoređeni s dostupnim izvorima financiranja u Hrvatskoj. U tom smislu, prije potpisivanja Memoranduma o razumijevanju za provedbu navedenih financijskih mehanizama s donatorima, MRRFEU je u svojstvu Nacionalne fokalne točke osiguralo da projekti nisu iz drugih izvora već dobili sredstva za aktivnosti koje se namjeravaju provesti sredstvima iz financijskih mehanizama. Programiranje financijske perspektive 2014.-2021. za navedene mehanizme započelo je krajem 2016. te je posebna pažnja posvećena potrebama lokalnog stanovništva s naglaskom na jasne crte razgraničenja koje će se povući u odnosu na ESIF ulaganja te druga raspoloživa sredstva. Nacionalna fokalna točka pri MRRFEU je prikupila informacije o interesu i potrebama s lokalne razine te je dopunila prikupljene podatke s tekućim i budućim natječajima u relevantnim sektorima financiranim u okviru ESIF (operativnih) programa radi postavljanja okvira koji će osigurati jasne linije razgraničenja između različitih financijskih izvora.

Zaključkom o sudjelovanju Republike Hrvatske u Programima Unije za financijsko razdoblje 2014.-2020. (iz svibnja 2014.) je utvrđena struktura mreže tijela državne uprave nadležnih za koordinaciju sudjelovanja RH u Programima Unije unutar kojih djeluju služba tehničke podrške za pojedini Program Unije, odnosno nacionalna kontakt točka (ili nacionalni koordinator) zadužen za informiranje, promidžbu i vidljivost programa. U pojedinim slučajevima su nacionalne kontakt točke, odnosno nacionalni koordinatori određenog programa izmješteni i ne djeluju u okviru nadležnog tijela državne uprave. Tako na primjer, Agencija za mobilnost i programe Europske unije (AMPEU) kao javna ustanova u sustavu Ministarstva znanosti i obrazovanja provodi i promovira programe Europske unije i druge međunarodne programe u području znanosti, obrazovanja, osposobljavanja, i mladih: provodi decentralizirane aktivnosti programa Erasmus+; u okviru nje djeluje većina nacionalnih kontakata za program Obzor 2020.; u okviru Agencije također djeluje Euraxess uslužni centar te nacionalni ured za Srednjoeuropski program razmjene za sveučilišne studije (CEEPUS). S obzirom da je AMPEU u nadležnosti Ministarstva znanosti i obrazovanja koje je jedno od tijela u sustavu upravljanja i kontrole za EFRR i ESF operativne programe njihovom komunikacijom je osigurana komplementarnost i sinergija aktivnosti programa u nadležnosti AMPEU s ESIF ulaganjima.

Gore spomenutim Zaključkom je određeno da MRRFEU obavlja poslove ukupne koordinacije sudjelovanja RH u aktivnostima Programa Unije u cilju nesmetanog i učinkovitog korištenja sredstava i mogućnosti koje proizlaze iz sudjelovanja u aktivnostima Programa Unije.

Republika Hrvatska je do kraja 2016. odobreno 76% sredstava u okviru nacionalne omotnice Instrumenta za povezivanje Europe (eng. Connecting Europe Facility – CEF) iz sektora prometa (CEF Transport), odnosno do kraja 2016. godine za 23 odobrena projekta hrvatskih prijavitelja u okviru CEF Transporta odobreno je 349 od dodijeljenih 456 milijuna eura, koje kao zemlja koja se nalazi na dva koridora Osnovne TEN-T mreže (Mediterranskom i Rajna – Dunav koridoru), ima na raspolaganju iz CEF-a samo za sektor prometa. U okviru CEF Energija poziva, do kraja 2016. je odobreno 7 projekata hrvatskih prijavitelja u ukupnom iznosu od 155 milijuna eura, dok je u okviru CEF Telekom poziva do kraja 2016. odobreno 7 projekata hrvatskih prijavitelja u ukupnom iznosu od 3,5 milijuna eura. U okviru CEF Synergy poziva, objavljenog krajem 2016. godine odobren je jedan projekt hrvatskih prijavitelja vrijedan 1,6 milijuna eura. Ukupno u okvirima svih CEF poziva, odobreno je 38 projekata hrvatskih prijavitelja, u vrijednosti od 509,1 milijun eura. Za svaki CEF sektor imenovana je nacionalna kontakt točka koja sukladno članku 9. Uredbe 1316/2013 daje suglasnost na projekte koji se prijavljuju na pozive za dostavu projekata: Ministarstvo gospodarstva i poduzetništva - CEF Telekom; Ministarstvo zaštite okoliša i energetike - CEF Energija; Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture - CEF Transport. S obzirom da su navedena ministarstva u kojima djeluju CEF nacionalne kontakt točke ujedno i tijela u sustavu upravljanja i kontrole EFRR/KF operativnog programa, komunikacijom između nadležnih jedinica ministarstava osigurana je komplementarnost i sinergija ulaganja.

Zakonom o potvrđivanju Ugovora o financiranju između RH i Europske investicijske banke (EIB) za projekt nacionalnog sufinanciranja EU fondova u razdoblju od 2014. do 2020. odobreno je 300 MEUR s rokom raspoloživosti do 31. prosinca 2023. godine, dok je iznos okvirnog zajma s EIB-om 600 milijuna eura. Projekt je potpora Sporazumu o partnerstvu i odabranim investicijama za Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“ kao i velikim projektima iz sektora prometa u sklopu Instrumenta za povezivanje Europe. Sredstvima Projekta financirat će se pred-financiranje i nacionalno javno sufinanciranje projekata prihvatljivih za financiranje iz sredstava EFRR i Kohezijskog fonda (uglavnom iz sektora prometa, energetike, okoliša, zdravlja, istraživačku i razvojnu infrastrukturu, zaštitu prirode, socijalnu infrastrukturu, informacijske i komunikacijske tehnologije, urbanu regeneraciju, vodu i otpad) te velikih projekata iz sektora prometa u okviru CEF-a. EIB je isplatio predujam u iznosu od 90 MEUR dana 30. lipnja 2016. godine. Ministarstvo financija je zajmoprimac dok je Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije nositelj zajma u okviru kojeg je i ustrojena Jedinica za provedbu projekta, koja predlaže EIB-u korištenje zajma za prihvatljive investicijske projekte i redovito izvještava o provedbi Projekta.

5. Provedba integriranog pristupa teritorijalnom razvoju ili sažetak provedbe integriranih pristupa koji se temelje na programima, zajedno s napretkom ostvarenim u prioritetnim područjima utvrđenima na području suradnje (članak 52. stavak 2. točka (e) Uredbe (EU) br. 1303/2013)

a) Opći komentari i procjena.

Integrirani teritorijalni pristup razvoju provodi se u okviru ESIF fondova u razdoblju 2014.-2020. u Republici Hrvatskoj putem mehanizma lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice i održivog urbanog razvoja.

Mehanizam lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice (CLLD) u ruralnom razvoju kroz pristup LEADER podržan sredstvima EPFRR-a (u okviru Programa ruralnog razvoja) u vidu Lokalnih akcijskih grupa (LAG) kao glavnih nositelja aktivnosti koordinacije i izrade Lokalnih razvojnih strategija (LRS), te **u ribarstvenim područjima** osnivanjem lokalnih akcijskih skupina u ribarstvu (FLAG-ova) podržanih sredstvima EFPR-a (u okviru Operativnog programa za ribarstvo 2014.-2020).

Financijska sredstva za provedbu CLLD-a kroz EPFRR iznose 3% ukupnog proračuna Programa ruralnog razvoja 2014.-2020. Financijska sredstva za provedbu CLLD-a kroz EFPR iznose 7,5% ukupnog proračuna Operativnog programa za ribarstvo 2014.-2020.

Provedbe aktivnosti **održivog urbanog razvoja** u dva različita tipa urbanih područja u RH financiranih iz EFRR/KF operativnog programa te ESF operativnog programa: velikim urbanim područjima (putem **mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja - ITU**) i **malim gradovima** na depriviranim, ratom stradalim područjima. Uz integrirani teritorijalni pristup zajedničko im je fokusirano i strateški usmjereno ulaganje sredstva u određena područja. Razlikuju se u ciljevima i načinu provedbe. Kod velikih gradova sredstva iz EFRR usmjerena su u održivi urbani razvoj u skladu sa strategijom razvoja urbanog područja koja na integrirani način pristupa rješavanju složenih ekonomskih, ekoloških, klimatskih, demografskih i društvenih izazova s kojima se suočavaju urbana područja, pri čemu se sukladno EU regulativi, u nadležnost urbanih područja delegira minimalno postupak odabira projekata. S druge strane integrirani teritorijalni pristup razvoju malih gradova u depriviranim područjima usmjeren je na smanjenje siromaštva i prevladavanje uzroka višestruke deprivacije.

Ukupna alokacija namijenjena provedbi ITU mehanizma iznosi 345 MEUR (253 MEUR EFRR, 50 MEUR KF i 42 MEUR). Sredstva namijenjena iz EFRR-a čine ukupno 5,85% alociranih EFRR sredstava.

O provedbi aktivnosti održivog urbanog razvoja više se govori u poglavlju 5c, budući da se one u RH provode u okviru mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja.

Nabrojani mehanizmi integriranog teritorijalnog pristupa razvoju koje je Republika Hrvatska odabrala za provedbu u okviru ESI fondova u ovom financijskom razdoblju predstavljaju prikladan alat za rješavanje specifičnih teritorijalnih izazova, za razliku od sektorskih, te se temelje se na učinkovitom pristupu odozdo prema gore, u okviru kojeg se razvija jača suradnja središnje državne uprave s lokalnom i regionalnom razinom temeljena na partnerstvu. Međutim, s obzirom da po prvi puta koristimo navedeni pristup (izuzev CLLD mehanizma u ruralnim područjima koji je korišten u okviru IPARD programa) samo uspostavljanje sustava se pokazalo dugotrajno i zahtjevno. Potrebno je i dalje jačati organizacijske, tehničke i financijske kapacitete potrebne za provođenje projekata na lokalnoj razini te poticati suradnju javnog, privatnog (gospodarskog) i civilnog sektora u pripremi i provođenju planova i politike integriranog lokalnog razvoja na lokalnoj razini.

S obzirom na ranu fazu implementacije navedenih mehanizama integriranog teritorijalnog pristupa razvoju u ovom trenutku ne možemo govoriti još o njihovim rezultatima. U izvještajnom razdoblju su većinom uspostavljeni sustavi provedbe pojedinih mehanizama te se prvi rezultati očekuju u sljedećem izvještajnom razdoblju.

Glavna prioritetna područja suradnje

Glavni ciljevi provedbe LEADER-a u novom programskom razdoblju (tj. glavna prioritetna područja) su promicanje društvene uključenosti, smanjenje stope siromaštva i podupiranje lokalnog razvoja u ruralnim područjima (u skladu s tematskim ciljem Promicanje društvene uključenosti i borba protiv siromaštva). Također, fokus je na inovacijama, ekološkim i klimatskim promjenama kao horizontalnim/zajedničkim ciljevima EU-a za programsko razdoblje 2014.-2020.

Osnivanjem FLAG-ova u ribarskim obalnim područjima (i otocima) prirodno vezanima za ribolovnu aktivnost u sektoru ribarstva pridonosi se jačoj suradnji u sektoru ribarstva te se jača sinergija s ostalim važnim gospodarskim sektorima, kao što su turizam i poljoprivreda. Što se tiče sektora, zajednica i potreba, prednost je dana sektoru ribarstva, ribarskim zajednicama i potrebama ribarstva, kako je opisano u lokalnim razvojnim strategijama u ribarstvu.

ITU mehanizam u RH uključuje niz aktivnosti koje se u odabranim urbanim područjima mogu financirati kroz 10 unaprijed definiranih područja suradnje grupiranih oko tri osnovna cilja ulaganja: Progresivni gradovi (omogućavanje povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva; poboljšanje obrazovnog sustava za odrasle; modernizacija ponude strukovnog obrazovanja); Čisti gradovi (povećanje učinkovitosti sustava toplinarstva, unaprjeđenje kulturne baštine, obnova brownfield lokacija, povećanje broja putnika u javnom prijevozu); Uključivi gradovi (povećanje zapošljavanja i integracije dugotrajno nezaposlenih iz NEET skupine, borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti, poboljšanje pristupa visokokvalitetnim socijalnim uslugama, uključujući podršku procesu deinstitucionalizacije).

Ciljevi integriranih teritorijalnih ulaganja u malim gradovima na depriviranim, ratom stradanim područjima namjeravaju se ostvariti integriranim i komplementarnim korištenjem EFRR sredstava namijenjenih ulaganjima u izgradnju društvene, komunalne i gospodarske

infrastrukture u okviru OPKK i ESF sredstava namijenjenih pružanju socijalnih, obrazovnih, gospodarskih usluga i usluga vezanih za zapošljavanje u okviru OPULJP.

b) U pogledu članka 15. stavka 2. točke (a) podtočke i. Uredbe (EU) br. 1303/2013 – **pregled provedbe lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice.**

Prihvatljivo područje za provedbu aktivnosti **lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice (CLLD) u ruralnom razvoju** odgovara području lokalne akcijske grupe. Lokalne akcijske grupe pokrivaju područja kritične mase iznad 10.000 ali ispod 150.000 stanovnika, ciljajući uravnoteženu zastupljenost naselja, osobito u odnosu na veličinu populacije pojedinog naselja. U kontekstu Hrvatske, to su ruralna područja, definirana u Programu ruralnog razvoja (PRR), koja zadovoljavaju uvjete za osnivanje lokalnih akcijskih grupa ili nastavak aktivnosti već postojećih lokalnih akcijskih grupa. Lokalne akcijske grupe obuhvaćaju jasno definirano i usklađeno područje te su im glavni zadaci izrada i provedba lokalnih razvojnih strategija, administrativne aktivnosti, informiranje i promidžba, prikupljanje informacija za praćenje provedbe i evaluaciju rezultata provedenih aktivnosti te umrežavanje i suradnja s drugim LAG-ovima.

Tijekom 2015. godine s ciljem uspostave sustava praćenja i evaluacije LEADER pristupa, Ministarstvo poljoprivrede je u svojstvu Upravljačkog tijela za Program ruralnog razvoja (EPFRR) pripremio vodič za izradu, praćenje i evaluaciju Lokalnih razvojnih strategija (LRS) za programsko razdoblje 2014.-2020. te uputu za daljnje praćenje LRS-a, odnosno sustava za izvještavanje lokalne akcijske grupe prema Ministarstvu poljoprivrede. Izrađene su i Preporuke za rad odbora za ocjenjivanje LRS-a, koje sadrže prijedlog objektivnih i transparentnih kriterija sukladno intervencijskoj logici ruralne politike.

Za pripremu lokalnih razvojnih strategija do kraja 2016. godine odobreno je 2,4 milijuna EUR, dok je isplaćeno 1,9 milijuna EUR. Unutar ove aktivnosti financirana je izrada 50 LRS-a. U 2016. godini objavljen je poziv u vrijednosti od 64,4 milijuna EUR kroz koji će se davati potpora za provedbu strategija lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice, dok obrada slijedi u 2017. U postupku odabira LAG-ova za tekuće programsko razdoblje, ugovorena je potpora za 54 lokalne akcijske grupe (LAG-ovi) čije područje obuhvaća 63,46% ruralnog stanovništva RH.

Da bi se uspostavio sustav **provedbe lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice u ribarstvenim područjima**, korišteno je iskustvo i znanje u prethodno uspostavljenom modelu upravljanja i provedbe aktivnosti ruralnih LAG-ova, koji su prilagođeni sektoru ribarstva. FLAG-ovi koriste iskustva i logistiku iz postojećih ruralnih LAG-ova tamo gdje je to ostvarivo imajući u vidu teritorijalna i sektorska razgraničenja. Imaju za cilj omogućiti diversifikaciju aktivnosti te doprinijeti zadržavanju lokalnog stanovništva na otocima i obalnim područjima.

Hrvatska nije u prethodnom programskom razdoblju provodila mjere lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice u ribarstvenim područjima. Prije početka provedbe navedene mjere Ministarstvo poljoprivrede započelo je i tijekom izvještajnog razdoblja provodilo informativnu kampanju i namjensko ad hoc jačanje svijesti o CLLD-u u ribarstvenim područjima u suradnji s Europskom komisijom i FARNET-om. Ministarstvo poljoprivrede objavilo je i smjernice za aktivnosti jačanja kapaciteta i preporučene korake u izradi lokalnih razvojnih strategija u ribarstvu (LRSR) te je organiziran informativni sastanak/ radionica u suradnji s Europskom komisijom i FARNET-om, u cilju jačanja kapaciteta hrvatskih lokalnih inicijativa u ribarstvu za izradu kvalitetnih LRSR-a. Informacije o edukacijskim aktivnostima, radionicama i podršci u stvaranju partnerstva se pružaju postojećim lokalnim

inicijativama u ribarstvu, njihovim članovima, lokalnim vlastima i lokalnim udruženjima u ribarstvu od strane Ministarstva poljoprivrede, ali i od strane postojećih lokalnih inicijativa, lokalnih samouprava i udruženja u ribarstvu.

Do kraja 2016. provedena su 2 poziva za pripremnu potporu za izgradnju kapaciteta, osposobljavanja i umrežavanja u svrhu pripreme i provedbe LRSR, te je ukupno odobreno 10 projekata u ukupnom iznosu od 1 MEUR. U 2017. se očekuje odobrenje još 4 projekata, prema zahtjevima iz drugog natječaja. Postupak odabira lokalnih razvojnih strategija u ribarstvu (LRSR) započeo je tijekom izvještajnog razdoblja objavom Pravilnika o uvjetima, kriterijima, načinu odabira i financiranju LRSR-a, dok se odabir LRSR očekuje u 2017. Od predviđena 2 kruga odabira, u prvom krugu dostavljeno je 5 od 7 LRSR-a, dok će preostalih 9 ući u drugi krug.

Tijekom izvještajnog razdoblja, započela je uspostava Nacionalne FLAG mreže u veljači 2016. objavom Pravilnika o Nacionalnoj FLAG mreži. Ukupno 11 članova je pristupilo Nacionalnoj FLAG mreži od čega su 8 članova predstavnici lokalnih inicijativa u ribarstvu, 2 člana su predstavnici ribarskih zadruga, a jedan član je predstavnik agencije za ruralni razvoj. S obzirom da je Pravilnikom za predsjednika predviđen predstavnik službeno priznatog FLAG-a, Upravljački odbor nije uspostavljen tijekom 2016. godine, tj. bit će uspostavljen nakon prvog kruga odabira LRSR-a i službenog priznavanja FLAG-ova.

Zbog nedostatka iskustva u provedbi CLLD aktivnosti u ribarstvenim područjima kasnilo se je u postupku odabira LRSR-a. Upravljačkom tijelu i lokalnim inicijativama (budućim FLAG-ovima) pružena je dodatna podrška od strane FARNET-a te se u narednom razdoblju ne očekuju dodatna kašnjenja u provedbi CLLD aktivnosti u ribarskim područjima.

c) U pogledu članka 15. stavka 2. točke (a) podtočke i. Uredbe (EU) br. 1303/2013 – **pregled provedbe integriranih teritorijalnih ulaganja, prema potrebi.**

Putem mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizam) provodi se integrirani pristup usmjeren na podršku održivom urbanom razvoju u Republici Hrvatskoj, koji uključuje investicije iz ESF-a, EFRR-a i KF-a u okviru 7 prioriternih osi i 2 operativna programa (OPKK te OPULJP).

ITU mehanizam u RH uključuje niz aktivnosti koje se u odabranim urbanim područjima mogu financirati kroz 10 unaprijed definiranih područja grupiranih oko tri osnovna cilja ulaganja: Progresivni gradovi (omogućavanje povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva; poboljšanje obrazovnog sustava za odrasle; modernizacija ponude strukovnog obrazovanja); Čisti gradovi (povećanje učinkovitosti sustava toplinarstva, unaprjeđenje kulturne baštine, obnova brownfield lokacija, povećanje broja putnika u javnom prijevozu); Uključivi gradovi (povećanje zapošljavanja i integracije dugotrajno nezaposlenih iz NEET skupine, borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti, poboljšanje pristupa visokokvalitetnim socijalnim uslugama, uključujući podršku procesu deinstitucionalizacije).

Ukupna alokacija namijenjena provedbi ITU mehanizma iznosi 345 MEUR (253 MEUR EFRR, 50 MEUR KF i 42 MEUR). Sredstva namijenjena iz EFRR-a čine ukupno 5,85% alociranih EFRR sredstava.

Tematski opseg i konkretni skup integriranih aktivnosti koje će biti provedene putem ITU mehanizma u pojedinom urbanom području će se razlikovati ovisno o analizi i ciljevima koji su formulirani u njegovoj strategiji razvoja urbanog područja koja je ujedno i preduvjet za provedbu ITU mehanizma. Strategije urbanog razvoja za sva urbana područja koje će

provoditi ITU mehanizam su izrađene. Do srpnja 2017. usvojene su strategije urbanih područja Rijeka, Osijek, Zadar i Pula dok se usvajanje ostalih očekuje do kraja 2017.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u ožujku 2016. godine objavilo je Poziv za odabir područja za provedbu mehanizma ITU, a predodređeni prijavitelji bili su navedenih sedam najvećih urbanih središta u Republici Hrvatskoj s više od 50.000 stanovnika u središnjim naseljima: Zagreb, Osijek, Rijeka, Split, Zadar, Slavonski Brod i Pula. Sva prijavljena urbana područja zadovoljila su uvjete iz Poziva (postojanje nacrtu Strategije održivog urbanog razvoja, prijedlog doprinosa provedbe aktivnosti u okviru ITU mehanizma provedbi Strategije održivog urbanog razvoja, te prijedlog sustava provedbe ITU mehanizma) te im je u listopadu 2016. uručena Odluku o odabiru područja za provedbu mehanizma ITU. Navedenom Odlukom su postala prihvatljiva za korištenje ESIF financijskih sredstava namijenjenih za provedbu ITU mehanizma.

Prema Sporazumu o partnerstvu između Republike Hrvatske i Europske komisije konačna odluka o ITU mehanizmima koji će biti provedeni u Hrvatskoj trebala se temeljiti na natječajnom postupku koji bi omogućio odabir najbolje pripremljenih između 7 prijavljenih tijela urbanog područja za provedbu ITU mehanizma. Natječajni postupak je u konačnici trebao dovesti do odabira približno 4 pojedinačna urbana područja za provedbu ITU mehanizma, no u dogovoru s EK odlučeno je da ukoliko sva prijavljena urbana područja budu zadovoljavala uvjete natječaja tj. zadovolje minimalan bodovni prag (15 bodova od mogućih 40) ta ista i budu odabrana za integrirana teritorijalna ulaganja.

Priprema provedbe ITU mehanizma odvija se na sastancima/sektorskim dijalozima na kojima su sudjeluju UT za OPKK, UT za OPULJP, posrednička tijela svakog OP-a, sektorski nadležna tijela te predstavnici urbanih područja. U okviru prve faze sektorskih dijaloga identificirani su koji specifični ciljevi u okviru OPKK i OPULJP odgovaraju potrebama pojedinih urbanih područja, identificirane su intervencije koje su u skladu s prepoznatim specifičnim ciljevima (lista ITU intervencija) te je izrađena indikativna raspodjela alokacija po ITU specifičnim ciljevima za svako urbano područje. Za financiranje projekata urbanog razvoja na području jedinica lokalne samouprave koje čine odabrano ITU područje indikativno je Zagrebu dodijeljeno 126 MEUR, Splitu 54,2 MEUR, Rijeci 49,7 MEUR, Osijeku 39,9 MEUR, Zadru 27,1 MEUR, Slavonskom Brodu 24,7 MEUR te Puli 23,5 MEUR. Konačne alokacije će se odrediti sukladno interesu gradova za pojedina područja ulaganja te temeljem pročišćenih lista ITU intervencija, na kraju druge faze sektorskih dijaloga. Urbano područje u svojstvu prijavitelja ima obavezu sufinancirati aktivnosti koje se provode u sklopu ITU mehanizma, ovisno o vrijednosti indeksa razvijenosti grada središta urbanog područja u sljedećem minimalnom iznosu: Zagreb - 30%; Pula - 25%; Rijeka - 25%; Zadar – 20%; Split - 20%; Osijek - 15%; Slavonski Brod - 15%.

Trenutno, u drugoj fazi sektorskih dijaloga gradovi središta urbanih područja analiziraju i prioritiziraju ITU intervencije tj. izrađuju pročišćene liste ITU intervencija.

Nakon što gradovi središta urbanih područja prioritiziraju ITU intervencije i izrade pročišćene liste ITU intervencija u zadnjem kvartalu 2017. će se sa svakim pojedinim gradom potpisati Sporazumi o provedbi ITU-a koji će uključivati i Plan provedbe ITU-a koji obuhvaća cijelo razdoblje provedbe (do 2023.). U Planu se vodi računa o strateškom načelu provedbe ITU-a i potrebe za stvaranjem međusektorske sinergije u svakom području ITU-a. Osim toga, njime se osigurava vremenska koordinacija i usklađivanje aktivnosti koje se financiraju iz EFRR-a/KF-a i ESF-a. U Planu će biti navedeni indikativni datumi pokretanja Poziva na dostavu prijedloga, indikativan vremenski raspored i informacije vezane uz provedbu strateških projekata te pitanja koja se tiču povezanosti između specifičnih ciljeva koji se financiraju iz OPKK-a i onih koji se financiraju iz OPULJP-a.

S obzirom na obvezu delegiranja gradovima minimalno postupka odabira projekata, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU s gradovima središtima urbanih područja kao Posredničkim tijelima za provedbu integriranih teritorijalnih ulaganja u travnju 2017. potpisalo je Sporazume o obavljanju delegiranih funkcija i s njima povezanih zadaća i aktivnosti u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija. Potpisivanje ovih sporazuma predstavlja prvi korak decentralizacije sustava upravljanja i kontrole ESI fondova u Republici Hrvatskoj.

MRRFEU je za provedbu aktivnosti ITU mehanizma financiranih iz OPKK donijelo Smjernice za ITU u okviru Zajedničkih nacionalnih pravila (ZNP) v. 3.0 kojim se uspostavlja sustav upravljanja i kontrole za ITU mehanizam te su u njemu detaljno razrađene procedure vezano uz funkcije pojedinih tijela. Osim za aktivnosti ocjenjivanja kvalitete projektnih prijedloga, ITU PT odgovoran je za provođenje dodatnih zadaća i aktivnosti koje uključuju: sudjelovanje u izradi kriterija i metodologije odabira projekata, sudjelovanje u izradi uputa za prijavitelje za strateške projekte i/ili poziva na dostavu projektnih prijedloga koji se provode u urbanom području te sudjelovanje u radu odbora za praćenje operativnog programa.

- d) U pogledu članka 15. stavka 2. točke (a) podtočke ii. Uredbe (EU) br. 1303/2013, prema potrebi, **pregled provedbe makroregionalnih strategija i strategija morskih bazena.**

Hrvatska je uključena u dvije makroregionalne strategije, Strategiju Europske unije za dunavsku regiju (EUSDR) i Strategiju Europske unije za jadransku i jonsku regiju (EUSAIR).

Tijekom izrade (operativnih) programa RH za programsko razdoblje 2014.-2020., kao i programa europske teritorijalne suradnje, uzeti su u obzir akcijski planovi obje makroregionalne strategije u kojima sudjeluje RH, a specifični ciljevi programa izrađeni tako da odražavaju nacionalne prioritete unutar svake od strategija.

S ciljem osiguravanja komplementarnosti ESI fondova i makroregionalnih strategija, u okviru Nacionalnog koordinacijskog odbora, osnovan je i **Pododbor za koordinaciju sudjelovanja RH u programima europske teritorijalne suradnje te makroregionalnim strategijama Europske unije.** Predsjedatelj Pododbora je MRRFEU, a članove čine predstavnici linijskih ministarstava, udruga, savjeta i organizacija za civilno društvo, predstavnici regionalnih razina i svi ostali dionici relevantni za provedbu makroregionalnih strategija. Među aktivnostima Pododbora, u kontekstu makroregionalnih strategija, bitno je istaknuti koordinaciju pripreme, revizije i provedbe makroregionalnih strategija EU u kojima sudjeluje RH te sudjelovanje hrvatskih regionalnih predstavnika u organiziranim programskim odborima te drugim radnim tijelima makroregionalnih strategija. Na sjednici Pododbora u 2017. godini, detaljno će se predstaviti dosadašnja provedba programa europske teritorijalne suradnje i makroregionalnih strategija te odrediti načini za još bolju povezanost ESI fondova i makroregionalnih strategija.

S ciljem pokretanja dijaloga o načinima kojim ESI fondovi mogu podržati projekte od interesa za makroregionalne strategije u kojima sudjeluje RH, održan je tehnički sastanak predstavnika EK, hrvatskih predstavnika u makroregionalnim strategijama EU i predstavnika upravljačkih tijela ESI fondova u RH. Utvrđeno je kako upravljačka tijela za EFRR/KF Operativni program (OP) i EPFRR programa prate doprinos OP-a makroregionalnim strategijama tako da za sve specifične ciljeve u okviru kojih je u OP-u predviđen potencijalni doprinos strategijama, na razini svakog pojedinog ugovora vode internu evidenciju kojoj makroregionalnoj strategiji i kojem prioritetnom području on

doprinosi te na taj način ostvaruju *ex-post labelling* projekata koji doprinose makro regionalnim strategijama. Na sastanku je istaknuta i mogućnost da se u okviru općeg kriterija odabira, koji nosi dodatne bodove ako projekt adresira ili doprinosi rješavanju specifičnih razvojnih potreba na određenom teritoriju, uklopi pitanje o doprinosu projekata makroregionalnim strategijama te tako omogućiti dodatno bodovanje predmetnih projekata.

U okviru OPKK, prioriteta 6iii KF-a pokrenuti su sljedeći pozivi koji u kriterijima odabira i pitanjima za ocjenjivanje kvalitete projektnog prijedloga uključuju i pitanje o doprinosu projekta relevantnoj EU makroregionalnoj strategiji (EUSDR i EUSAIR):

- Izrada planova upravljanja strogo zaštićenim vrstama (s akcijskim planovima)
- Razvijanje sustava upravljanja i kontrole invazivnih stranih vrsta
- Projekt „Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000“
- Uspostava nacionalnog sustava za praćenje invazivnih stranih vrsta
- Identifikacija i kartiranje morskih staništa

Izuzev navedenih poziva, do kraja 2016. u okviru ostalih pokrenutih ESIF poziva nisu definirani kriteriji odabira kojima bi se dala određena prednost projektima koji doprinose strategijama niti su pripremani posebni pozivi namijenjeni isključivo projektima koji izravno doprinose makroregionalnim strategijama.

Najveća zapreka na nacionalnoj razini u boljem povezivanju makroregionalnih strategija i ESI fondova su sljedeći izazovi:

- Predstavnicima tijela nadležnih za praćenje strategija nemaju dovoljno saznanja o ESIF projektima što otežava praćenje; prijavitelji koji pripremaju projekte slijede izvore financiranja pa nisu zainteresirani prijavljivati projekte tijelima nadležnima za praćenje strategija na nacionalnoj razini bez potvrde da će na taj način osigurati financiranje;
- OP-i imaju svoje ciljeve i brojna pravila koja su definirana prilikom same izrade te je potrebno voditi računa da su rješenja koja će se razvijati u svrhu povezivanja sa strategijama praktična i provediva, bez dodatnog kompliciranja postojećih postupanja;
- Potrebno je osigurati transparentnost i ujednačenost cijelog procesa prijave i pregleda projekata u okviru struktura različitih makroregionalnih strategija;
- Pitanje uklapanja makroregionalnih i transnacionalnih EUSAIR i EUSDR kriterija u nacionalne projekte;
- Pitanje optimalne uloge predstavnika tijela nadležnih za praćenje strategija u identificiranju relevantnih projekata.

U okviru **ESF ulaganja**, do sada nisu provedene aktivnosti koje doprinose ciljevima EUSDR-a i EUSAIR-a. U 2017. godini planira se pokretanje transnacionalnog poziva u okviru kojeg bi se poseban naglasak stavio na razvoj partnerstava DČ koje sudjeluju u provedbi EUSDR-a, dok se vezano za EUSAIR planiraju utvrditi načini ostvarenja doprinosa planiranih ESF ulaganja ciljevima predmetne strategije.

Planirana ulaganja iz EFRR-a i KF-a doprinose svim stupovima EUSDR-a te je do kraja 2016. **ugovoreno ukupno 209 projekata u iznosu 403 MEUR koji direktno pridonose ciljevima EUSDR-a**. Od toga 55,6 MEUR pridonosi prioritetnim područjima u okviru stupa povezivanje dunavske regije, 53 MEUR prioritetnim područjima u okviru stupa očuvanje okoliša dunavske regije te 294 MEUR prioritetnim područjima u okviru stupa izgradnja

boljitka dunavske regije. U okviru posljednjeg stupa strategije jačanje dunavske regije do kraja 2016. nije ugovoren niti jedan projekt.

Planirana ulaganja iz EFRR-a i KF-a ujedno doprinose i svim stupovima EUSAIR-a te je **u skladu s ciljevima EUSAIR-a do kraja 2016. ugovoreno 45 projekata ukupnog iznosa 967 MEUR**. Od toga 155 MEUR pridonosi ciljevima stupa plavi rast, 35 MEUR pridonosi ciljevima stupa kvaliteta okoliša te 777 MEUR ciljevima stupa održivi turizam. U okviru stupa povezivanje regije do kraja 2016. nije ugovoren niti jedan projekt.

Planirana ulaganja iz EPFRR-a doprinose sljedećim stupovima EUSDR-a: povezivanje dunavske regije, očuvanje okoliša dunavske regije i izgradnja boljitka dunavske regije te je do kraja 2016. **ugovoreno 433 MEUR koji direktno pridonose ciljevima EUSDR-a**. Od toga 5 MEUR pridonosi prioritetnim područjima u okviru stupa povezivanje dunavske regije, 110 MEUR prioritetnim područjima u okviru stupa očuvanje okoliša i 318 MEUR prioritetnim područjima u okviru stupa izgradnja boljitka Dunavske regije.

Planirana ulaganja iz EPFRR-a doprinose sljedećim stupovima EUSAIR-a: kvaliteta okoliša i održivi turizam te je do kraja 2016. **ugovoreno 80 MEUR koji direktno pridonose ciljevima EUSAIR-a**. Od toga 75 MEUR pridonosi prioritetnim područjima u okviru stupa kvaliteta okoliša, a 5 MEUR prioritetnim područjima u okviru stupa održivi turizam.

e) U pogledu članka 15. stavka 2. točke (a) podtočke iii. Uredbe (EU) br. 1303/2013, **prema potrebi, pregled provedbe integriranog pristupa usmjerenog na potrebe geografskih područja koja su najviše zahvaćena siromaštvom ili ciljnih skupina izloženih najvećem riziku od diskriminacije ili socijalne isključenosti**

- **Opis mjera poduzetih za rješavanje posebnih potreba** geografskih područja koja su najviše zahvaćena siromaštvom ili ciljnih skupina izloženih najvećem riziku od diskriminacije ili socijalne isključenosti.
- **Opis rezultata ostvarenih u rješavanju potreba** tih geografskih područja/ciljnih skupina.

Kako bi se osigurale jednake mogućnosti pristupa potpore iz ESI fondova, jedinicama s nižim indeksom razvijenosti (potpomognutim područjima) kao i otocima, brdsko-planinskim područjima i područjima pogođenima ratom daju se određene prednosti tijekom odabira i provedbe projekata, kao što su posebni kriteriji odabira (dodatni „bodovi“) te modulacija potpore (smanjenje traženih doprinosa za sufinanciranje od strane lokalnih korisnika).

Integrirani pristup usmjeren na potrebe geografskih područja koja su najviše zahvaćena siromaštvom u Republici Hrvatskoj se provodi putem pilot Programa integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima. Za provedbu navedenog Programa na raspolaganju je indikativna alokacija od 120 MEUR (100 MEUR EFRR i 20 MEUR ESF sredstava).

U okviru provedbe Programa uspostaviti će se i testirati novi model regeneracije depriviranih područja kroz integrirani pristup baziran na području ('area-based approach'), kako bi se odgovorilo na geografski koncentrirane probleme nerazvijenosti.

Ciljevi Programa su doprinos smanjenju depopulacije, socijalne nejednakosti, isključenosti i siromaštva, poboljšanje infrastrukture i povećanje atraktivnosti za življenje i potencijalna ulaganja te jače uključivanje stanovnika u gospodarski i društveni život na području odabranih malih gradova.

Navedeni ciljevi namjeravaju se ostvariti integriranim i komplementarnim korištenjem EFRR sredstava namijenjenih ulaganjima u izgradnju društvene, komunalne i gospodarske infrastrukture u okviru OPKK i ESF sredstava namijenjenih pružanju socijalnih, obrazovnih, gospodarskih usluga i usluga vezanih za zapošljavanje u okviru OPULJP.

Pilot područja u kojima se provodi Program odabralo je MRRFEU temeljem kriterija unaprijed definiranih Operativnim programom Konkurentnost i kohezija, a to su: indeks višestruke deprivacije, veličina grada (10.000 do 35.000 stanovnika) te status okupiranosti centralnog naselja tijekom Domovinskog rata, pri čemu je jedno od pilot područja trebalo ispunjavati kriterij značajnog udjela romskog stanovništva. Slijedom navedenih kriterija, odlukom Ministarstva od 18. veljače 2015., odabrano je pet pilot područja: Vukovar, Beli Manastir, Petrinja, Benkovac i Knin, a poštujući obvezu značajnog udjela romske manjine, pilot područje Belog Manastira prošireno je na općinu Darda.

Sukladno metodologiji Programa, odabrani gradovi su kao pretkorak u korištenju sredstava u obvezi, u partnerstvu svih relevantnih dionika sa svog područja a uz osiguranu tehničku pomoć, na temelju analize specifičnih problema i potreba svakog pilot područja izraditi i uputiti na ocjenu i odobrenje Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova EU svoj intervencijski plan. Intervencijski plan je istovremeno i strateški i operativni planski dokument s jasnom vizijom i ciljevima razvoja pilot područja u kojem je naveden popis intervencija odnosno projekta i aktivnosti koji će se financirati na području grada.

Svakom od navedenih gradova po odobrenju Intervencijskog plana za njegovu provedbu odobrit će se nešto više od 23 milijuna EUR (19,5 MEUR EFRR te 4 MEUR ESF sredstava).

Dosadašnji tijek provedbe Programa i ključni rezultati:

- Uz podršku tehničke pomoći izrađene su analize specifičnih problema i potreba svakog pilot područja.
- Uspostavljeni su Odbor za ocjenjivanje (srpanj 2016.) koji provodi ocjenjivanje intervencijskih planova te Koordinacijski odbor (ožujak 2017.) osnovan u svrhu koordinacije i sustavnog praćenja provedbe Programa.
- Izrađen je i odobren intervencijski plan Grada Knina, kao pilot pilota, Odlukom o prihvaćanju Intervencijskog plana grada od 15. rujna 2016.
- Izrađeni i odobreni intervencijski planovi ostalih pilot područja (ožujak 2017.).

U okviru OPKK krajem 1. kvartala 2017. pokrenuta su 4 poziva za dostavu projektnih prijedloga: „Izgradnja kapaciteta za uspješnu fizičku, socijalnu i gospodarsku regeneraciju depriviranih područja, „Podrška u mapiranju siromaštva“, „Priprema dokumentacije i izgradnja kapaciteta za provedbu Intervencijskih planova malih gradova na ratom pogođenim područjima“ te „Provedba Intervencijskog plana Grada Vukovara“.

S obzirom da se radi o pilot Programu, Sporazumom o partnerstvu predviđeno je ovisno o uspješnosti pilot faze, njegovo širenje na druge male gradove u depriviranim područjima s 10.000 do 35.000 stanovnika. Odabir novih područja temeljit će se na rezultatima mapiranja siromaštva koje se izrađuje uz pomoć stručnjaka Svjetske banke. U okviru „mapiranja siromaštva“ osigurat će se daljnja razrada indeksa višestruke deprivacije što će omogućiti točno definiranje geografskih područja najviše pogođenih siromaštvom i degradacijom. Mogućnost širenja na nove gradove identificirane temeljem mapiranja siromaštva također će ovisiti i o preporukama evaluacije provedbe ovog pilot programa te o raspoloživim sredstvima. Potencijalno širenje uključuje pripremu intervencijskih planova za najmanje 5 novih gradova na depriviranim područjima.

Obzirom na ranu fazu provedbe Programa integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima još je rano govoriti o

rezultatima koji se očekuju u idućem izvještajnom razdoblju, a koji za cilj imaju: smanjiti socijalne nejednakosti, isključenost i siromaštvo; poboljšati infrastrukturu; povećati atraktivnost za življenje i potencijalna ulaganja te ojačati aktivno sudjelovanje stanovnika tih područja u gospodarskom i društvenom životu.

6. Prema potrebi, mjere koje su poduzete s ciljem jačanja kapaciteta tijela vlasti države članice i korisnika za upravljanje i korištenje sredstvima iz ESI fondova (članak 52. stavak 2. točka (f) Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Tijekom prve polovice 2016. godine, određena su Upravljačka tijela i Tijela za ovjeravanje u sustavima upravljanja i kontrole EFRR/KF te ESF, dok su vezano uz uspostavu sustava upravljanja i kontrole EFPR operativnog programa tijekom 2016. godine provedene pripremne aktivnosti, te se određivanje tijela očekuje u 2017. godini. Također, na razini EPFRR-a utvrđene su institucije koje obavljaju funkcije Upravljačkog tijela, Tijela za ovjeravanje, akreditirana je Agencija za plaćanja i Tijelo nadležno za akreditaciju Agencije za plaćanja.

Do kraja 2016. godine u središnjim tijelima državne uprave, uredima Vlade Republike Hrvatske, pravnim osobama s javnim ovlastima i zakladama uključenim u sustave upravljanja i kontrole korištenja europskih strukturnih i investicijskih fondova, bilo je zaposleno ukupno 1.141 službenika.

U okviru redovnih procedura upravljanja ljudskim potencijalima, ažurirane su analize radne opterećenosti tijela u sustavima upravljanja i kontrole korištenja ESI fondova, zadnje za period 2017.-2019. Rezultati analiza ukazuju na potrebu za značajnim jačanjem administrativnih kapaciteta u 2017. godini, te je u travnju 2017. godine Vlada Republike Hrvatske usvojila Odluku o zapošljavanju u središnjim tijelima državne uprave, pravnim osobama s javnim ovlastima i zakladama uključenim u sustave upravljanja i kontrole korištenja europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj, temeljem koje se obvezuju tijela u sustavu zaposliti ukupno 676 službenika u 2017. godini. Nadalje, nastavno na Odluku iz 2015. godine, kojom je utvrđen broj od 665 državnih službenika s posebnim koeficijentom složenosti poslova u travnju 2017. godine, a temeljem rezultata provedenih analiza radne opterećenosti te drugih relevantnih procjena potreba, izrađenih s obzirom na poslovne procese koji proizlaze iz preuzetih obveza u financijskim perspektivama Europske unije 2007.-2013. (zatvaranje Operativnih programa) i 2014.-2020. (prognoza dinamike objave poziva i ugovaranja, učešće u financijskim alokacijama, odgovornosti i funkcije pojedinih tijela), utvrđena je nužna potreba angažiranja većeg broja državnih službenika na poslovima upravljanja i kontrole korištenje ESI fondova u svrhu ažurnog provođenja svih poslovnih procesa te je Vlada donijela novu Odluku, kojom je utvrđen broj državnih službenika s posebnim koeficijentom složenosti od ukupno 1.168, odnosno 503 više u odnosu na 2015. godinu.

U odnosu na zadržavanje zaposlenika i uvjeta rada, Vlada RH, u suradnji s nadležnim upravljačkim tijelima, nastavila je podržavati i poticati zadržavanje razine plaća službenika zaposlenih na poslovima u tijelima koja su dobila dozvolu za rad od Europske komisije za upravljanje sredstvima Europske unije i koja upravljaju strukturnim instrumentima Europske unije, a kako je opisano u odjeljku prije.

Vezano uz mjere za razvoj vještina zaposlenika, upravljačka tijela nastavila su podržavati i poticati povećanje dostupnosti relevantnih edukacija, kao i spremnost tijela da financiraju poslijediplomske studije (što bi trebalo imati pozitivan učinak i na zadržavanje zaposlenika), pohađanje specijaliziranih programa i ishođenje certifikata koji će doprinijeti osobnom razvoju zaposlenika te ih profilirati u užem specijaliziranom području. Do kraja 2016. godine provedeno

je ukupno 86 radionica iz različitih područja upravljanja ESIF-om (Uvod u Europske strukturne i investicijske fondove te sustav upravljanja i kontrole korištenje sredstava; Odabir projekata te sklapanje i izmjene ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava; Provedba ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava; Praćenje, vrednovanje i izvještavanje; Upravljanje projektnim ciklusom; Komunikacija, informiranje i vidljivost u kontekstu fondova EU; Proces programiranja s naglaskom na Operativni program Konkurentnost i kohezija; Mogućnosti financiranja za projekte) s ukupno 1.829 sudionika. Nadalje, održano je ukupno 51 radionica (antidiskriminacija, ravnopravnost spolova i primjena Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom u ESI fondovima; javna nabava, državne potpore) s ukupno 1.527 polaznika. Provođenje edukacija nastavlja se u 2017. godini. Nadalje, nastavila se razmjena dobrih iskustava između samih tijela u sustavu/sustavima, te su osnovane mreže koordinatora za antidiskriminaciju, javnu nabavu, državne potpore, nepravilnosti, kao forumi za razmjenu iskustava i utvrđivanje stavova, vezano uz konkretnu tematiku u praksi. Također, nastavilo se i s razmjenom iskustava s drugim državama članicama, primjerice u okviru TAIEX REGIO PEER TO PEER inicijative, u kojoj je MRRFEU kao Upravljačko tijelo za EFRR i KF sudjelovalo u 3 razmjene sa stručnjacima iz drugih država članica EU, te je u sklopu jedne od navedenih razmjena u siječnju 2016. godine održana u Zagrebu dvodnevna radionica na temu verifikacije procedura javne nabave i upravljanja nepravilnostima, uz sudjelovanje 6 stručnjaka iz drugih država članica i oko 90 predstavnika tijela cjelokupnog sustava upravljanja i kontrole korištenja ESI fondova u Hrvatskoj, dok su tijekom dva studijska putovanja predstavnici Upravljačkog tijela također razmjenjivali iskustva u vezi obavljanja funkcija upravljanja i kontrole. U drugoj polovini 2016. održana je još jedna razmjena vezano uz korištenje ARACHNE alata.

U odnosu na mjere poduzete s ciljem jačanja kapaciteta korisnika za upravljanje i korištenje sredstvima iz ESI fondova, do kraja 2016. godine nadležna upravljačka tijela osigurala su i nastavila raditi na osiguravanju potencijalnim korisnicima pristupa ažuriranim informacijama o mogućnostima korištenje bespovratnih ESIF sredstava, objavljenim i planiranim natječajima, uvjetima za prijavu, te drugim važnim informacijama o postupcima dodjele koji su u tijeku ili u pripremi, uzimajući u obzir dostupnost elektroničkih ili drugih komunikacijskih usluga za potencijalne korisnike putem službenih web stranica SF www.strukturnifondovi.hr, www.esf.hr; ruralnirazvoj.hr, www.mps.hr/ribarstvo, ali i putem društvenih mreža (Facebook, Google+, Twitter, LinkedIn itd.), medijskih kampanja, dnevnih i drugih tiskovina, tematskih glasnika, organizacija informativnih događanja (konferencije, otvorena vrata), izradu i distribuciju promotivnih materijala, organizaciju informativnih i provedbenih radionica, sudjelovanje na događanjima u organizaciji različitih institucija kao što su županije, strukovna udruženja, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora, LAG-ovi i slično. Primjerice, u ožujku 2016., u Kongresnom centru Forum, zainteresiranoj javnosti su se predstavljale mogućnosti financiranja EFRR/ KF, ESF, EPFRR i EFPR u financijskoj perspektivi 2014.-2020. te su ujedno predstavljena postignuća operativnih programa iz prethodnog financijskog razdoblja, financiranih sredstvima EFRR-a i KF-a. Također, u lipnju 2016. godine održavana je tematska konferencija o mladim poljoprivrednicima, koja je bila izuzetno posjećena, a na kojoj su se okupili ugledni predavači s Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatske udruge mladih poljoprivrednika (HUMP), a svoja iskustva prenijeli su i predstavnici Slovenske udruge mladih poljoprivrednika. Ovo događanje iskorišteno je i za prikupljanje informacija o stvarnim problemima koji tište mlade poljoprivrednike i mlade u ruralnom prostoru uopće, a iskustva su iskorištena kod prilagodbe natječaja namijenjenog mladim poljoprivrednicima u okviru Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, koji je raspisan u prosincu 2016.

U okviru EFRR/KF, tijekom 2016. pokrenut je postupak dodjele sredstava za regionalne koordinate temeljem čega je ugovoren 21 projekt ukupne vrijednosti 3,9 MEUR (EU: 3,3

MEUR). Regionalni koordinatori djeluju u okviru regionalnih razvojnih agencija i tijela javne uprave. Osnovani su u svrhu učinkovite koordinacije i poticanja regionalnog razvoja sukladno Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 147/14). Dobivena sredstva koriste za jačanje i razvoj mreže podrške (potencijalnim) prijaviteljima i korisnicima EU fondova iz redova javnopravnih tijela, kroz savjetodavnu potporu u pogledu pripreme i provedbe projekata, informiranje šire javnosti o mogućnostima i provedbi EU fondova, potpora jačanju kapaciteta (potencijalnih) korisnika za pripremu i provedbu projekata i jačanje svojih kapaciteta za pružanje podrške javnopravnim tijelima u pripremi i provedbi projekata. Tijekom 2015. godine započela je, a tijekom 2016. nastavljena provedba projekata tehničke pomoći za 15 tijela u sustavu upravljanja i kontrole i horizontalna tijela, u okviru kojeg je ugovoreno ukupno 112,2 MEUR od ukupno dodijeljenih 118,8 MEUR.

U okviru ESF operativnog programa, tijekom 2016. godine dodijeljena su sredstva tehničke pomoći tijelima u sustavu kao i horizontalnim tijelima radi izgradnje njihovih administrativnih kapaciteta za učinkovito upravljanje i provedbu programa kroz obuku i edukaciju o modulima, metodologiji i instrumentima provedbe ESI/ESF fondova/a i aktivnosti koje se odnose na jačanje apsorpcijskih kapaciteta korisnika i regionalnih/lokalnih dionika kad je riječ o metodologijama obrade, priručnicima i prijavi projekata, u suradnji s korisnicima. Do kraja 2016. godine u tu svrhu ukupno je dodijeljeno 41,3 MEUR javnih sredstava. Do kraja 2016. godine ukupno je dodijeljeno dodatnih 0,4 MEUR državnim i javnim institucijama koje su unaprijed utvrđene kao potencijalni korisnici projekata izravne dodjele bespovratnih sredstava u okviru ESF-a, a po potrebi sredstva mogu biti dodijeljena i drugim državnim i/ili javnim institucijama za koje se utvrdi potreba i mogućnost financiranja pripreme projekata izravne dodjele bespovratnih sredstava.

U odnosu na CLLD pristup i prvo programsko razdoblje za njegovu primjenu u okviru EFPR-a, Ministarstvo poljoprivrede kao Upravljačko tijelo, započelo je se s informativnom kampanjom i namjenskim ad hoc jačanjem svijesti o CLLD-u u ribarstvenim područjima u suradnji s Europskom komisijom i FARNET-om, što se pobliže pojašnjava u Poglavlju 5.b o pregledu provedbe lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice (CLLD).

U 2017. informativne i promidžbene aktivnosti o EU fondovima intenzivirat će se kako bi se pružilo što više informacija o mogućnostima kroz ESIF-e.

U odnosu na zajedničke standarde kvalitete i vrednovanja, do kraja 2016. godine usvojeni su planovi vrednovanja u okviru EFRR-a, KF-a, ESF-a, dok su u okviru EPFRR-a i EFPR-a, isti dio usvojenih (operativnih) programa. Konačno, imajući u vidu prethodno izrađene i odobrene planove vrednovanja pojedinih programa i njihove ciljeve, vrednovanja na razini Sporazuma o partnerstvu obuhvatit će ona područja/ teme koje nisu i/ili ne mogu biti pokrivena planovima vrednovanja pojedinih programa, uključujući određene horizontalne teme primjenjive na više od jednog programa. Tijekom 2017. godine, planira se usvajanje Plana vrednovanja na razini Sporazuma o partnerstvu, dovršetak revidirane Strategije vrednovanja ESIF u RH te uspostava i redovito održavanje sastanaka Međuresorne evaluacijske radne skupine. Prikupljeni nalazi vrednovanja koristit će se kako bi se unaprijedio sustav upravljanja ESI fondovima i poboljšali rezultati intervencija te kako bi se na ukupnoj razini povećao učinak ESI fondova, ali i za unapređenje postojećih dokumenata te za kvalitetniju izradu budućih. Također, tijekom izvještajnog razdoblja nastavilo se s aktivnostima jačanja administrativnih kapaciteta tijela koja se bave vrednovanjem putem obuka, tematskih konferencija ali i kroz planiranje poboljšane strukturne reorganizacije, čije se ostvarenje očekuje tijekom 2017. godine.

7. Poduzete mjere i postignuti napredak prema smanjenju administrativnog opterećenja korisnika (članak 52. stavak 2. točka (g) Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Opći izazovi koji su utjecali na uspješnost pripreme i provedbe obuhvaćaju 2 ključna aspekta: kapacitete tijela u sustavima upravljanja i kontrola i korisnika (posebice za strateške i infrastrukturne projekte, uključujući velike) za kvalitetan i pravovremen razvoj zalihe projekata i pripremu projektne dokumentacije te iznalaženje odgovarajuće usklađenosti između osiguravanja primjerenog opterećenja za prijavitelje/korisnike tj. zahtjevnosti administrativnih postupaka i osiguravanja pouzdanog upravljanja sredstvima. U 2015. godini utvrđivane su potrebe i problemi na koje se odgovorilo identificiranjem mjera Akcijskog plana u 2016. godini, koje je obuhvatio prioritetni nacionalni Akcijski plan za povećanje učinkovitosti korištenja ESI fondova za 2016.-2018. (usvojen od Vlade RH u lipnju 2016.), a sukladno Nacionalnom programu reformi kratkoročno uključuju pojednostavnjenje procedura, smanjenje složenosti sustava, olakšavanje zapošljavanja u sustavu, uvođenje timova za pomoć u pripremi i provedbi projekata, poboljšanje modela ex ante kontrole javne nabave, jačanje administrativnih kapaciteta na svim razinama i sl. Prve mjere koje su se djelomično i provele u 2016. uključuju pojednostavljenje procedura i dodatnu standardizaciju postupaka, aktivaciju financijskih mehanizama te početkom 2017. smanjenje kompleksnosti sustava upravljanja i kontrole. Na temelju praćenja postupanja nadležnih tijela u okviru financijskih razdoblja 2007.-2013. i 2014.-2020. utvrđeno je postojanje mogućnosti pojednostavljenja određenih procedura, koja su i provedena. Ista se odnose na nekoliko ključnih aspekata kojima je cilj smanjiti administrativno opterećenje tijela u sustavu upravljanja i kontrole, kao i korisnika, odnosno smanjiti trajanje postupka dodjele bespovratnih sredstava, od trenutka podnošenja projektnog prijedloga do sklapanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, uz osiguravanje poštivanja temeljnih načela na kojima se temelji postupak dodjele bespovratnih sredstava.

Tako je u travnju 2016. donesena verzija 2.0 Zajedničkih nacionalnih pravila u okviru EFRR/KF. U odnosu na faze postupka dodjele bespovratnih sredstava, cjelokupni postupak koncipiran je u najviše 5 faza, umjesto prethodnih 7, kako bi se dodjela sredstava pojednostavila i ubrzala. U svrhu pojednostavljenja i prilagodbe poslovnih procesa, za koje se u praksi ocijenilo da su moguće i neophodne, uvedene su metodološke novine u pogledu odabira nabava za ex ante provjeru (uzima se u obzir vrijednost nabave, ovisno o zahtjevnostima i specifičnostima pojedinog projekta), a iste su primjenjive i u okviru ESF-a. U odnosu na ex post provjere postupka nabave, kao i komunikaciju između nadležnih tijela u pogledu zahtjeva za plaćanje i dostavljanje odluke o nepravilnostima, utvrđene su procedure koje jamče smanjenje administrativnog opterećenja i veću razinu kvalitete komunikacije između nadležnih tijela (prvenstveno skraćivanje vremena u kojem se postupa). Pojednostavljen je i postupak u području upravljanja nepravilnostima u financijskom razdoblju 2014.-2020., uvažavajući sve zahtjeve iz članka 122. Uredbe (EU) br. 1303/2013. Nakon svakih 100 riješenih prigovora u Upravljačkom tijelu za OP Konkurentnost i kohezija priprema se izvješće o postupanju i praksi Komisije za razmatranje prigovora koje se potom distribuira ustrojstvenim jedinicama u UT-u, svim posredničkim tijelima, Tijelu za reviziju te Tijelu za ovjeravanje. Na taj način radi se na sprečavanju pogreški koje čine prijavitelji prilikom pripreme projektne prijedloga, poboljšava se i unapređuje tekst Poziva te ukazuje na propuste tijekom ocjenjivanja projektnih prijedloga.

U odnosu na smanjenje kompleksnosti sustava upravljanja i kontrole, početkom 2017. godine, došlo je do određenog smanjenja zahvaljujući promjenama u djelokrugu ministarstava, slijedom aktivnosti provedenih u 2016. Također, pripremana je i izmjena Uredbe o tijelima u sustavu, koja predviđa daljnja smanjenja, a usvojena je u veljači 2017. Izdana je uputa za primjenu pojednostavljenih mogućnosti financiranja pri korištenju bespovratnih sredstava, a s ciljem daljnjeg poticanja primjene pojednostavljenih mogućnosti financiranja u praksi. Vezano uz

uvođenje e-projektne prijave i e-izvještavanja u tijeku je dorada korisničkog portala, te se u 2017. godini očekuje puštanje korisničkog portala u rad, kao i dovršetak procesa uvođenja ključnih funkcionalnosti IT Sustava upravljanja informacijama (ESIF MIS), koji se odnosi na EFRR, KF i ESF. Također, vezano uz postojeći ESIF MIS sustav, krajem 2016. godine izvršene su određene nadogradnje postojećih funkcionalnosti na način da isti omogući bilježenje relevantnih dokumenata u sustavu kao što su ugovor i svaka izmjena ugovora, dokumenti vezani uz plaćanje predujmova, relevantni dokumenti vezani uz zahtjeve za nadoknadu sredstava, plaćanja te povrati i financijske korekcije.

U okviru ESF operativnog programa, tijekom 2016. također se intenziviralo pojednostavljenje procedura te su napravljene manje izmjene nacionalnih Smjernica za ESF. Pojednostavljen je postupak odabira kroz prilagodbu faza u procesu evaluacije, ublaženi su nužni uvjeti za registraciju, prilagođeni i pojednostavljeni obrasci i kontrolne liste koji se koriste u fazi postupka odabira i jasnije definirani tehnički detalji vezani uz ovu fazu, olakšane provjere vezane uz nabave do određenih iznosa. Krajem 2016. i u prvoj polovici 2017. godine nastavilo se s radom na izmjenama poslovnih procesa za ESF kako bi se došlo do standardizacije postupanja tijela u sustavu te općenito smanjenja kompleksnosti sustava: optimizacija/ubrzavanje postupaka odabira/evaluacije, restrukturiranje pravila o upravljanju i provedbi ugovora, povećanje korištenja pojednostavljenih troškova opcija definiranih temeljem zakonodavnog okvira EU, prilagodba postojećih kriterija odabira koji će omogućiti efikasnije i kvalitetnije odvijanje evaluacijskih postupaka, korištenje jedinstvenog prijavnog obrasca za sve pozive za dostavu projektnih prijedloga – jasne poveznice između kriterija odabira i podataka u Prijavnom obrascu, prilagodba Zahtjeva za nadoknadom sredstava prilagođenog provjerama vezanim uz sudionike (sudjelovanje ciljanih skupina), jasna pravila vezana uz neizvršavanje dogovorenih rezultata (isporučenih proizvoda, pruženih usluga) i pokazatelja projekta (sudjelovanje ciljanih skupina).

Praksa je pokazala kako postupak obrade po procedurama objave natječaja u okviru programa EPFRR-a, traje nedopustivo dugo s jedne strane, a s druge strane rokovi za obradu nisu jasno postavljeni. Dodatna otežavajuća okolnost, koja se pojavila pri obradi prijave je određen broj sumnji na nepravilnosti, što je dodatno opterećenje u sustavu. Uočen je velik broj prigovora korisnika vezano za tumačenje pravnih osnova za pojedine natječaje, te sustav odgovaranja na pitanja korisnika. Odgovori su ponekad bili dvosmisleni i potencijalno su dovodili korisnike u zabludu. Stoga se kao rješenje nametnula ideja da se izradi i usvoji jedinstveni Pravilnik o provedbi Programa ruralnog razvoja. Kao podloga za izradu jedinstvenog pravilnika, koristit će se revidirani Pravilnik o provedi mjere 4, podmjere 4.1, koji je stupio na snagu u travnju 2017. godine. Navedenim Pravilnikom uvedena su značajna pojednostavljenja procedura: prijave na natječaj odvijaju se u dvije faze, odvojeni su natječaji za mikro, male i srednje i natječaji za velike korisnike; obrada natječaja traje maksimalno 120 dana (ne računajući vrijeme koje korisnik ima za dostavu dokumentacije), za prijavu na natječaj potrebna je minimalna dokumentacija u prvoj fazi, dok dodatnu dostavljaju samo oni koji prođu prvu fazu. Preduvjet za ovaj korak jest usvajanje novog nacionalnog zakonodavnog okvira (Zakon o poljoprivredi, izmjena Uredbe o tijelima u sustavu), što se očekuje do kraja 2017. godine. Nadalje, tijekom 2017. godine Upravljačko tijelo nastavlja raditi na omogućavanju prikupljanja dokumenata potrebnih za prijavu na natječaj unutar sustava kako bi se izbjeglo da se dokumenti raspoloživi unutar sustava traže od korisnika, primjerice e-dozvole, povezivanje s FINA-om (Financijska agencija) i dr.

U okviru operativnog programa EFPR-a tijekom izvještajnog razdoblja također je vidljiva tendencija smanjivanja natječajne dokumentacije koju dostavlja korisnik, na način da većinu dokumentacije kojom se dokazuje udovoljavanje određenim uvjetima i kriterijima, a koju izdaju središnja tijela državne uprave, Upravljačko tijelo ishodi umjesto korisnika. U 2017.

godini nastaviti će se revizija pravilnika o uvjetima, kriterijima i načinima dodjele potpore u okviru pojedine mjere (gdje je to moguće), na način da se izradi jedan pravilnik po mjeri, koji bi važio do kraja programskog razdoblja, a na temelju kojeg bi se, ovisno o raspoloživim sredstvima, objavljivali natječaji kojima se propisuju elementi tehničke prirode, kao što je dokumentacija, rokovi i način dostave zahtjeva i slično.

Tijekom izvještajnog razdoblja nastavilo se s korištenjem i unapređenjem web stranice www.strukturnifondovi.hr, kako bi se potencijalnim korisnicima na jednom mjestu osigurao pristup ažuriranim informacijama o mogućnostima korištenja ESIF sredstava, objavljenim i planiranim natjecajima, uvjetima za prijavu, te drugim važnim informacijama o postupcima dodjele koji su u tijeku ili u pripremi.

8. Uloga partnera iz članka 5. Uredbe (EU) br. 1303/2013 u provedbi sporazuma o partnerstvu (članak 52. stavak 2. točka (h) Uredbe (EU) br. 1303/2013)

a) **Opis i procjena uloge odabranih partnera u izradi izvješća o napretku**, s obzirom na sporazum o partnerstvu.

Izvješće o napretku Sporazuma o partnerstvu temelji se na podacima iz Godišnjih izvješća o provedbi (operativnih) programa za 2015. i 2016., koja su već predstavljena partnerima te su usvojena na odgovarajućim odborima za praćenje (operativnih) programa, sukladno propisanim i utvrđenim procedurama.

Nacionalni koordinacijski odbor za europske strukturne i investicijske fondove i instrumente Europske unije u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Nacionalni koordinacijski odbor) je uz postojeće tematske pododbore u 2017. osnovao Pododbor za praćenje Sporazuma o partnerstvu, a radi osiguravanja kontinuirane primjene načela partnerstva, posebice radi sudjelovanja u izradi te konačno i usvajanja Izvješća o napretku Sporazuma o partnerstvu. U rad Pododbora uz predstavnike Koordinacijskog i upravljačkih tijela (operativnih) programa financijske perspektive 2014. - 2020. i relevantnih dionika sustava uključeni su i predstavnici relevantnih partnera (civilno društvo, socijalni partneri, gospodarski partneri, privatni sektor, nadležna tijela na lokalnoj i regionalnoj razini, predstavnici akademske zajednice itd.), bilo kroz instituciju stalnog članstva ili kroz ad hoc sudjelovanje na sjednicama Pododbora.. Članovima Pododbora je nacrt Izvješća o napretku Sporazuma o partnerstvu podnesen na uvid i komentiranje te su zaprimljeni komentari raspravljeni na sjednici Pododbora održanoj 22. kolovoza 2017. Po adresiranju komentara, konačni nacrt Izvješća o napretku Sporazuma o partnerstvu usvojen je od članova Pododbora.

b) **Opis i procjena uključenosti odabranih partnera u provedbi programa**, uključujući sudjelovanje u odborima za praćenje programa.

Tijekom izrade Sporazuma o partnerstvu Republike Hrvatske i (operativnih) programa uključeni su relevantni partneri, odnosno predstavnici organizacija civilnog društva, socijalnih partnera, gospodarskih partnera i privatnog sektora, nadležnih tijela na lokalnoj i regionalnoj razini, itd.

Nadalje, Odbori za praćenje (OzP) za svaki (operativni) program, uključuju predstavnike relevantnih partnerskih organizacija (civilno društvo, socijalni partneri, gospodarski partneri, privatni sektor, nadležna tijela na lokalnoj i regionalnoj razini, predstavnici akademske zajednice itd.). U okviru **EFRR-a i KF-a**, partneri su, kroz članstvo u Odboru za praćenje, pratili provedbu Operativnog programa Konkurentnost i kohezija, a sukladno članku 110. Uredbe (EU) br. 1303/2013, sudjelovali u svim aktivnostima radi ispunjavanja dužnosti

odbora za praćenje, sukladno članku 110. Uredbe (EU) br. 1303/2013. Posebice, sudjelovali su u razmatranju i odobravanju metodologije i kriterija korištenih pri odabiru operacija.

Ista praksa se primjenjuje i u okviru **ESF-a, EPFRR-a te EFPR-a**.

U okviru Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, pojedini partneri, sukladno sektorskoj nadležnosti, sudjelovali su i u izradi Uputa za prijavitelje i korisnike OPKK o provedbi horizontalnih načela, kroz razne sastanke i savjetovanja s institucijama i predstavnicima civilnog društva vezano uz zakonodavni okvir, primjere i mogućnosti promicanja ravnopravnosti žena i muškaraca, zabrane diskriminacije, pristupačnosti za osobe s invaliditetom i održivog razvoja.

Za dodatnu uključenost partnera u proces provedbe, osim (formalnih ili neformalnih) radnih savjetodavnih skupina za pripremu natječajne dokumentacije, kao primjerice u okviru **EFRR i KF**, ključan je zahtjev za provođenjem javnog savjetovanja za otvorene pozive na dostavu projektnih prijedloga, čime se osigurava mogućnost utjecaja i povratne informacije dionika još prije pokretanja postupka dodjele. Savjetovanje se provodi bilo putem e-savjetovanja ili javnom usmenom raspravom, a obuhvaća objavu ključnih dijelova dokumentacije. Nadalje, u okviru **EPFRR, te u okviru EFPR** u izradi pravilnika o uvjetima, kriterijima i načinima dodjele potpore u okviru pojedinih mjera/podmjera/tipova operacije, redovno sudjeluju sektorski predstavnici, ovisno o prioritetu u okviru kojeg se mjera/podmjera/tip operacije provodi, tj. ovisno o sektoru/podsektoru na koji se ulaganja odnose. Istovremeno sa sektorskim konzultacijama, nacrti pravilnika objavljuju i na Internet stranicama portala namijenjenog savjetovanju sa zainteresiranom javnosti, tzv. E-savjetovanje. U okviru ovog postupka, svi predstavnici šire javnosti imaju mogućnost uvida u prijedlog pravilnika te davanja mišljenja i prijedloga na isti.

c) Drugi elementi, prema potrebi.

U pogledu vrednovanja, primjerice Planom vrednovanja u okviru **ERFF-a i KF-a**, omogućeno je sudjelovanje partnera i u radu Upravljačke skupine za vrednovanje, što će se uzimati u obzir i prilikom oblikovanja i provođenja vrednovanja. Konačno, samo poštivanje načela partnerstva u sustavima upravljanja i kontrole bit će predmet vrednovanja ispunjavanja horizontalnih načela na razini Sporazuma o partnerstvu, koje se planira započeti u drugoj polovici 2017. godine. Nadalje, primjerice u okviru **EPFRR-a**, između ostalog, uloga Odbora za praćenje, je i praćenje i analiza aktivnosti i rezultata provedbe Evaluacijskog plana te članovi mogu dati preporuke Upravljačkom tijelu u vezi provedbe i evaluacije programa, a zatim pratiti poduzete radnje kao rezultate evaluacijskih preporuka.

Nadalje, **vezano uz izgradnju kapaciteta, nastavilo se s pripremom i provedbom odgovarajućih aktivnosti**. Primjerice u okviru **EPFRR-a**, odnosno Evaluacijske radne skupine, koja se sastoji od niza relevantnih partnera/stručnjaka, održavane su godišnje radionice izgradnje kapaciteta u suradnji s European Evaluation Helpdesk for Rural Development: "EvaluationWORKS! 2015" s temom „Uvod u Zajednički sustav za praćenje i evaluaciju Lokalnih akcijskih grupa (LAG-ova)“ (studeni 2015. godine) i "EvaluationWORKS! 2016" s temom „Izvješćivanje o procjeni provedbe (evaluacije) PRR-a u Godišnjem provedbenom izvješću 2017“ (studeni 2016. godine). U radu Evaluacijske radne skupine sudjeluju i ostali stručnjaci po potrebi, a na godišnje radionice, kao i prezentacije evaluacijskih izvješća, se poziva širi krug zainteresiranih dionika. Nadalje, Upravljački odbor Mreže za ruralni razvoj sastavljen je također od predstavnika gospodarskih i socijalnih partnera, organizacija civilnog društva, uključujući i organizacije koje se bave okolišem, nevladinih udruga, LAG-ova, tijela odgovornih za promociju jednakosti i

nediskriminaciju, itd. te su isti sudjelovali na nekoliko radionica i seminara u organizaciji raznih institucija u cilju jačanja administrativnih kapaciteta i razmjene informacija.

9. Sažetak poduzetih mjera u odnosu na primjenu horizontalnih načela i ciljeva politike za provedbu ESI fondova (članak 52. stavak 2. točka i. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

(a) **Sažetak poduzetih mjera** s obzirom na primjenu horizontalnih načela kako bi se osigurala promocija i praćenje tih načela u različitim vrstama programa, uz upućivanje na sadržaj partnerskog sporazuma:

(1) ravnopravnost spolova, nediskriminacija, dostupnost za osobe s invaliditetom

Načela borbe protiv diskriminacije, jednakosti spolova, prava osoba s invaliditetom, uz ostala ljudska prava, ugrađena su na najvišoj nacionalnoj razini putem Ustava, odluka Vlade i Sabora. Uz postojeći zakonodavni i strateški okvir, tijekom izvještajnog razdoblja nastavilo se raditi na Nacionalnom planu borbe protiv diskriminacije za razdoblje 2017.-2021., čije se usvajanje očekuje tijekom 2017. godine. U prvoj polovici 2017. godine usvojena je Nacionalna strategija za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom 2016.-2020.

U odnosu na provedbu ESI fondova, svi relevantni dionici i partneri uključeni su u rad Odbora za praćenje provedbe (operativnih) programa, tj. članovi odbora su između ostaloga, i predstavnici tijela odgovornih za promicanje nediskriminacije i jednakih mogućnosti, ravnopravnosti spolova i prava osoba s invaliditetom. Tijekom 2016. godine uspostavljena je Mreža koordinatora za nediskriminaciju, nastavlja s radom i u 2017. godini. Radi provođenja mjera za osposobljavanje osoblja uključenog u upravljanje i kontrolu ESI fondova na području zakonodavstva EU koje se odnosi na antidiskriminaciju, ravnopravnost spolova i prava osoba s invaliditetom, do kraja 2016. godine edukaciju pod istim nazivom prošlo je 909 državnih službenika zaposlenih u sustavima upravljanja i kontrole ESIF, te se ista nastavlja i u 2017. godini.

U odnosu na adresiranje horizontalnih pitanja tijekom prijave i provedbe u okviru EFRR-a i KF-a, u svibnju 2016. donesena je Uputa za prijavitelje i korisnike OPKK o provedbi horizontalnih načela, koje korisnici koriste prilikom pripreme i provedbe projekata, a kao nadogradnju UT je izradilo i Upute za posrednička tijela o pripremi natječajne dokumentacije te praćenju i izvještavanju o horizontalnim načelima. U dokumentaciju postupaka dodjele ugrađene su odredbe koje se odnose na promicanje horizontalnih načela. Ovisno o svrsi i obujmu projekata, neutralni doprinos pojedinom horizontalnom načelu je obavezan dok se pozitivni doprinos dodatno boduje.

U okviru ESF-a informacije o doprinosu projekta horizontalnim načelima se navode kroz projektnu prijavu, naknadno prate tijekom provedbe i o njima izvještava u okviru izvješća nakon provedbe projekta. Nadalje, kako bi se osigurala provedba članka 9. Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom UT je za korisnike ESF-a razvilo i na mrežnim stranicama objavilo Smjernice, kao pomoć prijaviteljima i korisnicima pri utvrđivanju primjenjivih zahtjeva za osiguranje pristupačnosti za osobe s invaliditetom koje je potrebno uzeti u obzir prilikom pripreme i provedbe projekata, kao i radi razmatranja dodatnih prilika za njihovo promicanje.

U okviru provedbe EPFRR-a i EFPR-a u izradi pravilnika o uvjetima, kriterijima i načinima dodjele potpore u okviru pojedinih mjera, redovno sudjeluju sektorski predstavnici, ovisno o prioritetu u okviru kojeg se mjera provodi, tj. ovisno o podsektoru na koji se mjera odnosi. Istovremeno sa sektorskim konzultacijama, nacrti pravilnika za mjere se objavljuju i na E-savjetovanju. U okviru postupka, svi predstavnici šire javnosti imaju mogućnost uvida u prijedlog pravilnika te davanja mišljenja i prijedloga na isti. U okviru EFPR-a, a s obzirom na specifičnost mjera, a i samog sektora ribarstva, posebne mjere kojima se uzimaju u obzir načela ravnopravnosti spolova, nediskriminacije te

dostupnosti za osobe s invaliditetom, su najviše prisutne u okviru CLLD pristupa, tj. provedbe LRSR-a te je kao jedan od kriterija za odabir LRSR-a kriterij vezan uz primjenu ovih načela, tj. predviđeno je davanje prednosti kroz dodjelu bodova, onim LRSR-ima koje obuhvaćaju što veći broj ovih načela.

(2) održivi razvoj (zaštita okoliša, učinkovitost resursa, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodba, bioraznolikost i sprječavanje rizika)

U okviru EFRR, KF i ESF, Upute za prijavitelje i/ili korisnike o provedbi horizontalnih načela imaju svrhu pomoći prijaviteljima i/ili korisnicima utvrditi primjenjive zahtjeve promicanja održivog razvoja, kao jednog od horizontalnih načela. U skladu s Uputama, načela održivog razvoja trebaju se integrirati u svaki projekt u sklopu njegove pripreme i provedbe. Ovisno o svrsi i obujmu projekta, neutralni doprinos pojedinom horizontalnom načelu je obavezan dok se pozitivni doprinos dodatno boduje. U skladu s potrebama pojedinih specifičnih ciljeva, organizirane su radionice za posrednička tijela, s naglaskom na konstruktivno integriranje načela održivog razvoja u sve projekte, ovisno o opsegu i svrsi.

U okviru EPFRR-a definirane su mjere 10 Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene, te 11 Ekološki uzgoj, čijom provedbom se direktno utječe na očuvanje i zaštitu okoliša, smanjenje stakleničkih plinova te klimatskih promjena. Svi korisnici IAKS mjera ruralnog razvoja dužni su završiti izobrazbu na kojoj se posebna pažnja posvećuje zaštiti i očuvanju okoliša te bioraznolikosti. Također, kroz investicijske aktivnosti u mjeri 4 Ulaganja u fizičku imovinu posebna pažnja posvećuje se investicijama u području ekološke mreže NATURA 2000 te područjima definiranim kao ranjiva na nitrate. U okviru EFPR-a, je definiran i veliki broj mjera za promicanje održivog razvoja, posebno promicanje i zaštitu bioraznolikosti Natura 2000 područja te ostalih zaštićenih područja, prvenstveno morskih. Uz mjere u okviru ostalih prioriteta Unije, obje mjere u okviru prioriteta Unije 6 su namijenjene upravo promicanju zaštite morskog okoliša, održivog korištenja morskih i obalnih resursa te unaprjeđenju znanja o morskome okolišu. Također, kako bi se u obzir uzela ova načela, u okviru pojedinih mjera su definirani kriteriji za odabir na temelju koji se dodjeljuju bodovi, tj. daje prednost operacijama koje doprinose smanjenju negativnog utjecaja na okoliš ili povećanju pozitivnog. Tijekom 2016. godine je provedeno nekoliko mjera, a kojima se promiče održivi razvoj, i to mjera produktivnih ulaganja u akvakulturu, energetske učinkovitosti i ublažavanja klimatskih promjena te trajnog i privremenog prestanka ribolovnih aktivnosti.

U odnosu na stratešku procjenu utjecaja na okoliš, povezani zakonodavni okvir za postojanje mjera za djelotvornu primjenu Direktive 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš i Direktive 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o procjeni utjecaja na okoliš i strateškoj procjeni okoliša (Zakon o zaštiti okoliša i relevantni podzakonski akti) uspostavljen je još u trenutku usvajanja Sporazuma o partnerstvu te se sve aktivnosti provode u skladu sa zahtjevima gore navedenih propisa. U okviru EFRR i KF, nadležno Upravljačko tijelo izdalo je i dopunilo tijekom izvještajnog razdoblja Uputu kojom se propisuje potreba ishođenja mišljenja nadležnog tijela (Ministarstva zaštite okoliša i energetike) o ocjeni usklađenosti projekta (zahvata) sa zahtjevima Direktive 2011/92/EU o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš.

Nadalje, od korisnika se očekuje da dokažu odgovarajućom dokumentacijom kako operacije neće imati štetan utjecaj na okoliš, potvrditi da su ekološki neutralne i/ili da će pozitivno doprinijeti održivom razvoju, pridržavajući se pritom zakonskih odredbi koje

predstavljaju minimalne zahtjeve pri provedbi horizontalnih politika, kao što su zahtjevi nacionalnog zakonodavstva u vezi sa zaštitom okoliša odnosno zaštitom prirode. Primjerice, u okviru EFRR i KF, prijavitelji trebaju pokazati ne samo kako će u najvećoj mogućoj mjeri ublažiti bilo kakve negativne ekološke učinke koji se mogu povezati s projektom (u skladu s načelom 'onečišćivač plaća', inkorporiranog u Zakon o zaštiti okoliša), nego i kako će u najvećoj mogućoj mjeri uvećati pozitivne učinke. Također, operacije trebaju biti u skladu sa svim nacionalnim zakonima i pravilima prostornog planiranja i građenja, a u slučaju operacija koje promiču obnovljive izvore energije i/ili održivo korištenje prirodnih resursa (kroz uvođenje procesa energetske uštede, recikliranja, korištenja OIE-a itd.), izgradnju na već izgrađenom zemljištu i/ili korištenje kriterija zelene javne nabave, istima se često dodjeljuju dodatni bodovi ili se korisnike obvezuje na osmišljavanje dodatnih aktivnosti koje promiču održivi razvoj. Korisnike se ponekad traži i da predoče kako su maksimalno iskoristili mogućnosti za poboljšanje učinkovitost resursa smanjenjem potrošnje energije i vode te smanjenjem stvaranja otpada.

U odnosu na primjenu zelene javne nabave na nacionalnoj razini, jačanje instrumenata održive i zelene javne nabave predviđeno je Strategijom održivog razvitka RH (Narodne novine, broj 30/09) i Strategijom energetskog razvoja RH (Narodne novine, broj: 130/09). Kako bi se i RH što prije priključila drugim europskim državama i dala svoj doprinos promicanju politike održive potrošnje i proizvodnje, Vlada RH još je 2015. godine donijela Odluku o usvajanju Nacionalnog akcijskog plana za zelenu javnu nabavu za razdoblje od 2015. – 2017. s pogledom do 2020. godine, čija je svrha da se kroz sustav javne nabave u RH potakne nabava proizvoda i usluga koje imaju manji okolišni otisak u odnosu na istovrsne proizvode i usluge, odnosno definiranje aktivnosti koje će dovesti do toga. U planu je i izrada Akcijskog plana za razdoblje 2018.-2020., a cilj oba akcijska plana je do 2020. u 50% postupaka javne nabave u Hrvatskoj uključiti neka od mjerila zelene javne nabave. Primjerice, osim dodjele dodatnih bodova za primjenu zelene javne nabave, u okviru EFRR i KF korisnici često trebaju dokazati da će voditi računa o ekološkim, društvenim i gospodarskim koristima u postupku nabave, što se može postići primjenom jasnih i provjerljivih ekoloških kriterija za proizvode i usluge u njihovim tehničkim specifikacijama.

(b) Sažetak dogovora provedenih kako bi se osiguralo uključivanje ciljeva horizontalne politike s obzirom na sadržaj sporazuma o partnerstvu.

Kao i kod izrade OP-a, i u samoj provedbi sudjeluju svi relevantni partneri i dionici u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) br. 1303/2013, tj. nadležna gradska i ostala tijela javne vlasti, gospodarski i socijalni partneri, nadležna tijela koja predstavljaju civilno društvo, uključujući i partnere za okoliš, nevladine organizacije, te tijela nadležna za promicanje društvene uključenosti, ravnopravnosti spolova i nediskriminacije. Postupak odabira dionika i partnera je transparentan, u skladu s načelima partnerstva, višerazinskog upravljanja, supsidijarnosti i proporcionalnosti.

Za dodatnu uključenost partnera u proces provedbe u okviru **EFRR-a, KF-a i ESF-a**, ali i **EPFRR-a** i **EFPR-a**, provodi se i savjetovanje, putem e-savjetovanja (<https://savjetovanja.gov.hr/>) ili javnom usmenom raspravom, a obuhvaća objavu ključnih dijelova natječajne dokumentacije (indikativni popisi uvjeta za prihvatljivost, prihvatljivih aktivnosti, najniži i najviši iznos bespovratnih sredstava, udio prijavitelja u sufinanciranju, prihvatljivu lokaciju projekta, popis popratne dokumentacije koja će se tražiti od prijavitelja, popis neprihvatljivih izdataka) kod EFRR-a, KF-a i ESF-a. U okviru **EPFRR** dionici su

uključeni već u fazi izrade mjera, pravilnika te fazama donošenja kriterija odabira, kao i fazama informiranja i educiranja o mjerama ruralnog razvoja. Svi provedbeni dokumenti prolaze i obvezno javno savjetovanje, čime je javnosti omogućeno pravo na pristup informacijama, ali i aktivno sudjelovanje u kreiranju poljoprivredne politike. Specifična pitanja vezana za zaštitu okoliša i prirodu usuglašavaju se s Ministarstvom zaštite okoliša i prirode. Konačno, u okviru **EFPR-a**, u izradi pravilnika kojima se definiraju uvjeti, kriteriji i načini dodjele potpore u okviru pojedinih mjera, sudjeluju predstavnici sektora ribarstva i akvakulture, ovisno o prioritetu u okviru kojeg se mjera provodi, tj. ovisno o podsektoru na koji se mjera odnosi (sektorske konzultacije). Po potrebi se u izradu uključuju i nadležna tijela, ako pravilnik obuhvaća i propise iz njihove nadležnosti i djelokruga rada, kao što je npr. tijelo nadležno za zaštitu okoliša i prirode u odnosu na propise iz tog područja ili tijelo nadležno za područje gradnje i prostornog planiranja u odnosu na propise iz tog područja te tijelo nadležno za pomorstvo u odnosu na propise koji uređuju pomorstvo. Istovremeno sa sektorskim konzultacijama, nacrti pravilnika za mjere se objavljuju i u tzv. E-savjetovanju, čime svi predstavnici šire javnosti imaju mogućnost uvida u prijedlog pravilnika te davanja mišljenja i prijedloga na isti.

U okviru **EFRR-a** i **KF-a**, pojedini partneri, sukladno sektorskoj nadležnosti, sudjelovali su u izradi Uputa za prijavitelje i korisnike OPKK o provedbi horizontalnih načela, kroz brojne sastanke i savjetovanja s institucijama i predstavnicima civilnog društva vezano uz zakonodavni okvir, primjere i mogućnosti promicanja ravnopravnosti žena i muškaraca, zabrane diskriminacije, pristupačnosti za osobe s invaliditetom i održivog razvoja.

U pogledu vrednovanja, Planom vrednovanja OPKK (EFRR i KF), omogućeno je sudjelovanje partnera i u radu Upravljačke skupine za vrednovanje, predviđanjem mogućnosti uključivanja osoba koje imaju specifičan interes za vrednovanje OPKK, a što će se uzimati u obzir prilikom oblikovanja i provođenja vrednovanja. Samo poštivanje načela partnerstva u sustavu upravljanja i kontrole bit će predmet vrednovanja ispunjavanja horizontalnih načela u okviru Vrednovanja sustava upravljanje i kontrole koje se planira provoditi u 2017.

Što se tiče posebnih mjera, a s obzirom na specifičnost mjera Operativnog programa (EFPR), i sektora ribarstva, posebne mjere kojima se uzimaju u obzir načela su najviše prisutne u okviru CLLD pristupa, tj. provedbe LRSR-a. Naime, jedan od kriterija za odabir LRSR-a je kriterij vezan uz primjenu ovih načela, tj. predviđeno je davanje prednosti kroz dodjelu bodova, onim LRSR-ima koje obuhvaćaju što veći broj ovih načela.

Predstavnici upravljačkih tijela te KT-a sudjeluju na sastancima Hrvatske evaluatorske mreže (HEM), neformalne mreža stručnjaka zainteresiranih za praksu i metode vrednovanja koju koordinira Ekonomski institut Zagreb. U okviru HEM-a se umrežavaju i razmjenjuju iskustva te razvijaju znanje korisnici rezultata vrednovanja, stručnjaci za vrednovanje iz tijela državne i javne uprave te stručnjaci iz privatnog sektora.

DIO II.

Informacije o Inicijativi za zapošljavanje mladih i njezina procjena (za potrebe članka 19. stavka 5. Uredbe (EU) br. 1304/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (8))

10. Provedba Inicijative za zapošljavanje mladih (članak 19. stavak 5. Uredbe (EU) br. 1304/2013)

- (a) **Opći opis provedbe Inicijative** za zapošljavanje mladih, uključujući način na koji se Inicijativom pridonosi provedbi Jamstva za mlade te konkretne primjere intervencija koje se podupiru u okviru Inicijative.

Ukupna alokacija za provedbu Inicijative za zapošljavanje mladih (u daljnjem tekstu: IZM) iznosi 144 MEUR, od čega je 77,9 MEUR alocirano iz ESF-a, a 66,2 MEUR je specifična alokacija IZM-a.

Mjere IZM-a direktno doprinose ciljevima obiju cjelina Garancije za mlade (GzM): mjerama obrazovanja cilja se na smanjivanje ranog napuštanja obrazovanja i nemogućnost stjecanja kompetencija za tržište rada, a mjerama stručnog osposobljavanja, potporama za zapošljavanje, javnim radovima i potporama za samozapošljavanje doprinosi se aktivaciji mladih na tržište rada. IZM je komplementaran ostalim aktivnostima koje se provode u okviru GzM-a. Ovom inicijativom financiraju se mjere koje izravno pomažu osobama mlađim od 25 godina.

Tipični primjeri intervencija podržanih IZM-om: osiguravanje stažiranja i naukovanja; osiguravanje prvog radnog iskustva; smanjenje troškova rada koji se obračunavaju na plaću; usmjerene i dobro osmišljene subvencije za plaće i zapošljavanje; mjere mobilnosti za posao i osposobljavanje; potpora mladim poduzetnicima za osnivanje poduzeća; kvalitetno strukovno obrazovanje i tečajevi osposobljavanja; programi za davanje druge prilike osobama koje rano napuštaju školovanje.

U okviru IZM-a krajem 2015. g. započela je provedba operacije „Provedba aktivne politike zapošljavanja za mlade“ koju provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje ukupne vrijednosti 99,70 MEUR, što predstavlja 69,24% dodijeljenih IZM sredstava. Cilj operacije je poticanje zapošljavanja mladih nezaposlenih osoba (15-29 godina) koje se ne obrazuju niti se osposobljavaju te koje su u registriranoj nezaposlenosti najviše do 4 mjeseca (tzv. NEET skupina od eng. *Not in Education, Employment or Training*). Ovom inicijativom izravno se podupiru pojedinci, a ne strukture ili sustavi. Unutar ove operacije provode se sljedeće mjere:

- Stjecanje stručnog iskustva na radnom mjestu – mjera stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa, planirano uključivanje 9.054 sudionika;
- Obrazovanje za mlade – obrazovanje mladih nezaposlenih osoba u skladu sa zahtjevima tržišta rada te osposobljavanje na radnom mjestu, planirano uključivanje 4.257 sudionika;
- Potpore za zapošljavanje mladih – subvencije za plaće za zapošljavanje radnika u nepovoljnom položaju na tržištu rada (50% potpore) i zapošljavanje radnika s invaliditetom (75% potpore), planirano uključivanje 3.461 sudionika;
- Javni radovi za mlade, planirano uključivanje 3.752 sudionika;
- Podrška samozapošljavanju mladih – planirano uključivanje 2.158 sudionika.

U okviru provedbe navedenih IZM mjera do kraja 2016. ukupno je verificirano 3.459 sudionika.

Na temelju provedbe navedene operacije Europskoj komisiji je do kraja 2016. ukupno ovjeren iznos od 10,48 MEUR IZM sredstava.

Očekivani rezultat po završetku provedbe ove operacije je povećanje zapošljivosti pripadnika/ca NEET skupine kroz mjere osposobljavanja i zapošljavanja, kao i pripravništvo, dok su ostale popratne mjere usmjerene na motivaciju i povećanje samopouzdanja kao i druge mjere profesionalnog usmjeravanja. To bi trebalo doprinijeti aktivaciji (i ponovnoj aktivaciji) nezaposlenih i neaktivnih, povećanje broja zaposlenih i samozaposlenih te povećanje razine njihove ukupne zapošljivosti.

Postotak osoba koje spadaju u NEET skupinu u Hrvatskoj je u blagom opadanju: 2013. godine iznosio je 22,3%, dok je u 2016. iznosio 19,5%. Stopa nezaposlenosti mladih u dobi od 15 do 29 godina, u odnosu na 2013. godinu (33,5%), smanjila se te je u 2016. godini iznosila 24,4%. S druge strane, stopa zaposlenosti 2013. godine iznosila je 31,2% dok je 2016. iznosila 39,4% što pokazuje pozitivan trend jer veliki dio nezaposlenih nije odustao i postao neaktivan.

(b) **Opis svih problema zabilježenih tijekom provedbe** Inicijative za zapošljavanje mladih i mjera poduzetih za rješavanje tih problema.

Problemi zabilježeni tijekom provedbe odnose se na mjere obrazovanja i mjere javnih radova. Podaci o njihovoj provedbi u 2015. godini ukazuju na probleme u uključivanju ciljanih skupina i apsorpciji. Osim mjera obrazovanja i javnih radova, sljedeće mjere također nailaze na prepreke u provedbi – nemogućnost dosezanja pripadnika/ca NEET skupine, nepostojanje evidencije o napuštanju školovanja, nemogućnost dobivanja cjelovite informacije o upisanima na fakultete. Veliki problem predstavlja nepostojanje sustavnog praćenja skupine mladih sa statusom NEET ili pružanja potpore toj skupini.

U skladu s preporukama na evaluacija IZM-a krajem 2015. godine, u okviru provedene evaluacije „Vanjska evaluacija mjera aktivne politike tržišta rada“ u 2016. godini, pristupilo se redizajniranju mjera koje će zamijeniti one koje su bile aktivne do kraja 2016. godine. Shodno tome, broj mjera javnih radova smanjen je kako bi bile jasnije i pristupačnije korisnicima. Mjere su usmjerene na osobe u najnepovoljnijem položaju na tržištu rada, omogućeno je korištenje javnog rada korisnicima socijalnih naknada bez ukidanja iste, standardiziran je način ocjenjivanja programa javnog rada te je omogućeno uključivanje u obrazovanje za vrijeme trajanja javnih radova. Također, nastavno na preporuku za unaprjeđenjem sustava identifikacije i praćenja mladih pripadnika/ica NEET skupine, krajem 2016. pokrenut je projekt Uspostave sustava praćenja NEET osoba. Projektom je predviđen daljnji razvoj baze podataka te povezivanje podataka za izradu strukturne analize kako bi se došlo do točnog postotka nezaposlenih i neaktivnih NEET-ova. Kako bi postizanje ciljeva programa, a tako i aktivnosti unutar IZM-a, bilo što učinkovitije, krajem 2016. g. napravila se dodatna analiza potencijalnih korisnika i ciljanih skupina te je izvršeno grupiranje određenih aktivnosti i operacija u cilju izbjegavanja preklapanja određenih aktivnosti, kako bi planiranje natječaja za 2017. g. bilo što kvalitetnije.

(c) **Ocjena provedbe** Inicijative u pogledu glavnih i specifičnih ciljeva te doprinosa provedbi Jamstva za mlade.

Većina planiranih aktivnosti su adekvatno (učinkovito i ekonomično) i kvalitetno planirane zahvaljujući dugogodišnjem iskustvu provedbe nacionalnih mjera aktivne politike zapošljavanja.

Do kraja 2016. kroz projekte IZM-a od planiranih 22.682 bilo je verificirano 3.459 sudionika, što je 15,25% od ciljane vrijednosti. Nadalje, treba uzeti u obzir da broj korisnika u odnosu na ciljanu vrijednost varira kroz pojedine mjere te je najmanji u području obrazovanja dok je najveći u području stjecanja stručnog iskustva na radnom mjestu.

Sve institucije uključene u pripremu i provedbu imale priliku ojačati svoje administrativne kapacitete kroz provedbu nacionalnih politika za mlade i kroz provedbu mjera provedenih u okviru operativnog programa prethodnog financijskog razdoblja što je pozitivno utjecalo na provedbu. Kroz proces planiranja IZM-a uključene su sve relevantne ciljne skupine i obuhvaćene su većinom sve njihove potrebe. Cilj IZM-a je posve u skladu s općim ciljem održive integracije mladih na tržište rada čije ostvarenje se financira iz ESF-a. Pokazatelji su jasno povezani s planiranim aktivnostima. IZM kao dio GzM-a ne garantira zapošljavanje, već predstavlja strukturnu reformu koja će omogućiti brzu aktivaciju mladih tražitelja posla u najkraćem mogućem roku. S intervencijom ESF-a više je uključenih korisnika, proširen je spektar aktivnosti te su postignuti bolji rezultati.

POPIS KRATICA

AIRQ	Kvaliteta zraka (<i>eng. Air Quality</i>)
AMPEU	Agencija za mobilnost i programe Europske unije
APTR	Aktivna politika tržišta rada
BDP	Bruto domaći proizvod
CEEPUS	Srednjoeuropski program razmjene za sveučilišne studije (<i>eng. Central European Exchange Program for University Studies</i>)
CEF	Instrument za povezivanje Europe (<i>eng. The Connecting Europe Facility</i>)
CEKOM	Centar kompetencije
ECVET	Europski sustav bodova u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (<i>eng. The European Credit system for Vocational Education and Training</i>)
EFPR	Europski fond za pomorstvo i ribarstvo
EFRR	Europski fond za regionalni razvoj
EGP	Europski gospodarski prostor
EIB	Europska investicijska banka
EK	Europska komisija
EPFRR	Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
ESI fondovi	Europski strukturni i investicijski fondovi
ESSPROS	Europski sustav integrirane statistike socijalne zaštite (<i>eng. The European System of Integrated Social Protection Statistics</i>)
ESF	Europski socijalni fond
ESFRI	Europski strateški forum za istraživačke infrastrukture (<i>eng. The European Strategy Forum on Research Infrastructures</i>)
EU	Europska unija
EUSAIR	Strategija Europske unije za jadransku i jonsku regiju (<i>eng. The EU Strategy for the Adriatic and Ionian Region</i>)
EUSDR	Strategija Europske unije za dunavsku regiju (<i>eng. The EU Strategy for the Danube Region</i>)
HAMAG-BICRO	Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije

HBOR	Hrvatska banka za obnovu i razvitak
HC	Hrvatske ceste
HKO	Hrvatski kvalifikacijski okvir
HUMP	Hrvatska udruga mladih poljoprivrednika
HZZO	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
HŽ	Hrvatske željeznice
IKT	Informacijska i komunikacijska tehnologija
IRI	Istraživanje, razvoj i inovacije
IRP	Integrirani razvojni programi
ITU	Integrirana teritorijalna ulaganja
IZM	Inicijativa za zapošljavanje mladih
I&R	Istraživanje i razvoj (<i>eng. Innovation and Research</i>)
JASPERS	Zajednička pomoć za potporu projektima u europskim regijama (<i>eng. Joint Assistance to Support Projects in European Regions</i>)
KF	Kohezijski fond
LAG	Lokalna akcijska grupa
LRS	Lokalna razvojna strategija
MDOMSP	Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
MEUR	milijun eura
MFIN	Ministarstvo financija
MMPI	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
MRMS	Ministarstvo rada i mirovinskog sustava
MSP	Malo i srednje poduzetništvo
MZO	Ministarstvo znanosti i obrazovanja
MZOIE	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
NEET	Mladi koji nisu zaposleni, nisu u sustavu obrazovanja ili osposobljavanja (<i>eng. Young People Not in Employment, Education or Training</i>)
NGN	Mreža nove generacije
NIS	Nacionalni inovacijski sustav

NKO	Nacionalni koordinacijski odbor
NP	Nacionalni program
NPR	Nacionalni program reformi
OIE	Obnovljivi izvori energije
ONP	Okvirni nacionalni program
OPG	Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo
OPKK	Operativni program Konkurentnost i kohezija
OPPR	Operativni program za pomorstvo i ribarstvo
OPULJP	Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali
OZP	Odbor za praćenje
PUO	Procjena utjecaja zahvata na okoliš
RH	Republika Hrvatska
SAFU	Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata EU
SPUO	Strateška procjena utjecaja na okoliš
STEM	Znanost, tehnologija, inženjerstvo i matematika (<i>eng. Science, Technology, Engineering and Mathematics</i>)
TC	Tematski cilj
UFEU	Ugovor o funkcioniranju Europske unije